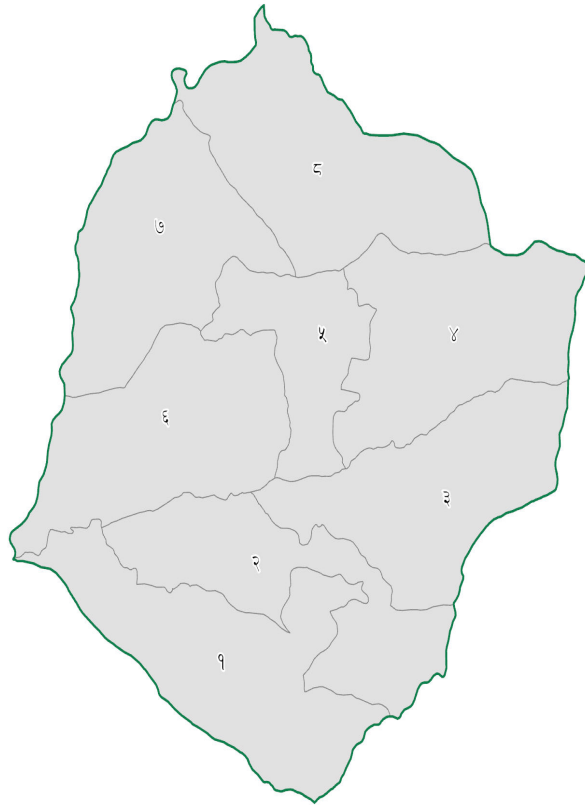

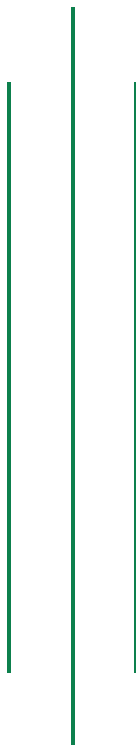
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
वैतेश्वर गाउँपालिका, दोलखा
आर्थिक वर्ष २०८०/८१

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
वैतेश्वर गाउँपालिका, दोलखा
आर्थिक वर्ष २०८०/८१

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि

(VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा
प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय सार्वजनिक संस्था

*(Be A Credible Public Institution in
Promoting Accountability,
Transparency and Integrity)*

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय
लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

*(Provide independent
and Quality Audit Service
to the Nation)*

गन्तव्य

(MISSION)

मूल्य मान्यता

(CORE VALUES)

स्वतन्त्रता

(Independence)

निष्ठा

(Integrity)

पारदर्शिता

(Transparency)

जवाफदेहिता

(Accountability)

व्यावसायिकता

(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण गर्दा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आधार लिइएको छ। सोहीबमोजिम स्थानीय तहको २०८०।८१ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका बेहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रियासमेत सम्बोधन गरी राय सहितको प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको परिपालना, राजस्व प्रक्षेपण तथा बजेट निर्माण, योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन तथा विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एवं जवाफदेहितालगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयनयोग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

सबै स्थानीय तहको स्थलगतरूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेहोरा उपर स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ।

यस वर्ष सामान्यतया स्थानीय तहमा कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक कानून निर्माण पूर्ण रूपमा नभएको, विद्यमान कानूनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, करदाताको अभिलेख व्यवस्थित नभएको, आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको, प्रशासनिक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, योजनालाई खण्डीकृत गरी कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरेर बजेट विनियोजन नभएको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरिएको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारीसमेत करारमा नियुक्ति गरेको, सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख तथा संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेकोले आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन एवं बेरुजु फर्स्यौटमा सुधार गर्नुपर्ने लगायतका बेहोरा देखिएका छन्।

लेखापरीक्षणबाट उल्लेख गरेका बेहोराको समयमा नै फर्स्यौट तथा सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित सुधार गरेर स्थानीयतहबाट हुने विकास निर्माण तथा समग्र कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने पदाधिकारी तथा कर्मचारी लगायत सबै सरोकारवाला प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूमा समेत विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

२०८२ वैशाख

(तौयम राया)

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बागमती प्रदेश लेखापरीक्षण निर्देशनालय
काठमाडौं

प.सं.:2081/82

मिति : २०८२-२-७

च.न.:FAR/2080-81/LOC/276

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू,

वैतेश्वर गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

पाँडुडाँडा, वैतेश्वर, दोलखा ।

कैफियतसहितको राय

हामीले वैतेश्वर गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय सञ्चित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरी रायसहितको प्रतिवेदन पेस गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय सञ्चित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणी समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान नगदमा आधारित र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ लगायत सम्बन्धित प्रचलित कानूनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कन गर्न स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ। गाउँपालिकाले पेस गरेको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प. फा. नं. २७०) मा अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरणबाट प्राप्त भएको सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.१२ करोड ५७ लाख ५६ हजार, पर्यटन पूर्वाधार विकासको रु.१० लाख ,एकीकृत स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु.१५ लाख ६५ हजार , गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रमको रु.३ लाख ५३ हजार र शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको रु.२ लाख ८८ हजार समेत गरी रु.१२ करोड ८९ लाख ६३ हजार समावेश गरेको छैन।

२. गाउँपालिकाको रु.१ अर्ब २२ करोड ८४ लाख ९४ हजारको लेखापरीक्षण गरिएकोमा रु.१ करोड ४२ लाख ८२ हजार बेरुजु देखिएको छ। सो सम्बन्धमा रु.१२ लाख ५८ हजारको प्रतिक्रियाबाट फर्स्यौट भएकोमा प्रतिक्रियाबाट थप भएको रु.३ लाख समेत बाँकी बेरुजु रु.१ करोड ३३ लाख २४ हजार रहेको छ । बाँकी बेरुजुमा असुल गर्नुपर्ने रु.६ लाख ४३ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु.७६ लाख १४ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.५० लाख ६६ हजार रहेको छ। गाउँपालिकाको गत वर्ष सम्म रु.१८ करोड १२ लाख २९ हजार बेरुजु बाँकी रहेकोमा यो वर्ष रु.३ लाख ५४ हजार सम्परीक्षणबाट फर्स्यौट भई रु.१८ करोड ८ लाख ७५ हजार बाँकी रहेकोमा यो वर्ष रु.१ करोड ३३ लाख २४ हजार थप भई हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु रु.१९ करोड ४१ लाख ९९ हजार रहेको छ। बेरुजु वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजु स्थिति र बेरुजु सम्परीक्षणको बेहोरा यसैसाथ संलग्न छ।

३. गाउँपालिकाले वित्तीय विवरण नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचामा तयार गरेकोमा लेखा टिप्पणीहरू ८, १४, १७, सम्पत्ति तथा राजस्व लगायतका विवरणहरू खुलासा गरेको छैन। लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ। एकीकृत वित्तीय विवरण तयार गर्ने वैतेश्वर गाउँपालिका, दोलखासँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसका लागि स्वीकृत आचारसंहिताअनुसार हामीले काम गरेका छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त भएका आधार र प्रमाणहरू राय व्यक्त गर्न पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्नेमा विश्वस्त छौं।

अन्य बेहोरा

यस गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्ति प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, लक्ष्यअनुसार असुली नभएको, कर्मचारीको दरबन्दी अनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा असर परेको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका बेहोरा यस लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम वित्तीय जिम्मेवारी र जवाफदेहिता जिम्मेवार व्यक्तिमा रहेको हुन्छ । त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट लागु भएको नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) बमोजिम आर्थिक कारोबारको सही र यथार्थ अवस्था चित्रण हुने हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा त्रुटिका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागु गर्ने जिम्मेवारी वैतेश्वर गाउँपालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । गाउँ कार्यपालिका, गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय विवरण समग्रमा जालसाजी वा त्रुटिका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडारहित रहेको छ भनी यथोचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा यथोचित आश्वस्तताले उच्च स्तरको आश्वस्तता प्रदान गरेको हुन्छ । लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम लेखापरीक्षण कार्यसम्पादन गरिएको छ । यसरी लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा समेत आन्तरिक नियन्त्रण र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रकृति, लेखापरीक्षणका विधि तथा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न लागेको समय जस्ता लेखापरीक्षणका अन्तर्निहित सीमाहरूका कारण वित्तीय विवरण वा आर्थिक कारोबारमा भएका सबै प्रकारका जालसाजी वा त्रुटि पत्ता लाग्न सक्ने निश्चितता हुँदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा फरक पार्ने अवस्था देखिएका जालसाजी वा त्रुटिका एक वा समग्र सूचनालाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(तारा प्रसाद पाण्डे)

नायब महालेखापरीक्षक

बेरुजु वर्गीकरण

चालु वर्षको बेरुजु

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फर्स्यौँट			प्रतिक्रियाबाट थप बेरुजु रकम	बाँकी बेरुजु		बेरुजु							
									असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की	
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेस नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	साधभर्ना नलिएको	जम्मा	पेस्की	
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती									
५८	५९	१,४२,८१,९९३	०	४	१२,५७,५७४	३,००,०००	५८	५५	१,३३,२४,४९९	६,४३,६२४	५०,६६,२४३	७६,१४,५५२	०	०	१,२६,८०,७९५	०

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्ष फर्साउने	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
दोलखा	१८,१२,२८,९९२	०	३,५३,८६९	१८,०८,७५,१२३	०	१,३३,२४,४९९	१९,४१,९९,५४२

बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	बेरुजुको दफा	बेरुजुको बेहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
१	२०८०/८१	५	कर दायित्व	४५
२	२०८०/८१	३५	धरौटी फिर्ता	६,५७,६२९
३	२०८०/८१	४१	अन्य निकायको खर्च	३,००,०००
४	२०८०/८१	४५.१	जिन्सी व्यवस्थापन	२,९९,९००
५	२०७९/८०	६२	प्रेस सल्लाहकार	१,८०,०००
६	२०७९/८०	९८	नर्सको प्रयोग	१,७३,८६९
जम्मा				१६,११,४४३

परिचय

१

(क) कार्यालय परिचय :- स्थानीय शासन पद्धति सुदृढ गरी विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यास संस्थागत गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्न यस पालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वय प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिकामा ८ वडा रहेका छन् । पालिकाको क्षेत्रफल ८०.४१ वर्ग किलोमिटर तथा जनसंख्या १७८९६ रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य :- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानूनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको थियो ।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि :- यस कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्दात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८१।९।७ देखि २०८१।९।११ सम्म रहेको थियो ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनोट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्बनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनोट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेस भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाई, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरू सीमाको रूपमा रहेका छन् । यस पालिकाको वडाबाट हुने राजस्व संकलन सम्बन्धी कागजात बाहेक सिफारिस लगायतका नितान्त वडाको कार्यक्षेत्रमा पर्ने कागजात यो लेखापरीक्षणको दायरामा समावेश गरिएको छैन । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति :- पालिकाको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, अन्य कारोबार गरी आय-व्यय तर्फ जम्मा रु.१,२२,८४,९४,६९६।५९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विस्तृत विवरण अनुसूची - १ मा संलग्न छ ।

(छ) लेखापरीक्षणको क्रममा असुली :- लेखापरीक्षणको क्रममा निम्नानुसारको रु.२८६,१०८।०० असुल भई दाखिला प्रमाण पेस भएको छ ।

क्र. सं.	विवरण	रकम रु.
१	मिति २०८१।०९।१६ गते छात्रवृत्ति बापत बढी भुक्तानी रकम नेपाल बैङ्क लि., चरिकोटको दाखिला फारम नं ८७०८२७८ बाट संघीय सञ्चित कोषको राजस्व शीर्षक नं १५१११ मा दाखिला भएको रु...	३२२००
२	मिति २०८१।०९।१७ गते छात्रवृत्ति बापत बढी भुक्तानी रकम नेपाल बैङ्क लि., चरिकोटको दाखिला फारम नं ८११०१५१ बाट संघीय सञ्चित कोषको राजस्व शीर्षक नं १५१११ मा दाखिला भएको रु...	८४००
३	मिति २०८१।०९।२४ गते दिवा खाजाबापत बढी भुक्तानी रकम नेपाल बैङ्क लि., चरिकोटको दाखिला फारम नं ८७०९७६२ बाट संघीय सञ्चित कोषको राजस्व शीर्षक नं १५१११ मा दाखिला भएको रु...	१०८००
४	मिति २०८१।०९।२४ गते दिवाखाजा बापत बढी भुक्तानी रकम नेपाल बैङ्क लि., चरिकोटको दाखिला फारम नं ८७०९७६१ बाट संघीय सञ्चित कोषको राजस्व शीर्षक नं १५१११ मा दाखिला भएको रु...	८१००
५	मिति २०८१।०९।२४ गते दिवाखाजा बापत बढी भुक्तानी रकम नेपाल बैङ्क लि चरिकोटको दाखिला फारम नं ८११०१८४ बाट संघीय सञ्चित कोषको राजस्व शीर्षक नं १५१११ मा दाखिला भएको रु...	८१००
६	मिति २०८१।०९।२५ गते दिवाखाजा बापत बढी भुक्तानी रकम नेपाल बैङ्क लि चरिकोटको दाखिला फारम नं ८११२००१ बाट संघीय सञ्चित कोषको राजस्व शीर्षक नं १५१११ मा दाखिला भएको रु...	१०८००
७	नेपाल बैंक लि भौ. नं. ७५०६४०९० मिति २०८१।९।१७ राजस्व कारोबार संकेत नं. २०८१-६४६७६१४ बाट संघीय सञ्चित कोषमा लगत कट्टा भएका लाभग्राहीको सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम फिर्ता दाखिला भएको रु...	१७७४८
८	मिति २०८१।०९।१६ गते बढी भुक्तानी बापतको रकम नेपाल बैङ्क लि चरिकोटको कारोबार सङ्केत नं २०८१-६२३३७६७ बाट बाट संघीय सञ्चित कोषको राजस्व शीर्षक नं १५१११ मा दाखिला भएको रु...	१०१०००
९	मिति २०८१।०९।१६ गते पुस्तक खरिदबापत	५१३६०

	बढी भुक्तानी रकम नेपाल बैङ्क लि चरिकोटको दाखिला फारम नं ८७०८२७७ बाट संघीय सञ्चित कोषको राजस्व शीर्षक नं १५१११ मा दाखिला भएको रु...	
१०	मिति २०८१।०९।१७ गते छात्रवृत्तिबापतको बढी भुक्तानी रकम नेपाल बैङ्क लि चरिकोटको दाखिला फारम नं ८११०१५२ बाट संघीय सञ्चित कोषको राजस्व शीर्षक नं १५१११ मा दाखिला भएको रु...	७१००
११	मिति २०८१।०९।२८ गते छात्रवृत्तिबापतको बढी भुक्तानी रकम नेपाल बैङ्क लि चरिकोटको दाखिला फारम नं ८७०८२३ बाट संघीय सञ्चित कोषको राजस्व शीर्षक नं १५१११ मा दाखिला भएको रु...	१४०००
१२	मिति २०८१।०९।२९ गते छात्रवृत्तिबापतको बढी भुक्तानी रकम नेपाल बैङ्क लि चरिकोटको दाखिला फारम नं ८११२२८३ बाट संघीय सञ्चित कोषको राजस्व शीर्षक नं १५१११ मा दाखिला भएको रु...	१६५००

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

२ वित्तीय विवरण परीक्षण :-

एकीकृत आर्थिक विवरण :- पालिकाले उपलब्ध गराएको आ. व. २०८०।८१ एकीकृत आर्थिक विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः

क्र. सं.	आय		क्र. सं.	व्यय	
	शीर्षक	रकम रु.		शीर्षक	रकम रु.
१	गतवर्षको जिम्मेवारी		१	चालु (खर्च तथा फिर्ता)	३२४०३५१८५।००
	सञ्चित कोष	१४०९०५६९।६९	२	पुँजीगत (खर्च तथा फिर्ता)	१५८३५९०४९।५९
	धरौटी खाता	७९५५१६०।३५	३	धरौटी फिर्ता (खर्च तथा फिर्ता)	३१४७६१७।००
	प्रकोप व्यवस्थापन	२४१६३१।००	४	कोष खर्च	
	विभाज्य कोष	०		विविध कोष खाता	०
	विविध कोष	३७०४६५१।००		आकस्मिक कोष	०
	विविध खर्च खाता	१३१४५३५।५०		विविध खर्च खाता	३२९९५३६।००
२	यस वर्षको धरौटी आम्दानी	५४०७५३७।००		प्रकोप व्यवस्थापन कोष	०
३	आन्तरिक राजस्व आम्दानी तथा राजस्व बाँडफाँड			विभाज्य कोष	९१९२४६०।००
४	आन्तरिक राजस्व आम्दानी	१६२८७५८३।९०	५	अन्तर सरकारी अख्तियारी (भुक्तानी आदेश मार्फत)	
	राजस्व बाँडफाँट प्रदेश सरकार	१५६९०६५०।९६		स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	१५६५०००।००
				सामाजिक सुरक्षा संरक्षण	१२५७५६७८२।००
	बाँडफाँट भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	४४२७३१७९।९०		गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम	३५३३००।००
	बाँडफाँट भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	२०२९२७७३।७०		शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	२८८३४७।००
	बाँडफाँट भई प्राप्त वन रोयल्टी	८२९५।५०		एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	०
	बाँडफाँट भई प्राप्त पर्वतारोहण बापतको रोयल्टी	३०५८।९०		पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	१००००००।००
				गत आ.व. मा सञ्चित कोषमा फरक परेकोले सञ्चित कोषको भौचर नं १२४ अनुसार समायोजन	
	राजस्व बाँडफाँट स्थानीय सरकार	४८८०९५२।००	६	मौज्दात	
४	संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदान			सञ्चित बैंक मौज्दात	३२९४१३५।००
	वित्तीय समानीकरण अनुदान	१०७४१५०००।००		धरौटी मौज्दात	१०२१५०८०।३५
	ससर्त अनुदान पुँजीगत	११०४३९४०।००		विविध कोष खाता	३७०४६५१।००

	ससर्त अनुदान चालु	१८८९७५७७६।००		विविध खर्च खाता	२२१७३८६।००
	समपूरक अनुदान	६०५९२९५।००		प्रकोप व्यवस्थापन कोष	२४१६३१।००
	विशेष अनुदान	६९७३६११।००		विभाज्य कोष	०।००
५	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान			आकस्मिक कोष	०।००
	वित्तीय समानीकरण अनुदान	१२१८७०००।००			
	ससर्त अनुदान चालु	१६५७११९६।००			
	ससर्त अनुदान पुँजीगत	४५०००००।००			
	समपूरक अनुदान	८४४९३०७।००			
	विशेष अनुदान	६८४९६१३।००			
६	विभिन्न कोष तथा खर्च खाता तर्फको आय				
	विविध कोष खाता	०।००			
	विविध खर्च खाता	५३३८९५४।२८			
	प्रकोप व्यवस्थापन कोष	०।००			
	विभाज्य कोष	९९९२४६०।००			
७	अन्तर सरकारी अख्तियारी (भुक्तानी आदेश मार्फत)				
	स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	१५६५०००।००			
	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	१२५७५६७८२।००			
	गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम	३५३३००।००			
	एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	०			
	शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	२८८३४७।००			
	पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	१००००००।००			
	जम्मा	६४६६७०१६०।६०		जम्मा	६४६६७०१६०।६०

यस सम्बन्धमा देखिएका थप व्यहोरा निम्न बमोजिम छन् ।

२.१ **फरक जिम्मेवारी :-** सुत्र सफ्टवेयरले पालिकाको गत वर्षको म. ले. प. फा. नं. २७० मा वर्षान्तको बाँकी रकम रु.४५७४६४०१।०० रहेको र पालिकाको गत वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार रु.४५७४६४०१।०० नै मौज्दात देखिएकोमा म. ले. प. फा. नं. २७०

कै बैंक तथा नगद बाँकी महलमा रु.२६६३२२९७।५४ मात्र रहेको देखिन्छ भने पालिकाले यो वर्ष रु.२५७११७१४।५४ मात्र जिम्मेवारी सारेको देखिन्छ । जस अनुसार लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको भन्दा रु.२००३४६८७।०० घटी जिम्मेवारी सारेको र बैंक तथा नगद बाँकी महलमा रु.२६६३२२९७।५४ देखाएको र यो वर्ष रु.२५७११७१४।५४ मात्र सारिएको सम्बन्धमा यकिन गर्नुपर्दछ । गत वर्ष म. ले. प. फा. नं. २७२ को विवरण लिएको तथा यस वर्ष म. ले. प. फा. नं. २७० को विवरण लिएको र सुत्रमा आर्थिक वर्ष समाप्ती तथा लेखापरीक्षण समाप्त भए पश्चात पनि हिसाव समायोजन गर्न सकिने व्यवस्था रहेको हुनाले गत वर्षको लेखा परीक्षणको क्रममा राखिएको म. ले. प. फा. नं. २७० को विवरण र हाल लेखापरीक्षण गर्दाको म. ले. प. फा. नं. २७० को विवरण फरक-फरक देखिएको छ । अतः पालिकाले आफ्नो कारोबारको जिम्मेवारी भिडान गरी हिसाब यकिन गर्नुपर्दछ ।

- २.२ **वित्तीय प्रतिवेदन :-** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२ मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । लेखापरीक्षणका क्रममा सुत्र सफ्टवेयरले देखाएको पालिकाको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) सम्बन्धमा निम्नअनुसार देखिएको छः

प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन								
क्र.सं./ आर्थिक सङ्केत	विवरण	टिप्पणी नं	चालु आ.व.को कारोबार			गत आ.व.को कारोबार		
			नगद	तेस्रो पक्ष भुक्तानी (सोझै भुक्तानी)	जम्मा	नगद	तेस्रो पक्ष भुक्तानी (सोझै भुक्तानी)	जम्मा
	राजस्व, अनुदान र अन्य प्राप्ति							
११०००	कर		८,४४,७९,९४६.१८	०.००	८,४४,७९,९४६.१८	८,०२,३४,५५५.४४	०.००	८,०२,३४,५५५.४४
१३०००	अनुदान		३६,९०,२४,७३८.००	०.००	३६,९०,२४,७३८.००	४१,६६,४८,७२९.००	०.००	४१,६६,४८,७२९.००
१४०००	अन्य राजस्व		१,८५,९०,२२७.९२	०.००	१,८५,९०,२२७.९२	१,६८,१४,०५१.००	०.००	१,६८,१४,०५१.००
क	कुल जम्मा प्राप्ति		४७,२०,९४,९१२.१०		४७,२०,९४,९१२.१०	५१,३६,९७,३३५.४४		५१,३६,९७,३३५.४४
३	चालु		३२,४०,३५,१८५.००	०.००	३२,४०,३५,१८५.००	३३,७६,९०,४१७.००	०.००	३३,७६,९०,४१७.००
२१०००	पारिश्रमिक / सुविधा		१७,६६,१८,७३२.००	०.००	१७,६६,१८,७३२.००	२०,१८,४५,२८१.००	०.००	२०,१८,४५,२८१.००
२२०००	मालसामान तथा सेवाको उपयोग		१०,५५,०८,७३३.००	०.००	१०,५५,०८,७३३.००	९,०४,४०,९५१.००	०.००	९,०४,४०,९५१.००
२५०००	सहायता (Subsidy)		३,०१,२६,३७०.००	०.००	३,०१,२६,३७०.००	२,९०,३८,५२९.००	०.००	२,९०,३८,५२९.००
२६०००	अनुदान		०.००	०.००	०.००	२९,४२,७२०.००	०.००	२९,४२,७२०.००
२७०००	सामाजिक सुरक्षा		१,०७,८१,३५०.००	०.००	१,०७,८१,३५०.००	१,१४,४२,५८६.००	०.००	१,१४,४२,५८६.००
२८०००	अन्य खर्च		१०,००,०००.००	०.००	१०,००,०००.००	१९,८०,३५०.००	०.००	१९,८०,३५०.००
४	पूँजीगत		१५,८३,५९,०४९.५९	०.००	१५,८३,५९,०४९.५९	१८,८८,५८,६३८.००	०.००	१८,८८,५८,६३८.००
३१११०	भवन तथा संरचना		३८,८६,०००.००	०.००	३८,८६,०००.००	३,४२,०००.००	०.००	३,४२,०००.००
३११२०	सवारी साधन, मेशिनरी औजार, फर्निचर्स तथा फिक्चर्स		४४,३६,९०४.००	०.००	४४,३६,९०४.००	१,९३,७७,२९३.००	०.००	१,९३,७७,२९३.००
३११३०	अन्य पूँजीगत खर्च		१०,५८,९००.००	०.००	१०,५८,९००.००	१९,४५,६३४.००	०.००	१९,४५,६३४.००
३११५०	सार्वजनिक निर्माण		१४,८९,७७,२४५.५९	०.००	१४,८९,७७,२४५.५९	१६,६६,९८,४८९.००	०.००	१६,६६,९८,४८९.००
३११७०	पूँजीगत सुधार खर्च		०.००	०.००	०.००	४,९५,२२२.००	०.००	४,९५,२२२.००
५	वित्तीय		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ख)	कुल जम्मा		४८,२३,९४,२३४.५९		४८,२३,९४,२३४.५९	५२,६५,४९,०५५.००		५२,६५,४९,०५५.००

	भुक्तानी						
ग)	बचत /कमी (ग = क-ख)		(१,०२,९९,३२२.४९)		(१,०२,९९,३२२.४९)	(१,२८,५१,७१९.५६)	(१,२८,५१,७१९.५६)
घ)	घरौटी, आकस्मिक कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्दातको थप/ घट (+/-)		३१,८४,३८५.९८		३१,८४,३८५.९८	१८,३८,०५२.८५	१८,३८,०५२.८५
घ.१)	कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी		(१४,१५,५८२.००)		(१४,१५,५८२.००)	(९,२०,५८३.००)	(९,२०,५८३.००)
ङ)	यस आ.ब.को नगद तथा बैंक मौज्दात (बचत /(कमी)) (ङ = ग+घ)		(७१,१४,९३६.५१)		(७१,१४,९३६.५१)	(१,१०,१३,६६६.७१)	(१,१०,१३,६६६.७१)
च)	गत आ.व.को नगद तथा बैंक मौज्दात		२,५७,११,७१४.५४		२,५७,११,७१४.५४	३,६७,२५,३८१.२५	३,६७,२५,३८१.२५
छ)	विनिमय नाफा/ घाटा तथा अन्य समायोजन		०		०	०	
ज)	आ.व. अन्तको बाँकी नगद तथा बैंक मौज्दात (ज= ङ+च+छ)		१,८५,९६,७७८.०३		१,८५,९६,७७८.०३	२,५७,११,७१४.५४	२,५७,११,७१४.५४

पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान अनुसार लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ ।

२.३ **फरक हिसाब :-** यस पालिकाले सुत्रबाट तयार गरेको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०) ले सबै कारोबार नसमेटेको कारण लेखापरीक्षणका क्रममा पालिकाबाट भएका सबै कारोबार समेटिने गरी एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गर्न लगाइएकोमा उक्त दुई विवरणमा देहायअनुसार गत वर्षको जिम्मेवारीमा रु.१५९४८३२, यस वर्षको प्राप्तिमा रु.१४७२६८७०९,यस वर्षको भुक्तानीमा रु. १४४६०३०४१ र बैङ्क मौज्दातमा रु.१०७६१०५ फरक देखिएकोले आर्थिक विवरणले यथार्थ चित्रण प्रस्तुत गरेको देखिएन ।

विवरण	गत वर्षको जिम्मेवारी	धरौटी, आकस्मिक कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्जातको थप/घट	यस वर्षको प्राप्ति	जम्मा प्राप्ति	यस वर्षको भुक्तानी	बैङ्क मौज्जात	कैफियत
सुत्र अनुसारको वार्षिक प्रतिवेदन(म.ले.प.फा.नं. २७०)	२५७११७१५	३१८४३८६	४७२०९४९१२	५००९९१०१३	४८२३९४२३५	१८५९६७७८	म ले प फा नं २७० बाट धरौटी, आकस्मिक कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्जातको थप/घट रकम प्राप्तिमा जोडिएको
एकीकृत आर्थिक विवरणअनुसार	२७३०६५४७	०	६१९३६३६१३	६१९३६३६१३	६२६९९७२७६	१९६७२८८३	एकीकृत आ वि मा प्राप्ति र भुक्तानी तर्फ धरौटी, आकस्मिक कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्जातको थप/घट रकम पनि जोडिएकोले रकममा शून्य राखिएको ।
फरक	१५९४८३२	३१८४३८६	१४७२६८७०१	११८३७२६००	१४४६०३०४१	१०७६१०५	

सुत्रको २७०-०२ ले विभिन्न कोषको प्राप्ति भुक्तानी छुट्टाछुट्टै नदेखाई फरक मौज्जात मात्र देखाएको र अन्तरसरकारी अख्तियारीको रकम सुत्रमा देखिएको छैन । पालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरु समाविष्ट गरी म.ले.प.फा.नं.२७० ले पालिकाको समष्टिगत आर्थिक कारोबारको यथार्थ अवस्था चित्रण गर्ने व्यवस्था हुनुपर्दछ ।

२.४ **वित्तीय विवरणको यथार्थता :-** पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ ।आर्थिक कारोबार गर्दा सुत्रको प्रयोग गरी सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ भने सोही प्रणालीबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) तयार गर्नुपर्छ । पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.१२५७५६७८२।००, स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु.१५६५०००।००, गरिविसँग विश्वेश्वर कार्यक्रमको रु.३५३३००।००, शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको रु.२८८३४७।०० र पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रमको रु.१००००००।०० समेत रु.१२८९६३४२९।०० सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको छैन । जसले गर्दा सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरणसमेत पूर्ण नहुँदा पालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्थाको चित्रण गरेको छैन। तसर्थ: तालुक निकायले सबै आर्थिक कारोबार सुत्र मार्फत हुने र सबै कारोबार वित्तीय विवरणमा समावेश गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

३ बैङ्क हिसाब विवरण :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७६ अनुसार पालिकाको कारोबार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजस्व र खर्च शीर्षकको वर्गीकरणअनुसार लेखाङ्कन र बैङ्क हिसाब मिलान विवरण (म.ले.प.फा.नं.२१२) तयार गरी हिसाब भिडान समेत गर्नुपर्दछ । पालिकाले बैङ्क हिसाब मिलान विवरण तयार नगरेको कारण वर्षान्तमा सेस्ता र बैङ्क मौज्जात देहायअनुसार रहेको देखिन्छ:

खाता	स्रोतानुसार मौज्दात रु.	बैङ्क स्टेटमेन्ट अनुसार वर्षान्तको मौज्दात रु.	फरक रु.
स्थानीय तह सञ्चित कोष खाता	१३४१६३१९।६९	१४०९०५६९।६९	६७४२५०
चालु खर्च खाता	०	६७४२५०	६७४२५०
पूँजीगत खर्च खाता	०	०	०
विविध खर्च खाता	२२१७३८३।४८	२२१७३८३।४८	०
विपद व्यवस्थापन खाता	२४१६३१	२४१६३१	०
स्थानीय विभाज्य कोष	०	०	०
विविध कोष खाता	३७०४६५१	३७०४६५१	-
धरोटी	१०२१५०८०।३५	१०२१५०८०।३५	०
ग.१.१, आन्तरिक राजस्व खाता	०	०	०
ग.१.२, बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व खाता	०	०	०
बैङ्क	-	-	-
जम्मा	१९६०९२५१।९९	१९५४५६२२।९९	६३६२९

पालिकाले म.ले.फा.नं. २१२ तयार गरी स्रोत र बैङ्कबीच हिसाब मिलान गर्नुपर्दछ ।

४ सेवा प्रवाह :-

पालिकाले पंजीकरणतर्फ आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा निम्न बमोजिमको सेवा प्रवाह गरेको विवरण पेस गरेको छ । अन्य क्षेत्रको सेवा प्रवाह सम्बन्धमा विवरण माग गर्दा प्राप्त हुन आएन ।

विवरण	निवेदन दर्ता	सिफारिस भएको संख्या
जन्मदर्ता	३७२	३७२
मृत्युदर्ता	१५५	१५५
बसाइँसराई दर्ता	१९	१९
विवाह दर्ता	२१६	२१६
सम्बन्धविच्छेद दर्ता	२३	२३

पालिकाले अन्य क्षेत्रको पनि सेवा प्रवाहको अभिलेखीकरण गरी आवश्यकतानुसार सेवाको परिमाणात्मक तथा गुणात्मक अभिवृद्धि समेत गर्नुपर्दछ ।

५ कर दायित्व :-

पालिकाले तयार गरेको वित्तीय प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) तथा सुत्रको म ले. प. फा. नं. २०७ अनुसार वर्षान्तमा विभिन्न भुक्तानीहरुमा कट्टी गरेको कर दायित्व रु. १४,१५,५८२।०० दाखिला नगरी बाँकी देखिएको छ । यकिन भई सकेको निम्नानुसारका कर दायित्व लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि दाखिला गरेको पाइएन । अतः उक्त रकम सम्बन्धित खातामा दाखिला गरी प्रमाण पेस गर्नु पर्ने रु...

क्र.सं.	संकेत	शीर्षक	बजेट	डेबिट	क्रेडिट	मौज्दात
१	२००२	नागरिक लगानी कोष कट्टी	०	१६,१५,०००।००	१६,१५,०००।००	०
२	२०१३	धरौटी कट्टी	०	४४,५१,१५९।००	४४,५१,१५९।००	०
३	२००४	कर्मचारी संचय कोष सापटी कट्टी	०	२०,०००।००	२०,०००।००	०
४	२००३	साबधिक बिमा-नागरिक लगानी कोष	०	४,८१,५२०।००	४,८१,५२०।००	०
५	२०१०	कर्मचारी योगदान कोष कट्टी	०	८,७९,३५४।००	८,७९,३५४।००	०
६	२००१	कर्मचारी संचय कोष कट्टी	०	५०,७२,१८५।००	५०,७२,१८५।००	०
७	२०२७	अग्रिम कर एकलौटी फर्म तथा व्यक्तिगत आय -१११११	०	२६,७१,३७०।००	२८,२६,२९१।००	(१,५४,९२१।००)
८	११११२	पारिश्रमिक कर कट्टी-११११२	०	४,४५,७४३।००	१०,१८,९७८।००	(५,७३,२३५।००)
९	२०३४	प्रधानमन्त्री राहत कोष कट्टी	०	२१,३६०।००	२१,३६०।००	०
१०	२०२९	सामाजिक सुरक्षा कर-११२११	०	९,८५,७३१।००	१२,०१,६६८।००	(२,१५,९३७।००)
११	३३३१३	मु.अ.वस्तु बिक्री र वितरण -३३३१३	०	३८,६१,३६२।००	३८,६१,३६२।००	०
१२	२०३७	अन्य वहाल कर	०	५,२०,३०३।००	९,८४,६७९।००	(४,६४,३७६।००)
१३	२०३०	अग्रिम कर आकस्मिक लाभ, निकायलेप्राप्त गर्ने-१११२६	०	१,२३,३४२।००	१,२३,३४२।००	०
१४	२०६३	घर बहाल कर	०	४४,२५०।००	४४,२५०।००	०
१५	२०५१	योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथाउपदान कोष	०	३,३५,४६९।००	३,३५,४६९।००	०
१६	२०५२	वेरुजु	०	१,१०,३००।००	१,१०,३००।००	०
१७	१११३५	आकस्मिक लाभ कर, व्यक्तिले प्राप्त गर्ने -११११५	०	०	४,६६८।००	-४,६६८।००
१८	३३३१४	मू.अ. कर -परामर्श तथा ठेक्का -३३३१४	०	३६,१८४।००	३६,१८४।००	०
विनियोजनतर्फ जम्मा			०	२,१६,७४,९६२।००	२,३०,८८,१४४।००	(१४,१३,१८२।००)
१९	२०२७	अग्रिम कर एकलौटी फर्म तथा व्यक्तिगत आय -१११११	०	९,३०८।००	११,७०८।००	-२,४००।००
कोषसंचालन तर्फ जम्मा			०	९,३०८।००	११,७०८।००	-२,४००।००
कुलजम्मा			०	२,१६,८४,२७०।००	२,३०,९९,८५२।००	(१४,१५,५८२।००)

(✕ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-१६ को निर्णयले रु ४५ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	१४,१५,५३७

६ आन्तरिक लेखापरीक्षण :-

स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यक्षमता र प्रभावकारिताको आधारमा प्रत्येक त्रैमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाले यस वर्षको आन्तरिक लेखापरीक्षणको दरबन्दी पदपूर्ति नभएको कारण SuTRA मार्फत खर्च लेखिएको आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण नभएको तर CGAS मार्फत खर्च लेखिएको आर्थिक कारोबारको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, दोलखाबाट आन्तरिक लेखापरीक्षण वार्षिक रुपमा गराएको देखिन्छ।तसर्थ: कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

७ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले त्यस्तो प्रणाली तयार गरी लागु गरेको पाइएन।जसले गर्दा पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको र सो माथि विश्वस्त हुन सक्ने अवस्था छैन । यस सम्बन्धमा देखिएका केही व्यहोराहरु देहायबमोजिम रहेका छन :

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभूत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन गरेको भए पनि आवधिक रुपमा अद्यावधिक गरेको पाइएन,

- स्थानीय राजस्व व्यवस्थापन प्रणाली प्रयोगमा आए तापनि पूर्णरुपमा कार्यान्वयनमा आउन सकेको देखिएन,
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाइएन ,
- स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको विश्लेषण गरी सम्भाव्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन ,
- दिगो विकास योजना (२०१५-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यमकालीन लक्ष्यहरु तोक्यो मूल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन ,
- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाइएन ,
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिदको गुरुयोजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाइएन,
- स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन ,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २७ बमोजिम स्थानीय तहले भू-जोखिम संवेदनशीलताका आधारमा जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड तोक्नुपर्ने र त्यस्तो मापदण्डको अधीनमा रही तोकेको क्षेत्रमा मात्र भवन निर्माण गर्न स्वीकृति दिन सक्ने व्यवस्था भएकोमा यस स्थानीय तहले जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड बनाई लागु गरेको देखिएन ,
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा केही योजना हस्तान्तरण गरेको पाइएन भने सहितको सार्वजनिक सुनुवाइ र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाइएन ,
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक बडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिति अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाइएन ,
- बजेट तथा वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार नगरेकोले पालिकाको बजेट, ससर्त तथा विषयगत अनुदानको कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आए नआएको र कार्यक्रम अनुसारको प्रगति भए नभएको सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन,
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ५ क बमोजिम कर्मचारीहरुको कार्य विवरण बनाई लागु गरेको पाइएन,
- पालिकामा कार्यरत स्थायी दरबन्दीमा रहेका कर्मचारीहरुको तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब खर्च लेख्नुपर्नेमा तलबी प्रतिवेदन पारित गरेको देखिएन ,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २२ अनुसार कामलाई व्यवस्थित गर्न लेखा समिति, सुशासन समिति लगायतका समिति तथा विशेष समिति गठन गर्न सक्ने उल्लेख भएकोमा सुशासन समिति गठन नभएको कारण संस्थागत सुशासनको स्थिति मूल्याङ्कन गर्न सक्ने स्थिति नभएको देखिन्छ,

- सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ को दफा २७ मा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको नियमित अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सुपरीवेक्षण गर्न स्थानीय स्तरको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा उक्त समिति गठन नगरेको तथा अनुगमन मूल्याङ्कनको कार्य नभएको देखिन्छ,
  - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ को दफा ३४ मा वडा समितिले प्रत्येक चौमासिकमा कम्तीमा एकपटक सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने र प्राप्त गुनासा तथा सुझावहरु सम्बोधन गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा सो को पालना भएको पाइएन,
  - विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले गरेको कामको वार्षिक प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको पाइएन,
  - स्थानीय सरकार सञ्चाल ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा स्थानीय तहले सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा सो को अभिलेख राखेको देखिएन,
- अतः आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तर्जुमा तथा लागु गरी पालिकाको कार्य सञ्चालन तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।

८ रकमान्तर :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ मा कार्यपालिकाले स्वीकृत वार्षिक बजेटको अधीनमा रही कुनै शीर्षकबाट पुँजीगत शीर्षकमा पच्चीस प्रतिशतमा नबढाई रकमान्तर गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाको हिउँदे नगरसभाको मिति २०८० माघ १० गते सम्पन्न भएको १४औँ अधिवेशनले कार्यपालिकाबाट विभिन्न समयमा भएको पालिकाको विनियोजन ऐन २०८० को अनुसुचीमा समावेश विभिन्न ६२ योजनामा रकम घटाई २२६ योजना तथा कार्यक्रममा रकमान्तर घट ७११२६७५२।०० मा रु ६६लाख २१ हजार थप बजेट सहित जम्मा रु. ७ करोड ७७ लाख ४७ हजार रकमान्तर गर्ने निर्णयलाई अनुमोदन गरेको छ । यसले गर्दा न्यून रकमका टुक्रे कार्यक्रमको संख्या उल्लेख्य रुपमा बढेको देखिन्छ । चालुतर्फका कार्यक्रमबाट चालु तथा पुँजीगत शीर्षकमा तथा पुँजीगत कार्यक्रमबाट पुँजीगत शीर्षकमै रकमान्तर गरी रकम थप गरिएको भए तापनि यसरी आर्थिक वर्षको आधा अवधि भुक्तान भईसके पश्चात बनेका कार्यक्रमहरु पर्याप्त योजना र तयारीको अभावमा दीगो नहुने र बजेट खर्च बढेको देखिए पनि नीति तथा योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तथा आवधिक योजनाले परिकल्पना गरे भन्दा फरक प्रवृत्तिमा खर्च हुनाले अपेक्षित रुपमा प्रतिफल प्राप्त गर्न नसकिने हुँदा यस्तो अवस्थामा सुधार गर्नुपर्दछ ।

९ खर्च विश्लेषण :-

पालिकाले यसवर्ष आन्तरिक आयबाट रु.१६२८७५८३।०० राजस्व बाँडफाँड र अनुदानबाट रु.४५५८०७३२९।००समेत रु.४७२०९४९१२।०० आम्दानी प्राप्त गरेकोमा चालु तर्फ रु.३२४०३५९८५।०० र पुँजीगत तर्फ रु.१५८३५९०४९।०० समेत रु. ४८२३९४२३४।०० खर्च भएको देखिन्छ र सो खर्चले आन्तरिक आयको ३.३७ प्रतिशत हिस्सा ओगट्दछ । त्यस्तै यसवर्ष पदाधिकारी सुविधामा रु.६७२५४१५।०० खर्च भएको देखिन्छ जुन आन्तरिक आयको ४१.२९ प्रतिशत हुन जान्छ । पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ६८.६४ प्रतिशत चालु र ३३.५४ प्रतिशत मात्र पुँजीगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाले विकास निर्माण कार्यक्रम सञ्चालनमा न्यून खर्च गरी प्रशासनिक कार्यमा बढी खर्च गरेको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा विकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।

१० गत विगतको भुक्तानी :-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ९ मा बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमध्ये आगामी वर्ष भुक्तानी गर्नुपर्ने बाँकी रकम समावेश गरेर बजेट बनाउने व्यवस्था छ। पालिकाले गतवर्षको भुक्तानी दिन बाँकीमध्ये यस वर्षको बजेटमा गत वर्षको भुक्तानी दिन बाँकी दायित्व भनी रु.५२ लाख १७ हजार भुक्तानी दिएको छ। यसरी योजना तर्जुमाको चरण देखि नै योजनाको आवश्यकता, दिगो स्रोत, लाभ लागत, बजेटको व्यवस्था, स्रोत सुनिश्चितता, आन्तरिक आयमा वृद्धि जस्ता कुरालाई विश्लेषण नगरी योजना तर्जुमा गरिँदा ठुलो रकमको भुक्तानी दायित्व चालु आ.व.मा सरेको देखिन्छ जसले गर्दा चालु आ.व.का

योजनाहरूलाई बजेट अभाव हुने तथा प्राथमिकताका योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्न स्रोत अभाव हुने भएकोले विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वहरूलाई मात्र आगामी वर्षमा सार्ने तर्फ ध्यान दिन जरुरी देखिन्छ ।

भुक्तानी दिन बाँकीको कार्यक्रम/योजना/विवरण	रकम	भुक्तानी दिन बाँकी रहनुको कारण
विरोटा लामिछाने गाउँ क्याम्पस सडक	२०००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
थापाकुलो लाटिखेत सिँचाई कुलो	२०००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
भिम बहादुर स्मृति प्रतिष्ठान भवन	२००००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
तूलोचौर खानेपानी योजना	१०००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
देउराली महादेवथान गोरेटो बाटो	१५००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
वडारे मन्दिर निर्माण	१५००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
गेरिमुदि खानेपानी मर्मत	३०००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
फलेकघर टोल सडक निर्माण	२०००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
शिवमूर्ती मन्दिर तथा संरक्षण	५०००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
ज्यामिरे तिनघरे सडक	३०००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
तिनघरे फापरस्वारा सडक	२०००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
देउराली खानेपानी योजना	२५००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
देउराली बुद्धमूर्ति मर्मत	४०००००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
वैतेश्वर खानेपानी आयोजना	२६७०००.००	विनियोजित बजेट अनुसार निकासो नभएको।
जम्मा	५२१७०००.००	

११ त्रैमासिक खर्च :-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने कार्यालयले त्रैमासिक प्रगति विवरण बनाई कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार त्रैमासिक खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च				
		प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेश्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	आषाढ महिना
चालु खर्चतर्फ	३२४०३५१८५	७५९५५४९६	६९८०३४४२	७३२५७९०२	१०५०१८४२५	६४३७८४२३
पूँजीगत खर्चतर्फ	१५८३५९०४९.५९	४०३६२६९.५९	१३३४०१००	५७१४०७३७	८३८४१९४३	४४२५४२०३
जम्मा	४८२३९४२३४.५९	७९९९१६८५.५९	८३१४३५४२	१३०३९८६३९	१८८८६०३६८	१०८६३२६२६
प्रतिशत	१००	१६.५८	१७.२३	२७.०४	३९.१५	२२.५१

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार वार्षिक रु४८२३९४२३४.५९ खर्च भएकोमा प्रथम त्रैमासिकमा रु. ७९९९१६८५.५९ (१६.५८ प्रतिशत), दोस्रो त्रैमासिकमा रु. ८३१४३५४२ (१७.२३ प्रतिशत) र तेश्रो त्रैमासिकमा रु. १३०३९८६३९ (२७.०४ प्रतिशत) र चौथो त्रैमासिकमा रु. १८८८६०३६८ (३९.१५ प्रतिशत) खर्च गरेको देखिएको छ । यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र रु. १०८६३२६२६ (२२.५१ प्रतिशत) खर्च देखिनुले आषाढमा आएर खर्चको चाप बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च व्यवस्थापन भएको देखिएन । स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार त्रैमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ ।

वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरूप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

१२ आवधिक योजना :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको विकासका लागि आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्नेमा यस पालिकाले आवधिक योजना तयार गरेको छैन । आवधिक योजना नहुँदा पालिकाले वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा आवधिक योजनाका दीर्घकालीन विषयलाई भन्दा सालवसाली विषयहरूलाई समावेश गरेको देखिन्छ । स्थानीय तहको समग्र विकासका लागि आवधिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

१३ क्षेत्रगत बजेट र खर्च :-

स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रूपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०८०।८१ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहाय अनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.स	मुख्य क्षेत्र	वार्षिक बजेट	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत
१	आर्थिक विकास	१७९९००००.००	१४७८४८१३.००	८२.१८
२	पूर्वाधार विकास	१५४७२२८७०.००	१३७३३०४०९.६०	८८.७६
३	सामाजिक विकास	२६१६३०६६८.००	२३५५३००५४.००	९०.०२
४	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	१०६९६६७८.००	१०५८७४१८.००	९८.९८
५	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	९१७०२१३०.००	८४१६१५४०.००	९१.७८
	जम्मा	५३६७४२३४६.००	४८२३९४२३५.००	८९.८७

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सबैभन्दा बढी सामाजिक विकास क्षेत्रमा २६ करोड १६ लाख विनियोजन भएको छ तर खर्च भने २३ करोड ५५ लाख भएको छ जुन सम्बन्धित क्षेत्रमा विनियोजित बजेटको ९०.०२ प्रतिशत हो । सबैभन्दा कम विनियोजन संस्थागत विकास तथा सुशासन क्षेत्रमा रु १ करोड ६ लाख ९६ हजार बजेट भएको छ भने सो क्षेत्रमा १ करोड ५ लाख ८७ हजार खर्च भएको छ जुन सम्बन्धित क्षेत्रमा विनियोजित बजेटको सबैभन्दा बढी खर्च ९८.९८ प्रतिशत हो । पालिकाको एकीकृत, समानुपातिक तथा दिगो विकासका लागि सबै क्षेत्रमा पर्याप्त बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्ने क्षमतामा सुधार गर्नुपर्दछ ।

१४ बजेट पेस, पारित र अख्तियारी :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेस गर्ने र यसरी पेस भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाको उपप्रमुखले मिति २०८०।०३।१० मा रु.५२ करोड रु.९७ लाखको बजेट सभा समक्ष पेस गरेकोमा सभाबाट मिति २०८०।०३।२५ मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले मिति २०८०।०३।३१ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ । आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न गरिसक्ने गरी बजेट, कार्यक्रम र योजना व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।

१५ कानून निर्माण र कार्यान्वयन स्थिति :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह

सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट नमूना कानूनहरू बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म २७ वटा ऐन, १६ वटा नियमावली, २८ कार्यविधि लगायत ७१ वटा कानून निर्माण गरी स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको जनाएको छ । पालिकालाई कार्य संचालनको लागि आवश्यक पर्ने आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्रका अन्य कानूनहरू पनि समयमा नै निर्माण गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

कानूनको विवरण	गत आव सम्मको	आ व २०८०।८१मा निर्मित	जम्मा बनेको कानून संख्या
ऐन	२०	७	२७
नियमावली/निर्देशिका	१५	१	१६
कार्यविधि	२२	६	२८

१६ न्याय सम्पादन :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त निम्नानुसारको विवरण अनुसार गत वर्षसम्मका फर्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाँकी ५ र यो वर्ष थप भएको ३ विवाद दर्ता भएकोमा ५ वटा फर्यौट गर्न बाँकी देखिन्छ । विवादहरू समयमै किनारा लगाई न्याय सम्पादन चुस्त बनाउनुपर्दछ ।

उजुरीको प्रकार	गत आ.वमा फर्यौट गर्न बाँकी	यो आ.व मा थप	यो आ.व मा फर्यौट	फर्यौट बाँकी	फर्यौट नहुनाको कारण
चरन घास दाउरा	-	-	-	-	-
गाली बेइजती	२ वटा	२ वटा	१ वटा	२ वटा	१ निवेदन फिर्ता
साध सिमाना	-	-	-	-	-
पारिवारिक मेलमिलाप	१ वटा	-	-	१ वटा	-
ज्याला मजदुरी नपाएको	-	१ वटा	-	१ वटा	प्रक्रियामा रहेको
जग्गा भोगचलन सम्बन्धी विवाद	१ वटा	-	-	-	डिसमिस भएको
सामान्य कुटपिट	१ वटा	-	-	१ वटा	-

१७ योजना प्राथमिकीकरण :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ । स्थानीय तहले योजना तथा बजेट तर्जुमा दिर्दर्शन, २०७४ को दफा ५.२.४ सँग सम्बन्धित अनुसूची ३ मा आयोजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू गरिवी निवारण, उत्पादनमूलक, रोजगारी, लागत सहभागिता, स्थानीय स्रोत र साधन, समावेशी विकास, दिगो र वातावरण संरक्षण र भाषिक र सांस्कृतिक विकास उल्लेख गरेको छ र सोही अनुसार गणना गरी प्राथमिकताका आधारमा योजना छनौट गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा निम्नानुसार पालिकास्तरका कुल १५१ योजनामा बजेट विनियोजन गरेको छ भने वडागत योजनामा बजेट विनियोजन नगरेको देखिन्छ ।

कार्यक्रमको नाम	५ लाखभन्दा मुनिका योजना	रु ५लाख देखि २० लाखसम्मका	२० लाख भन्दा बढी	जम्मा
वडा स्तरीय	-	-	-	-
गा.पा. स्तरीय	१२४	१७	१०	१५१

यस पालिकामा न्यूनतम रु.५००००।- देखि अधिकतम रु.५०००००।- सम्मका जम्मा १५१ योजना संचालन भएका छन् । उपर्युक्त विवरणअनुसार पालिकाले साना र वितरणमुखी योजनाहरु सञ्चालन गरेको देखिन्छ । जसले गर्दा सञ्चालित योजनाबाट दीर्घकालीन प्रतिफल प्राप्त नहुनका साथै चालु प्रकृतिका खर्चमा वृद्धि भै लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत आश्वस्त हुन नसकिने अवस्था रहन्छ । तसर्थ पालिकाले योजना वस्तुनिष्ठ तवरले प्राथमिकीकरण र छनौट गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

१८ आर्थिक सहायता :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले पेस गरेको विवरण अनुसार मापदण्ड कार्यविधि बेगर आर्थिक सहयोग शीर्षकबाट १०० जनालाई जनही रु ५०००।- देखि रु ५००००।- सम्म आर्थिक सहयोग बापत आर्थिक वर्ष भरिमा जम्मा रकम रु १४८५०००।०० भुक्तानी गरेको देखिन्छ । उक्त रकम पालिकाको कुल आन्तरिक आय रु. १६२८७५८३।९०को ९.११ प्रतिशत हुन आउँछ । यसरी आर्थिक सहायता तथा मेला महोत्सव जस्तो अनुत्पादक क्षेत्रमा खर्च हुनजाँदा पालिकाको विकास निर्माण तथा सामाजिक विकास जस्ता महत्वपूर्ण क्षेत्रमा बजेटको अभाव हुन सक्दछ । अतः अनुत्पादक क्षेत्रको खर्चमा नियन्त्रण कायम गर्नुपर्दछ ।

कुल आन्तरिक आय	प्रशासनिक खर्च	आर्थिक सहायता	भैपरी आउने	पूँजीगत खर्च	आर्थिक सहायता प्राप्त गर्नेको	
					संख्या	रकम
१६२८७५८३	८४९६९५४०	१५०००००	१२८००००	१५८३५९०५०	१००	१४८५०००

महोत्सव तथा अन्य खर्च

महोत्सवको नाम	महोत्सव भएको मिति	रकम
जिरी महोत्सव	२०८०।१२।२५	२०००००।००
दोलखा महोत्सव	२०८०।१०।०९	३०००००।००

१९ जिन्सी :-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा सोही नियमावलीको नियम ९४, ९५ र ९६ बमोजिम जिन्सी मालसामानको लगत खडा गरी राख्नुपर्ने, सोको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने, प्रतिवेदनमा उल्लेखित सामान मध्ये मर्मत गर्नुपर्ने सामान ३ महिना भित्र र लिलाम गर्नुपर्ने सामान ६ महिना भित्र लिलाम गरी सक्नु पर्ने व्यवस्था छ । महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले २०७७।८।७ मा २०७७।९।७ भित्र सबै तहका कार्यालयहरुलाई २०७६।७७ सम्मको मौज्जात प्रविष्टि र जिन्सी निरीक्षण फारम अनिवार्य रुपमा (PAMS)मा प्रविष्टि गर्ने र अनिवार्य रुपमा (PAMS) मा सरकारी सम्पत्तिको लेखाङ्कन गर्न परिपत्र गरेको छ । यस सम्बन्धी देखिएको व्यहोरा निम्नानुसार छः

- कार्यालयले गत विगत वर्षको मौज्जात रहेका र यस वर्ष खरिद भएका सबै सामानहरुको Public Asset Management System (PAMS) मा प्रविष्टि गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन । कार्यालयले सामान खरिद गर्दा कतिपय सामग्री Manual दाखिला गरेको छ । अनिवार्य रुपमा PAMS मा जिन्सी दाखिला गरी जिन्सी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ ।
- स्थानीय तह भित्रका सरकारी, ऐलानी तथा प्रति जग्गाको अभिलेख अद्यावधिक तथा एकीकृत नगरेको तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धमा अभिलेख अद्यावधिक गरेको छैन ।

- नियमावलीको व्यवस्था अनुसार जिन्सी निरीक्षण गराई सोको आधारमा मर्मत सम्भार, लिलामी लगायतका कार्य गरी जिन्सी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ। जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका सामानहरूको मर्मत तथा लिलाम गरी जिन्सी अधावधिक गर्नुपर्दछ ।

२० खरिद योजना/गुरुयोजना :-

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने नियम ८ ले वार्षिक १० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खरिद योजना बनाउनुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत वार्षिक रु. १५८३५९०४९.५९ पूँजीगत खर्च/खरिद निर्माण कार्य गरेको छ । तर पालिकाले आफ्नो खरिद नियमावली नबनाएको अवस्थामा उक्त ऐन, नियम बमोजिम वार्षिक खरिद योजना र गुरुयोजना नबनाई खरिद कार्य गरेको देखियो । अतः पालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना/गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।

२१ प्रशासनिक संगठन तथा दरबन्दी पदपूर्ति :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोर्ड, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ ।

क्र.सं.	स्वीकृत पद	संख्या	पदपूर्तिको स्थिति हालसम्मको				रिक्त पद
			संघबाट समायोजन भई आएको	साविक स्थानीयमा कार्यरत	आन्तरिक पदपूर्ति	करारबाट	
१	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	१	१	-	-	-	-
२	इन्जिनियर	२	-	-	-	१	१
३	शिक्षा अधिकृत	१	-	-	-	-	१
४	लेखा अधिकृत	१	-	-	-	-	१
५	प्रशासन अधिकृत	२	१	-	-	-	१
६	कृषि अधिकृत	१	-	-	-	-	१
७	पशु अधिकृत	२	१	-	-	-	१
८	हेल्थ असिस्टेन्ट	१	१	-	-	-	०
९	आन्तरिक लेखा परीक्षक	१	-	-	-	-	१
१०	प्रशासन सहायक (पाँचौ)	७	५	०	-	-	२
११	कम्प्युटर अपरेटर (पाँचौ)	२	-	-	-	१	१
१२	लेखा सहायक (पाँचौ)	२	१	-	-	१	०
१३	प्रा. स (शिक्षा)	१	१	-	-	-	०
१४	सब. इन्जिनियर	४	१	१	-	-	२
१५	सहायक पाँचौ (कृषि)	२	१	-	-	-	१
१६	सहायक पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	१	१	-	-	-	०
१७	सहायक पशु सेवा प्राविधिक	१	१	-	-	-	०
१८	अ. हे. व						
१९	खा. पा. स. टे	१	१	-	-	-	०
२०	नायव पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	४	-	-	-	१	३
२१	नायव पशु सेवा प्राविधिक	४	-	-	-	१	३
२२	अ. न. मी						
२३	ना. प्र. सहायक (कृषि)	४	-	४	-	-	०
२४	अ. सब. इन्जिनियर	९	५	-	-	२	२
२५	स. म. वि. नि	१	-	-	-	-	१
२६	प्रशासन सहायक(चौथो)	०	-	-	-	-	०
	जम्मा	५५	२१	५	०	७	२२

वडा संख्या	वडा सचिवको दरबन्दी	वडा सचिवको पदपूर्ति	रिक्त संख्या
८	८	७	१
करार कर्मचारी संख्या	समय अवधि	वार्षिक खर्च	
१००	१ वर्ष	३०५४१११११००	

स्वास्थ्य सेवाका कर्मचारीहरुको दरबन्दी र पदपूर्ति

दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति	रिक्त दरबन्दी	करारबाट पदपूर्ति दरबन्दी	तलब भत्ता भुक्तानी रकम रु.
२८	२५	३	३	१९९७३८६९१००

पालिकाले दिएको विवरण अनुसार पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ५५ दरबन्दी रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म करार सहित ३३ जना पदपूर्ति भई २२ दरबन्दी रिक्त रहेको विवरण पेस भएको छ। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका इन्जिनियर, लेखा अधिकृत, कृषि अधिकृत, आन्तरिक लेखापरीक्षक सहितका पदहरु रिक्त रहेका छन्। पालिकामा रिक्त रहेका मध्ये ७ जना दरबन्दीमा करारबाट पदपूर्ति भएको देखिन्छ। त्यस्तै, ८ वटा वडामा ७ जना वडा सचिवको दरबन्दी पदपूर्ति भएको देखिन्छ भने एक वर्षको लागि विभिन्न सेवा समूह र क्षेत्रका १०० जना करारमा कर्मचारी राखेको देखिन्छ भने स्वास्थ्यतर्फ २८ वटा दरबन्दी रहेकोमा ३ वटा दरबन्दीमा करारमा कर्मचारी राखेको देखिन्छ। दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ। तसर्थ रिक्त पदहरु यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

२२ भ्रमण खर्च :-

भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ बमोजिम सवारी साधन चल्ने तथा एकै दिनमा फर्किन सकिने स्थानमा भ्रमण गर्दा कर्मचारीलाई २५ प्रतिशत खाजा भत्ताको व्यवस्था छ। पालिकाको भ्रमण खर्च सम्बन्धी छुट्टै कानुनी व्यवस्था नभएको अवस्थामा भ्रमण खर्चका सम्बन्धमा द्विविधा देखिन्छ। आवश्यकताका आधारमा निर्णय गरी २० किलोमिटर सम्म दैनिक भत्ता नदिने, सो भन्दा बढी सोही दिन फर्किन सकिनेमा २५ प्रतिशत खाजा भत्ता मात्र दिने तथा सवारी साधन नचल्ने सोही दिन फर्किन सम्भव नहुने स्थानमा यात्रा गर्दा मात्र दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिने गरी दुरी र भौगोलिक विकटताको आधारमा स्थानको वर्गीकरण गर्नु उपयुक्त हुने देखिन्छ। यस विषयमा थप अध्ययन गरी पालिकाको आर्थिक अवस्था तथा सेवा प्रवाहमा पार्ने प्रभाव समेतका आधारमा नियम बनाई दुरी निर्धारण गरी कर्मचारीको सेवा सुविधा कायम गर्नु पर्ने देखिन्छ।

२३ अनुदान :-

२३.१ **आलु प्रवर्धन कार्यक्रम** :- विनियोजित बजेट तोकिएको कार्यक्रमको उद्देश्य बमोजिम खर्च गर्नु पर्दछ। रोग तथा किरा विरुद्धको प्रतिरोधात्मक क्षमता बढी भएको, गुणस्तर र उत्पादकत्व बढी हुने उन्नत जातको आलु खेती प्रवर्द्धन गरी किसानको आय आर्जन, रोजगारी तथा जीवनस्तरमा सुधार गर्नु प्रदेश ससर्त चालु तर्फको आलु प्रवर्धन कार्यक्रमको उद्देश्य रहेको देखिन्छ। आलु प्रवर्धन कार्यक्रमको लागि आ व २०८०।८१ मा रु.१००००००।०० विनियोजन भएकोमा पालिकाबाट जम्मा रु.९९९१४०।०० खर्च भएको छ। यस कार्यक्रम अन्तर्गत ५० प्रतिशत लागत सहभागितामा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न रु.२० लाखको लागत अनुमान तयार गरी सोको ५० प्रतिशतले हुने रकम रु.१००००००।०० मा ४ प्रतिशत कन्टेन्जेन्सी रु.४००००।०० कटाई जम्मा रु.९६००००।०० अनुदान दिने गरी जन प्रेमी कृषि सहकारी संस्था लिमिटेडसँग सम्झौता भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धमा देखिएका बेहोरा निम्न बमोजिम रहेका छन्:

क) पालिकाबाट संचालित अन्य कार्यक्रमहरुमा लाभग्राहीले नगदै लागत सहभागिता जम्मा गर्ने गरेकोमा यस कार्यक्रमको हकमा सहकारीले नगद लागत सहभागिता नगरी बिल भरपाई मात्र पेस गरी अनुदान रकम प्राप्त गरेको देखिन्छ। पालिकाले सबै लाभग्राहीलाई

समान व्यवहार गरी सबै अनुदान कार्यक्रम संभव भएसम्म एकै प्रकारले संचालन गर्ने गर्नुपर्दछ ।

ख) समग्रमा सम्झौता रकम रु.२० लाख बराबरकै खर्चको बिल भरपाई पेस हुन आएकोमा कार्यालयले अनुदान रु.९६००००।०० भुक्तानी दिएको छ । उन्नत जातको आलु प्रवर्धनका लागि संचालित यस कार्यक्रमको लागि अनुदान रकम भुक्तानी हुँदा सहकारीले स्थानीय जातको आलु खरिदको रु.६०००००।०० बराबरको भर्पाई समेत पेस गरेको देखिन्छ । कार्यक्रमको उद्देश्य भन्दा फरक हुने गरी सहकारीले ८ वटा कृषकको हस्त लिखित भरपाईबाट १०००० के जी स्थानीय जातको आलु बिउ रु.६०००००।००मा खरिद गरेको भर्पाई समेत पेस गरेकोले कुल खर्चको ५० प्रतिशत सहकारीले व्यहोरेको आधारमा उक्त कुल रकमको ५० प्रतिशत रकम रु.३०००००।००मा कन्टिन्जेन्सी बापतको रकम रु.१२०००।०० घटाउँदा हुन आउने रकमको भुक्तानी दिएको नियमसम्मत नदेखिएको रु...

अनियमित भएको	२,८८,०००

२३.२ **बढी अनुदान :-** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ (५)मा खर्चको भुक्तानी गर्दा खर्च पुष्ट्याई गर्ने भर्पाई प्रमाण कागजात संलग्न गरी उपनियम १० बमोजिम रित पुगे पछि मात्र भुक्तानी गर्नु पर्ने तथा लेखा राख्दा लेखा प्रमाणित गर्ने बिल भरपाई तथा अन्य कागजात सिलसिलाबद्ध रुपमा राख्नु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले बज्रवाराही कृषि तथा पशुपन्छी फर्मलाई निम्नानुसार बढी अनुदान दिएको पाईएकोले असुल गरी संचित कोष दाखिला हुनु पर्ने रु...

सि नं	भौ नं	मिति	अनुदान ग्राही	प्रयोजन	दिनु पर्ने	दिएको	बढी	कैफियत
१	४० प्रदेश चालु	२०८१।३।६	बज्र वाराही कृषि तथा पशु पन्छी फर्म	भैंसी पालन	३७९२२८।००	४६५१४२।००	८५९१४।००	जोड जम्मा फरक परेको

असुल गर्नुपर्ने	८५,९१४

२३.३ **लाभ ग्राही किसान छनौटको आधार :-** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तर दायित्व नियमावली, २०७७ को नियम १९ मा आफूले सम्पादन गर्ने काम कारबाहीको प्रकृति अनुसार अर्थ मन्त्रालयले तर्जुमा गरेको मापदण्डको प्रतिकूल नहुने गरी खर्चको मापदण्ड (नर्म्स) बनाउन सक्ने व्यवस्था रहेको छ । लाभग्राही छनौट गर्दा संभाव्य लाभग्राहीमा सूचनाको पर्याप्त पहुँच पुग्ने गरी प्रसारण, छनौटको अंक भार सहितको कृषि व्यवसाय गर्न आवश्यक जग्गा जमिन, भौतिक पूर्वाधार, व्यवसायिक सिप , व्यवसायिक योजना, क्षमता, अनुभव, तत्परता, उत्सुकता, समाजमा पु-याउने योगदान, गत विगतमा अनुदान नपाएको, तरलता [नगद] को अभाव जस्ता सूचकको अंक भार निर्धारण गरी सो अंक भारका आधारमा मूल्याङ्कनको वस्तुनिष्ठ मापदण्ड तयार गरी निष्पक्ष रुपमा लाभग्राही छनौट गर्नु पर्नेमा छनौटको आधार उल्लेख गरेको देखिएन । वडा कार्यालय तथा विषयगत शाखाबाट अनुदान दिँदा पर्याप्त रुपमा सूचना प्रचार प्रसार गरेको देखिने प्रमाण संलग्न नगरेको तथा छनौटको आधार नखुलाई वडाको कार्यक्रममा वडा सिफारिसका आधारमा अनुदान दिएको पाईयो । यस वर्ष भएका अनुदान वितरणका केही उदाहरण निम्नानुसार छन्।अनुदान वितरणलाई पारदर्शी, निष्पक्ष एवं सर्वस्वीकारयोग्य बनाई अनुगमन मुल्याङ्कन गरी अनुदान रकमको प्रभावकारिता बढाउनु पर्दछ ।

सि नं	भौ नं	मिति	अनुदान पाउने	अनुदान विवरण प्रकार	परिमाण	मूल्य	अनुदान प्रतिशत	लागत सहभागिता	कैफियत
१	११ गा पा चालु कृषि	२०८०। १।२२	किसान १०८	१० जि एस एम सिल्वोलिन प्लाष्टिक	१०८ थान	४९६९००	७० प्रतिशत	३० प्रतिशत पालिका दाखिला	वडा सिफारिसका आधारमा वितरण
२	१९ गा पा चालु कृषि	२०८०। ११।१	वडा नं १ ,३ ,४ र ५का	किवि टावर	१६७ थान	५०००००	७० प्रतिशत	३० प्रतिशत पालिका दाखिला	वडा सिफारिसका आधारमा वितरण
३	२०	२०८०। ११।१	८ वडाका १०२८ किसान	किवि विरुवा	४०००	४०००००	९०	१० प्रतिशत पालिका दाखिला	वडा सिफारिसका आधारमा १०२८ जनालाई वितरण
	३३	२०८१। ३।१७	७७ किसान	मौरी सहितको घर	७७	४९५५४९	७०	३० प्रतिशत पालिका दाखिला	पालिकाबाट ७ वडाबाट ७०घार वितरण
	३६	२०८१। ३।१७	९ किसान	१६ लि स्प्रेयर	३८	२९३०००	७०	३० प्रतिशत पालिका दाखिला	

लाभग्राहीको अभिलेख :- पालिकाले गत विगतमा विभिन्न व्यक्तिहरु, संस्था र फर्म लाभग्राहीहरुलाई वस्तुगत, नगद तथा परामर्श सेवा प्रदान गरेको र यस वर्ष लाभग्राहीहरुलाई दिएको अनुदानको व्यक्तिगत पहिचान सहितको आर्थिक वर्ष अनुसार अभिलेख राखेको छैन। अभिलेख नराख्दा एउटै व्यक्ति तथा संस्थालाई पटक पटक अनुदान जानसक्ने र कतिपय योग्य लाभग्राही सेवासुविधा पाउनबाट वञ्चित हुनसक्ने देखिन्छ । नागरिकता नं, मोबाइल नं जस्ता व्यक्तिगत पहिचान खुल्ने विवरण समावेश गरी लाभग्राहीहरुलाई वितरण भएको अनुदानको आर्थिक वर्ष अनुसारको अभिलेख राख्नु पर्दछ ।

२४ एम वि वि एस अध्ययन छात्र वृत्ति :-

पालिकाले वैतेश्वर गाउँपालिका वडा नं ३ निवासी वविराज उप्रेतीलाई राम जानकी हेल्थ फाउण्डेशन जनकपुरमा एम वि वि एस अध्ययन प्रयोजन का लागि ४.५ वर्ष सम्मको लागि वार्षिक रु १५ लाखका दरले कुल रु ४४३६०२५ छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने गरी निजसँग मिति २०७९।६।१३ मा सम्झौता गरी यस वर्ष रु. १५ लाख एम वि वि एस पढाईको लागि प्रोत्साहन निरन्तरता कार्यक्रमबाट छात्रवृत्ति खर्च लेखेको छ । यस सम्बन्धमा वैतेश्वर गाउँपालिका वडा नं ३ ले मिति २०७९।२।३१मा वैतेश्वर गाउँपालिका वडा नं ३ निवासी वविराज उप्रेतीले निवेदन दिएको र निजको आर्थिक अवस्था कमजोर भएकोले एम वि वि एस अध्ययन छात्रवृत्तिको लागि सिफारिस गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा देखिएका थप व्यहोरा हरु निम्न छन्:

क) कानुनी व्यवस्था / सूचना प्रकाशन :- वैतेश्वर गाउँपालिका एम वि वि एस अध्ययन छात्रवृत्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९को दफा ४ मा छात्रवृत्तिमा अध्ययन गर्न चाहने विद्यार्थीले चिकित्सा शिक्षा आयोगद्वारा लिईएको एकीकृत प्रवेश परीक्षा नतिजा सार्वजनिक भएको मितिले ७ दिन भित्र आयोगबाट प्रकाशित एकीकृत योग्ताक्रमको सूची सहित एस ई ई र सो भन्दा माथिका शैक्षिक प्रमाण पत्र सहित निवेदन दिनु पर्ने व्यवस्था छ । वैतेश्वर गाउँपालिका एम वि वि एस अध्ययन छात्र वृत्ति सम्बन्धी कार्यविधि २०७९ ई सं २०२२ सेप्टेम्बर ११ अर्थात २०७९।५।२६मा कार्यपालिका द्वारा स्वीकृत भएको देखिन्छ । तर पालिकाबाट कार्यविधि स्वीकृत हुनु पूर्व २०७९।४।२ मा छात्रवृत्तिको लागि सूचना प्रकाशन गरेको पाईयो । यसरी कार्यविधि तयार भै लागु नहुँदै सूचना प्रकाशन गर्नु उचित देखिएन । यस सम्बन्धमा पालिकाले सूचना प्रकाशन गर्नुको आधार स्पष्ट पार्नुपर्ने देखिन्छ ।

ख) निवेदन तथा छनौट :- उक्त सूचनाका आधारमा वविराज उप्रेतीले चिकित्सा शिक्षा आयोगद्वारा संचालित १३ डिसेम्बर २०२१को एकीकृत प्रवेश परीक्षा नतिजाको योग्यता क्रम नंबर ४०८७ र एस ई ई को ग्रेड सिट समेत समावेश गरी पालिका प्रमुखलाई सम्बोधन गरी २०७९।३।२३ मा तथा वैतेश्वर गाउँपालिका वडा नं ३ निवासी लोकेन्द्र बहादुर दाहालले चिकित्सा शिक्षा आयोगको १६ अगस्त २०२२को एकीकृत प्रवेश परीक्षा नतिजाको योग्यता क्रम नंबर ४०८८ सहित मिति २०७९।४।२३मा अध्यक्षलाई सम्बोधन गरी निवेदन गरेकोमा उक्त दुवै निवेदन तथा योग्यताक्रम कार्यविधि स्वीकृत पछिको शिक्षा आयोग द्वारा लिईएको एकीकृत प्रवेश परीक्षा नतिजा सार्वजनिक भएको मितिले ७ दिन भन्दा पछाडीको नभएर सो भन्दा अगाडी लिएको परीक्षाको योग्यताक्रम रहेको पाईयो । कार्यविधि स्वीकृत हुनु अगाडीको सूचना प्रकाशन तथा योग्यताक्रमलाई आधार लिई छनौट गरेकोले छनौट प्रक्रिया नियम संगत देखिएन ।

ग) स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा स्थानीय तहले उच्च शिक्षा अध्ययनको लागि छात्र वृत्ति उपलब्ध गराउने प्रष्ट कानुनी व्यवस्था देखिँदैन । स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४को दफा ७३(६) मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा मितव्ययिता, प्रभावकारिता र औचित्य कायम गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्ने उल्लेख छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ अनुसार स्थानीय तहले रकम विनियोजन तथा खर्च गर्दा आफ्नो आन्तरिक श्रोतलाई समेतलाई विचार गरी नियमित बाहेकका अतिरिक्त खर्चका दायित्वहरु श्रृजना गर्नु पर्दछ । पालिकाको आन्तरिक श्रोत जम्मा रु१६२८७५८३।०० रहेकोमा छात्रवृत्तिमा रु १५०००००।०० अर्थात आन्तरिक श्रोत आयको ९.२ प्रतिशतको दायित्व व्ययभार लिनु नियम संगत देखिएन । आन्तरिक श्रोत तथा कानुन कार्यविधि एवं मापदण्ड समेत विचार गरी यस्ता कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्दछ ।

२५ कर तथा शुल्क असुली :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५ देखि दफा ६० सम्म पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्र एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, भूमिकर, घरजग्गा बहाल कर, व्यवसाय कर लगायतको कर तथा सेवा शुल्क उठाउन सक्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर आदि वापत रु.१,६६,२९,०००।०० प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा रु १,६२,८७,५८३।९० अर्थात करिब ९७.९९ प्रतिशत आय गरेको छ । पालिकाले यो वर्ष विभिन्न शीर्षकमा गरेको आय अनुमान र असुलीको स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.सं.	प्राप्तिको श्रोत	वार्षिक अनुमानित आय	आम्दानी	अनुमानको तुलनामा आम्दानी प्रतिशत
१	११३१३ - सम्पत्ति कर	०	२२९७१८	०.००
२	११३१४ - भूमिकर/मालपोत	६०००००	७१९६५५	११९.९४
३	११३१७ - बहाल कर	८०००००	४००२८८	५०.०४
४	११६३१ - कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोबारमा लाग्ने कर	१०००००	६१६७५	६१.६८
५	११६३२ - अखेटोपहारमा लाग्ने कर	१०००००	०	०.००
६	११६९१ - अन्य कर	०	११७८३२६	
७	१४२१३ - अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	०	१०२८०५३८	
८	१४२१९ - अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	३००००००	१०००	०.०३
९	१४२२४ - परीक्षा शुल्क	०	१५०००	
१०	१४२२९ - अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	६०००००	४९००००	८१.६७
११	१४२४२ - नक्सापास दस्तुर	२०००००	१५६७०४	७८.३५
१२	१४२४३ - सिफारिश दस्तुर	१०००००	१०२१३५०	१०२१.३५
१३	१४२४४ - व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	१०००००	२२४१००	२२४.१०
१४	१४२४५ - नाता प्रमाणित दस्तुर	१०००००	०	०.००
१५	१४२४९ - अन्य दस्तुर	१०५२१०००	१११९२३४	१०.६४
१६	१४२५३ - व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	४०००००	१४९८७०	३७.४७
१७	१४२६३ - जलस्रोत सम्बन्धी अन्य दस्तुर	०	२६५००	
१८	१४३१२ - प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	०	२७६४०	
१९	१४५२९ - अन्य राजस्व	०	१५६०३५	
२०	१४६११ - व्यवसाय कर	०	२९९५०	
जम्मा		१६६२१०००	१६२८७५८४	९७.९९

पालिका भित्र रहेका करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन । तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गर्दै आयको अनुमान यथार्थपरक बनाई आय आर्जन वृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रीय अनुदानबाट खर्च रु हजारमा	आन्तरिक आय रु हजारमा	आन्तरिक आय केन्द्रीय अनुदान खर्चमा प्रतिशत तुलना
३६९०२४	१६२८७	४.४१

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा ४.४१ प्रतिशत मात्र रहेको छ । अतः पालिकाको आन्तरिक आय सङ्कलनको दायरालाई फराकिलो पाउँदा आन्तरिक आय वृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

२७ व्यवसाय कर दस्तुर :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारको आधारमा व्यवसाय कर लगाउन सक्ने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष पालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत रु.४०००००।०० संकलन गर्ने अनुमान गरेकोमा रु.१७९८२०।०० मात्र सङ्कलन भएको छ । पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरूको अभिलेख अध्यावधिक गरेको छैन जसबाट पालिकाले सङ्कलन गरेको व्यवसाय कर यथार्थपरक रहेको मान्न सक्ने अवस्था छैन । तसर्थ पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अभिलेख अद्यावधिक गर्दै व्यवसायीहरूलाई करको दायराभित्र ल्याई आन्तरिक आय वृद्धि तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

२८ राजस्व असुली :-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २७ मा प्रचलित कानूनबमोजिम नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने राजस्व तथा अन्य सरकारी रकम कार्यालयमा प्राप्त भएपछि सोही दिन तथा सोही दिन सम्भव नभए सोको भोलिपल्ट प्रचलित ढाँचामा लेखा राखी बैङ्क दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष रु १ करोड ६६ लाख २१ हजार आन्तरिक आय हुने अनुमान गरी रु १ करोड ६२ लाख ८७ हजार राजस्व संकलन गरेकोमा राख्नुपर्ने म. ले. प. फारम नम्बरहरू नराखेको र प्राप्त हुनुपर्ने आम्दानी तथा प्राप्त भएको आम्दानी सम्बन्धमा परीक्षण भिडान गर्ने पद्धति नभएकोले प्राप्त हुनुपर्ने आम्दानी सम्बन्धमा एकिन हुन सकिने । त्यस्तै पालिकाले सेवाग्राहीको विवरण सुत्र सफ्टवेयरमा पोष्टिङ गरी कम्प्युटर बिलका आधारमा रकम संकलन गर्ने र पालिका तथा वडाका कर्मचारीहरूले नियमानुसार बैंकमा दाखिला गर्ने गरेको बताएपनि नमुना परीक्षणका क्रममा संकलित रकम समयमा नै दाखिला नगरेको पाइयो । पालिकामा कार्यालय परिसर भित्रै बैंक रहेकोले पालिकाको राजस्व दाखिला सोही दिन गरी सोको यथार्थ विवरण राख्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

२९ मूल्य अभिवृद्धि कर शीर्षक फरक :-

एकीकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ को २.४ मा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने वस्तुको बिक्री गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर असुल गरी बेदस्तावालाबाट सङ्कलन गरिने राजस्व शीर्षक नं. ३३३१७ मा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आय ठेक्काबाट आय प्राप्त गर्दा दाखिला गर्नुपर्ने मूल्य अभिवृद्धि कर बापतको रकम राजस्व शीर्षक ३३३१७ मा दाखिला गर्नुपर्नेमा बल्यु बर्ड निर्माण सेवा (पान नं ३०१७४९४४६) भुक्तानी कर्ता हुने गरी मिति २०८१।३।२४ गते कारोबार संकेत २०८०-१३१८८७२७ भौचर नं ६६२५५३१६ बाट राजस्व शीर्षक नं ३३३१३ मा रकम रु.६४४५३०।०० जम्मा गरेको देखिएकोले ठेकदारले उक्त भ्याट रकम अन्य कारोबारमा क्रेडिट मिलान गर्न सक्ने हुँदा राजस्व शीर्षक ३३३१३ बाट ३३३१७ मा समायोजन भएको प्रमाण पेस गर्नुपर्ने देखिएको रु...

प्रमाण पेश नगरेको	६,४४,५३०

३० फरक खातामा आम्दानी :-

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को नियम ६९ मा पालिकामा एउटा स्थानिय संचित कोष रहने र पालिकामा प्राप्त हुने जुनसुकै रकम संचितकोषमा आम्दानी जनाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकामा विभिन्न प्रकारका आम्दानीका लागि विभिन्न खाताहरूको व्यवस्था रहेको हुन्छ । पालिकामा मालपोत रजिष्ट्रेशनका लागि राजस्व बाँडफाँट खाताको व्यवस्था हुने र सो खाताबाट सञ्चित कोषमा

ट्रान्सफर गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। कार्यसञ्चालन विविध कोषको गो.भौ.नं. ३५।०८१।३।२३मा मालपोत दोलखाको रकम रु ४०५०००।०० आम्दानी बाँधिएको देखिएकोले उक्त रकम घरजग्गा रजिष्ट्रेशन वापत भए राजस्व बाँडफाँट खातामा आम्दानी बाँधेर सञ्चितकोषमा ट्रान्सफर गरी सञ्चितकोषमा आम्दानी जनाउनुपर्नेमा विविध खातामा आम्दानी बाँधिएको देखिन्छ। अतः नियममा भएको व्यवस्था बमोजिम पालिकालाई प्राप्त हुने रकम सञ्चितकोषमा ट्रान्सफर गरी आम्दानी बाँध्नुपर्दछ।

३.१ निकासी कर :-

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ क तथा बागमती प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐन, २०८० को दफा ९ (१) बमोजिम माटो ढुंगा गिट्टि वालुवा स्लेट ग्राभेल लगायत दहत्तर बहत्तरको उत्खनन, संकलन, प्रशोधन वा बिक्री वितरण गर्दा शुल्क तथा जरिवाना लिन सक्ने व्यवस्था छ। पालिकाले विभिन्न ४ स्थानहरुबाट ढुङ्गा, गिट्टी, वालुवा, रोडा लोहोरे ढुङ्गा आदि उत्खनन तथा निकासी कार्यका लागि वोलपत्र सम्बन्धी सूचना मिति ०८०।५।८ मा आव्हान गरेकोमा क्षेत्र नं १ क तुलो बजार काडेबगर र क्षेत्र नं १ ख भर्थाड सतिमा ठेक्का परेकोमा क्षेत्र नं १ ग र घ मा ठेक्का नलागेको र अमानतबाट पनि नउठाएको जानकारी गराएको छ। क्षेत्र नं १ ग र घ सम्बन्धमा दोस्रो तथा तेस्रो पटक पनि सूचना जारी गरे नगरेको विवरण प्राप्त हुन सकेन। पालिकाको सूचना बमोजिम विभिन्न स्थानबाट रकम रु १६६४८२२२।०० सङ्कलन हुने गरी सूचना आव्हान भएकोमा २ वटा क्षेत्रमा मात्र ठेक्का लागि ठेक्काबाट रकम रु ९९९२४५९।०० मात्र अर्थात सूचनामा उल्लिखित रकमको ५५.२१ प्रतिशत मात्र पालिकामा आम्दानी भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धमा देखिएका थप व्यहोरा निम्न छन्:

३.१.१ **अनुगमन :-** पालिकाको क्षेत्र भित्र नदीजन्य पदार्थ (ढुङ्गा, गिट्टि र वालुवा) को उत्खनन संकलन तथा निकासी कार्यको लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गरे पनि प्रतिवेदनका सुझावलाई कार्यान्वयन गरेको पाइएन। ढुङ्गा, गिट्टी मापदण्ड २०७७ को दफा ९ मा नदीजन्य पदार्थको उत्खनन, संकलन र विक्री सम्बन्धि प्रक्रियाको अनुगमन सम्बन्धि व्यवस्था बमोजिम चेक लिष्ट तयार गरी नियमित अनुगमन तथा प्रतिवेदन गर्ने गरेको देखिएन। जिल्ला अनुगमन समितिबाट अनुगमन हुने गरेको जनाएपनि अनुगमन प्रतिवेदन संलग्न गरेको पाइएन। साथै पालिकाको आईई प्रतिवेदनमा फरक- फरक परिमाण उल्लेख भएकोले वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदनले तोके बमोजिमको परिमाणको लागि ठेक्का लागे नलागेको विषयमा सुनिश्चित हुन सकिएन। वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन बमोजिमको घाटगद्दीको व्यवस्था र प्रत्येक घाटगद्दीबाट दैनिक रुपमा उत्खनन हुन सक्ने परिमाण एकिन गरेको आधार प्रमाण पेस भएन। ठेक्कामा उल्लेख भएको परिमाणमा कति संकलन भयो भनेर रसिद अर्धकट्टी अनुसार विवरण नराखेको हुँदा संकलित परिमाण सम्बन्धमा यकिन हुन सकिएन। अतः पालिकाले प्रारम्भिक वातावरणीय अध्ययन (IEE) स्वीकृत गर्दा राम्रोसँग अध्ययन गर्नुपर्ने र आईईको परिधि भित्र रही निकासी कर संकलनको ठेक्का आव्हान गर्ने, समयमा नै बोलपत्र सूचना आव्हान गर्ने, ढुंगा गिट्टी, दहत्तर बहत्तरको अवैध चोरी निकासीमा नियन्त्रण गर्ने, अनुगमन तथा निरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउने, संकलित परिमाण भिडान गर्ने, अमानतबाट संकलन गर्ने कर्मचारीलाई प्रभावकारी ढंगले परिचालन गर्ने तथा वातावरणमा प्रतिकूल प्रभाव नपर्ने गरी निकासी कर संकलन गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।

३.१.२ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २८ बमोजिम आफ्नो जिम्मामा आएको नगदी सोहि दिन वा त्यसको भोली पल्ट तथा १० दिन भन्दा बढी दिनमा पनि दाखिला नभए दाखिला गर्न बाँकी रकम र सो रकमको दश प्रतिशतका दरले जरिवाना समेत दाखिला गर्न लगाई कसुरको मात्रा अनुसार विभागीय कारबाही समेत गर्न गराउन सक्ने व्यवस्था छ। त्यस्तै रकम र सरकारी ठेक्का बन्दोवस्त ऐन, २०२० को दफा २७(१) बमोजिम कुनै ठेकदारले आफुले कबुलियत बमोजिम काम नगरेमा ठेकदारबाट लिनुपर्ने बाँकी र त्यसको दश प्रतिशत सुद समेत सो ठेकदारबाट असुल उपर गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ। अतः पालिकामा नदीजन्य पदार्थको ठेक्का पाएका निम्न कम्पनीहरुले सम्झौता बमोजिम समयमा किस्ता नबुझाएकोले १० दिन भन्दा ढिला राजश्व दाखिला गरेको रकमको १० प्रतिशत जरिवाना असुल गर्नुपर्ने देखिएको रु...

ठेकेदारको नाम	आय ठेक्काको विवरण	सम्झौता रकम	सम्झौता मिति	सम्झौता अवधि	असुल रकम	कैफियत	जरिवाना रकम
ब्लु वर्ड निर्माण सेवा	BRM/NCB/Goods/Dolakha/01/080/81	५६०२४४९	२०८०।८।५	जेष्ठ मसान्त	५६०२४४९	सम्झौता वमोजिम ०८९जेष्ठ १५ सम्म सम्झौता रकम सबै दाखिला गर्नुपर्नेमा ०८९ असार १० मा रु२९००१००।०० र असार २४ मा ५०९७३५ दाखिला भएकोले	१० दिन भन्दा ढिला दाखिला गरेको रकम रु३४०९८३५।०० को १० प्रतिशत जरिवाना रु३४०९८३।०० असुल गर्नुपर्ने
उत्तम निर्माण सेवा	BRM/NCB/Goods/Dolakha/02/080/81	३५९००१०	२०८०।८।५	जेष्ठ मसान्त	३५९००१०	सम्झौता वमोजिम ०८९जेष्ठ १५ सम्म सम्झौता रकम सबै दाखिला गर्नुपर्नेमा ०८९ असार १४ मा रु१८५००००	१० दिन भन्दा ढिला दाखिला गरेको रकम रु१८५००००।०० को १० प्रतिशत जरिवाना रु१८५०००।०० असुल गर्नुपर्ने

असुल गर्नुपर्ने	५,२५,१८३

३२ परामर्श तथा विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन खर्च :-

सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ६९ मा सार्वजनिक निकायले परामर्श सेवा खरिद कार्य क्षेत्रगत शर्त तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वयन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना, विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डि.पि.आर.) लगायतको अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ । यस कार्यालयले यो वर्ष देहायबमोजिमको कार्य परामर्शदाताबाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त गरेको छ । यस्तो अध्ययन कार्य गराउँदा लाग्ने खर्चको लागत अनुमान तयार गर्दा कुनै आधार नलिई स्वीकृत बजेट बमोजिमकै रकम खर्च गरेको उपयुक्त देखिएन । साथै अध्ययनबाट आयोजनाको लागत कति निर्धारण भयो भनेर उल्लेख गरेको विवरण पेस भएन ।

कार्य विवरण	परामर्शदाता	स्वीकृत रकम	खर्च रकम	अध्ययनबाट निर्धारण भएको आयोजनाको लागत
विष्णु मा.वि भवन	सिगैटि इन्जिनियरिङ्ग	५०००००	४८५९००	विवरण प्राप्त नभएको

अतः डि.पि.आर.बाट आयोजनाको लागत पनि प्रष्टसँग निर्धारण गरी डि.पि.आर.तयार गर्दा सकेसम्म कार्यालयको प्राविधिक जनशक्तिबाटै गराई यस्तो खर्चमा न्यूनीकरण गर्दै डि.पि.आर.को सार्थक कार्यान्वयनमा समेत ध्यान दिनुपर्दछ ।

३३ ठेक्कामा प्रतिस्पर्धा :-

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ९ मा खुला रुपमा बोलपत्र आह्वान गरी खरिद गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले बोलपत्र मार्फत प्रतिस्पर्धी आपूर्तिकर्ता छनौट गरी वार्षिक कार्यक्रम अनुसारका सडक निर्माणका योजना कार्यान्वयन गर्दै आएको छ । यस्ता योजना लागत अनुमान भन्दा २९.२६ देखि ५३.४९ प्रतिशत सम्म घटीमा गर्ने गरी कबोल भए अनुसार कार्यान्वयन गराएको पाइयो । पालिकाको स्वीकृत नमर्सका आधारमा तयार भएको लागत अनुमान भन्दा धेरै घटीमा सोही गुणस्तरको कार्य गर्न कबोल गरी अधिकांश योजना निर्माण सम्पन्न गरी भुक्तानी फरफारक गरेको पाइयो । यस्ता योजनाको भुक्तानी गर्दा निर्माण सामाग्री र निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरेको भएपनि न्यून लागतमा सोही गुणस्तरको कार्य भएको सम्बन्धमा नमर्समा नै अधिक मूल्याङ्कन भएको हो वा गुणस्तरमा सम्झौता गरी भुक्तानी फरफारक भएको हो सो सम्बन्धमा पालिकाको ध्यानाकर्षण हुनुपर्ने देखिन्छ । साथै निर्धारित गुणस्तरमा कार्य भएको प्रमाणित गरी भुक्तानी गरेका कार्य निर्धारित अवधि सम्म टिकाउ भए नभएको यकिन गर्न प्रणाली सुदृढ गरी न्यून मुल्यमा नै गुणस्तरीय कार्य हुने भएमा नमर्स समेत सम्बन्धित निकायले पुनरावलोकन गर्नुपर्ने देखिन्छ । लागत अनुमानको तुलनामा उल्लेख्य प्रतिशत घटीमा गर्ने गरी कबोल तथा सम्झौता भएका केही योजनाको विवरण देहायमा उल्लेख छ ।

ठेक्का नं(आ.व सहित)	कामको विवरण	जम्मा रकम	घट प्रतिशत	सञ्ज्ञौता कबोल अंक भ्याटसहित	शुरु गर्नुपर्ने मिति	सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	सम्पन्न अवस्था	भेरिएसन (भ्याट समेत)
								प्रतिशत
BRM/NCB/Works/Dolakha/01/2080/081	Upgrading of Gopi Jormane Road	१९२३०७११	३६	१२२६७४७४	२०८०।०८।०७	२०८१।०१।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/02/2080/081	Upgrading of Busti Putalikath Road	१९२३०५७२	३१	१३२४०११६	२०८०।०८।०७	२०८१।०१।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/03/2080/081	Upgrading of Mainapokhari Chhetrapa Road	१९२३०४४९	५१	९३३०४८६	२०८०।०८।०७	२०८१।०१।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/04/2080/081	Upgrading of Namdu Paadudada Road	१९२३०१४८	३८	११८९७९१८	२०८०।०८।०७	२०८१।०१।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/05/2080/081	Upgrading of Padudanda Hospital Mainapokhari Road	९७०८५४३	४९	४९२६८८९	२०८०।०८।०७	२०८१।०१।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/06/2080/081	Upgrading of Jyamire Bagar Majuwa Road	९७०८१५७	४०	५७९४९८५	२०८०।०८।०७	२०८१।०१।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/07/2080/081	Upgrading of Chyandanda Chhap Road	९७०८०१७	३९	५८९४४५६	२०८०।०८।०७	२०८१।०१।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/08/2080/081	Upgrading of Gaupalika Nimkot Paile Road	९६१५०६२	५३	४४७२२७२	२०८०।०८।०७	२०८१।०१।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/09/2080/081	Construction of Kukhurechaur Aahaal Pandudanda Drinking Water Supply Project	९८०३१७१	२९	६९३४८४१	२०८०।०७।०२	२०८१।०१।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/010/2080/081	Upgrading of Namdu Paadudada Road, (Sector B)	७३०६६३३	३९	४४२१२७५	२०८०।१२।२९	२०८१।०२।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/011/2080/081	Upgrading of Padudanda Hospital Mainapokhari Road, (Sector B)	४७५६६३८	३३	३९६४७१०	२०८०।१०।२९	२०८१।०२।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/012/2080/081	Upgrading of Jyamire Bagar Majuwa Road, (Sector B)	३८८३३३४	४२	२२५४५४८	२०८०।१०।२९	२०८१।०२।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/013/2080/081	Upgrading of Chyandanda Chhap Road, (Sector B)	३७८६०४७	३४	२४९९९२१	२०८०।१०।२९	२०८१।०२।३०	सम्पन्नभएको	-
BRM/NCB/Works/Dolakha/013/2080/081	Construction of bishnu Ma Bi School Building, Ward 1	११२७२५०६	३८	६९४२४०५	२०८०।११।०४	२०८१।०२।३०	सम्पन्नभएको	-

३४ १५ शय्या वैतेश्वर अस्पताल :-

संघीय सरकारको नीति अनुरूप प्रत्येक पालिकामा जनसंख्याका आधारमा १० तथा १५ शय्याको अस्पताल निर्माण गर्ने कार्यक्रम अनुसार २०७७/७८ मा पालिकाले अस्पताल भवन निर्माणका लागि बोलपत्र आह्वान गरी मिति २०८०।३।२५ मा सम्पन्न गर्ने गरी मिति २०७८।४।१० मा १५ शय्या अस्पताल निर्माणका लागि निर्माण व्यवसायी एम के बि सी/एस एन बि एल जे भीसँग ठेक्का सम्झौता भएको देखिन्छ । निर्माण शुरु भएकोमा २०८१।४।१२ कार्यपालिकाको निर्णयले उक्त निर्माण सम्झौताको म्याद दोश्रो पटक थप भई

अन्तिम म्याद २०८२।३।३२ सम्म कायम भएको देखिन्छ । आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा कुनै पनि भुक्तानी नभएको उक्त निर्माणका लागि पेस्की रु.९९ लाख भुक्तानी भएकोमा सोमध्ये रु.२० लाख फछर्यौट भएको तथा चौथो रनिङ बिलसम्म भुक्तानी हुँदा अन्तिम पटक २०८०।३।२२ मा भुक्तानी भई हालसम्म जम्मा रु. ३७४३५८२३।०० भुक्तानी भएको र प्रगति ३३ प्रतिशत रहेको आ व २०७९।८० को प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । स्थलगत परीक्षणका क्रममा उक्त निर्माण स्थल पुग्दा निर्माण कार्य स्थगित भई रहेको, निर्मित संरचनामा पानी जमिरहेको, डण्डीहरुमा खिया लागेको अवस्था देखियो । निर्माण व्यवसायीले सम्पन्न गरिसकेको कामका लागि भुक्तानी हुन स्रोत अभाव रहेको अवस्थामा पालिकाले नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयसँग पटक पटक भुक्तानीका लागि रकम निकासी गर्ने अनुरोध गरी पत्रसमेत लेखी पठाएको देखिन्छ । तथापि, निर्माण व्यवसायीले भुक्तानी पाउन नसकेका कारण निर्माण कार्य अलपत्र रहिरहेको देखिन्छ । निर्माण व्यवसायीले अग्रिम भुक्तानी जमानत तथा कार्यसम्पादन जमानतको म्याद भन्ने थप गरेको प्रमाण पेस भएको छ । यसरी सम्पन्न भईसकेको कामको भुक्तानी प्राप्त नभएपश्चात निर्माण व्यवसायीले स्रोतको अभाव देखाई निर्माण कार्य रोकेको देखिन्छ । भवनको निर्माण शीघ्र सम्पन्न गरी गराई निर्मित संरचनाको उचित संरक्षण तथा तोकिए बमोजिम उपयोग हुने अवस्था सिर्जना गर्न सम्बद्ध सबै पक्षको पहल हुनुपर्दछ ।

३५ धरौटी फिर्ता :-

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२४ (२) मा सम्वन्धित आपुर्तिकर्ता, निर्माण व्यवसायी वा सेवा प्रदायकले सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण पेस गरेको प्रमाण कागजात पेस गरेपछि धरौटी रकम फिर्ता गर्न सकिने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्नानुसारको धरौटी फिर्तामा कर समायोजनको प्रमाण पेस नगरीकन नै धरौटी फिर्ता गरेकोमा कर समायोजनको प्रमाण पेस गर्नुपर्ने देखिएको रु...

गो भौ नं र मिति	निर्माण व्यवसायी	प्यान नं.	रकम रु.
९ मिति २०८०।०६।२३	आर आर बिल्डर्स प्रा लि	६०९८३२६७३	४०२५०५।००
जम्मा			४०२५०५।००

(✕ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३ को निर्णयले रु ६५७,६२९ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	४,०२,५०५

३६ बढी भुक्तानी :-

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्यको बिल भुक्तानी दिँदा लागत अनुमानमा रहेको मुल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागिताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ । लहरेमाने रातोघर गोरेटो बाटो निर्माणको लहरेमाने रातोघर गोरेटो बाटो उपभोक्ता समितिसँग कुल रु २६७२२६।७२ मा उपभोक्ताको सहभागिता १०.१९ प्रतिशत हुने गरी लागत अनुमान स्वीकृत भई कार्यसम्पन्न भएकोमा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन अनुसार रु.२६१३५७।०० को मात्र कार्यसम्पन्न भएको देखिएकोमा भुक्तानी दिँदा जनसहभागिताको रकममा १०.१९ प्रतिशत कट्टि गरी रु .२३४७२४।०० मा करकट्टी गरी भुक्तानी हुनुपर्नेमा गाउँपालिका पुँजीगततर्फको गो.भौ.नं २३९।०८१।३।१६ बाट रु.२४००००।०० नै खर्च लेखेको हुँदा बढी भुक्तानी रकम असुल गर्नुपर्ने रु...

असुल गर्नुपर्ने	५,२७५

३७ फरक शीर्षकबाट खर्च :-

बागमती प्रदेश आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०७६को नियम ३६मा स्वीकृत बजेटबाट खर्च गर्ने अधिकार प्राप्त अधिकारीले स्वीकृत बजेट सीमाभित्र सम्बन्धित खर्च शीर्षकमा पर्दछ र खर्च गर्न बाँकी छ छैन विचार गरी खर्च तथा निकासी दिनुपर्ने साथै रकम कुनै योजनाको सम्वन्धमा भए स्वीकृत योजना बमोजिम खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।पालिकाले कार्य सञ्चालन विविध कोषमा लागत

सहभागिताको रकम आम्दानि गर्ने गरेकोमा कन्टेजेन्सी वापत भनी गो.भौ.नं.१९।०८।१।३।२४ बाट ट्रायाक्टर खरिदमा ३० प्रतिशत अनुदानबाट रु.४६४००।०० र किवि विरुवामा १० प्रतिशत लागत सहभागिता शीर्षकबाट रु ४०००० गरी "विकास" पुस्तक छपाईको नपुग रकम रु ८६४००।०० टिष्टा काँगडा मिडिया प्रा लि लाई भुक्तानी गरेको रकम नियमसम्मत नदेखिएको रु ...

अनियमित भएको	८६,४००

३८ लागत अनुमान तथा दर विश्लेषण :-

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० बमोजिम स्वीकृत नर्म्स अनुसार निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्दछ । लागत अनुमान तथा दर विश्लेषणको लागि नियम १४८ अनुसार दररेट निर्धारण समितिबाट ज्याला, निर्माण सामग्री तथा ढुवानीको दररेट निर्धारण हुने व्यवस्था छ । साथै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ मा गाउँपालिका वा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण कार्य तथा अन्य सेवाको प्रयोजनका लागि निर्माण सामग्री, ज्यालाको स्थानीय दररेट तोक्ने सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस आ. व. मा दोलखा जिल्ला दररेट समितिको दररेटलाई प्रयोग गरेको र जिल्ला दररेटमा समावेश नभएको सामाग्रिको हकमा नजिकैको काभ्रेपलाञ्चोकको जिल्ला दररेटमा ढुवानी लागत समावेश गरी निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्ने गरेको पाइयो। उपभोक्ता समिति मार्फत् निर्माण भएका योजनाहरुको बिल, भर्पाई परीक्षण गर्दा उल्लिखित स्थानीय बजारमा उपलब्ध नहुने (Non-Local) निर्माण सामग्री स्थानीय बजार जिरिमा नै खरिद गरेको पाइएको र ती सामग्रीको दररेट कार्यालयले ढुवानी लागत विश्लेषण गरी तय गरेको दरभन्दा सस्तो रहेको पाइयो । निर्माण सामग्री स्थानीय बजारमा नै उपलब्ध हुने अवस्थामा अन्य दोस्रो वा तेस्रो जिल्लाको दररेट प्रयोग गरिरहनुपर्ने आवश्यकता देखिँदैन । अधिकांश स्थानीय व्यवसायीले कार्यालयले तय गरेको दरभन्दा न्यून दरमा नै स्थानीय बजारमा निर्माण सामग्री उपलब्ध गराएको देखिएकोले त्यहाँ देखिको ढुवानी लागत समावेश गरी निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा पालिकालाई ठुलो व्ययभार परेको देखिएको छ । अतः यस सम्बन्धमा छानबिन गरी यसबाट पर्न गएको थप व्ययभार यकिन गर्नुपर्दछ ।

उपभोक्ता समिति मार्फत् निर्माण कार्य भएका केही योजनाहरुको बिल, भर्पाई परीक्षण गर्दा सिमेन्टमा कार्यालयले निर्धारण गरेको दररेटभन्दा स्थानीय व्यवसायीको दररेट देहाय अनुसार न्यून रहेको पाइयो:

गो. भौ. नं. र मिति	उपभोक्ता समिति	पालिकाले तय गरेको लागत अनुमान अनुसार प्रति एकाई दर ढुवानीसहित रु.	निर्माण सामग्री	उ स ले पेस गरेको बिल बमोजिम स्थानीय सप्लायर्सको मूल्य	
				सप्लायर्स र ठेगाना	दर मू अ कर सहित
१९।०८।०।१२। २७	मेघेचौर तुलासिम गोरेटो बाटो उ स	९६९	सिमेन्ट १४२ बोरा	बैशाकेश्वरी हार्डवेयर वैतेश्वर मैनापोखरी विल०५३। १२८९६७२६३	८८४
२३।०८।१।३।१६ र २।०८।१।१।१०	कागुने खेत सडक उ स	९५०	सिमेन्ट ३५२ बोरा	शिवशक्ति हार्डवेयर, वैतेश्वर नाम्दु विल ०७०।६०२६९८७२६	७९८
२३।०८।१।३।१६	लहरेमाने रातोघर गोरेटो	९८२	सिमेन्ट ५८ बोरा	वैशाकेश्वरी हार्डवेयर वैतेश्वर मैनापोखरी विल०९९। १२८९६७२६३	८८९
२९।०८।१।३।२९	विष्णु मा वि ग्राउण्ड	९६०	सिमेन्ट ९५ बोरा	आर के हार्डवेयर, वैतेश्वर मैनापोखरी ६००९२५०९९	७९८
२३।०८।१।३।१६	गोपी गिद्धे सडक	९५०	सिमेन्ट ६०४ बोरा	शिवशक्ति हार्डवेयर वैतेश्वर नाम्दु बिल ०५९।६०२६९८७२६	७९८

निर्माण सामग्री स्थानीय बजारमा नै उपलब्ध हुने अवस्थामा अन्य जिल्लाको दररेट प्रयोग नगरी स्थानीय दररेट निर्धारण गर्नेतर्फ सम्बन्धित निकायको ध्यान जानुपर्दछ ।

३९ भारी उपकरणको प्रयोग :-

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा सामान्यताः डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित कतिपय सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरुले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइए तापनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको नदेखिएकोले नियम संगत देखिएन । यसका केही उदाहरणहरु यसप्रकार रहेका छन :

गोभौन./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	हेभी उपकरण	हेभी उपकरणमा भएको खर्च
२३३/०८१।३। १६ र २५६/०८१।३। १८	हिमगंगा घाट सडक उ स	सडक निर्माण	१०००००।००	वैशाखे महादेव निसेको विल ९वाट ६१३५९०,आरआई कन्स्ट्रक्सनको विल २३बाट २०३४०० र सान्त वस्नेत निर्माण सेवाको विल ११वाट ११३००० जेसिभि व्याकलोडर	९२९९९०।००
२७६/०८१।३। १८	ठाडे नयाँवस्ती सल्ले विजुली वजार सडक उ स	सडक निर्माण	१०००००।००	वैशाखे महादेव निसेको विल ०१२बाट डोजर	१०७३५००।००
२३५/०८१।३। १६ र २/०८१। १।१०	कागुने खेत सडक उ स	सडक निर्माण	१३३४०००।००	आर.आई कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्सको विल ०२८।०८१।१।७ जेसिभिबाट माटो खन्ने कार्य	१८०८००।००
१७/०८०।६। २६ र ४९/०८०। ९।२९	विष्णु मा वि ग्राउण्ड निर्माण उ स	ग्राउण्ड निर्माण	२५०००००।००	बैशाखे महादेव निर्माण सेवाको विल ००१।८०।६।१९ र ७।८०।९।१८ वाट जेसिभिबाट माटो खन्ने	४९०३४७।००
२३४/०८१। ०३।१६	गोपी गिद्धे सडक उ स	सडक स्तरोन्नती	४५००००।००	आर.आई कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्सको विल ०२६/०८१।१।७ जेसिभिबाट माटो खन्ने कार्य	५७०६५।००
१९२/०८०।७। २	भैपरी तथा विपद व्यावस्थापन उ स	सडक	२०००००।००	वैशाखे महादेव निर्माण सेवाबाट भारी उपकरणको प्रयोग	८०४७८।६०
२३८/०८०।८। १७	ग्रामिण सडक मर्मत उ स	सडक	२०००००।००	मैया निर्माण सेवा	१२०९९१।००
२०६/०८०।७। २	ठूलोपाटा लाकुरी डाँडा दुङ्गे सडक उ स	सडक	३०००००।००	क्षेत्रवती कन्स्ट्रक्सन प्रा ली	२७५६१।००

४० भर्पाईको आधारमा भुक्तानी :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११(घ) (६) मा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो आदी प्राकृतिक एवं खानीजन्य वस्तुको बिक्री तथा निकासी शुल्क दस्तुर संकलन गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ र बागमति प्रदेशको आर्थिक ऐन, २०८० मा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा प्रति घनफिट रु ९ र माटो रु ३।५० का दरले पालिकामा राजस्व बुझाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । साथै आयकर ऐन २०५८ मा रकम रु. २०००० सम्मको आर्थिक कारोबारमा पान बिलबाट कारोवार गर्न सकिने र सो भन्दा माथिको आर्थिक कारोबारमा भ्याट विल जारी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । साथै लेखापरीक्षणका क्रममा कार्यालयले भुक्तानी दिएका केही उपभोक्ता समितिको बिलमा निर्माण कार्यमा आवश्यक पर्ने ढुङ्गा, गिट्टी र रोडा जस्ता सामग्रीको बिल समावेश नगरी हस्तलिखित भर्पाईलाई आधार मानी भुक्तानी दिएको देखियो । अतः यस्तो प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गरी भ्याट लाग्ने सामग्रीको भ्याट विल वा सम्बन्धित पालिकामा रोयल्टी/ राजस्व बुझाएको रसिद संलग्न गरी मात्र भुक्तानी दिई ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा खरिदको भर्पाईबाट भुक्तानी गर्ने कार्यलाई नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

भौचर नं	उपभोक्ता समितिको नाम	बिक्रीकर्ताको नाम	सामग्री र परिमाण	भुक्तानी रकम
१७।०८०।६।२६	विष्णु मा वि ग्राउण्ड नि उ स	कृष्ण वहादुर तामाङ	ढुङ्गा ३९५ घ मि रु १४५० का दरले	५७२७५०
२३३।०८१।३।२२	हिमगंगा घाट सडक उ स	सोम वहादुर दाहाल	ढुङ्गा ३० घ मि रु १४५० का दरले	४३५००
२३४।०८१।०३।१६	गोपी गिद्धे सडक उ स	लाल वहादुर तामाङ	ढुङ्गा १२५ घ मि रु १४५० का दरले माटो ५२५ घ मि रु २०० का दरले	२८६२५०
२३५।०८१।३।१६ र २।०८१।१।१०	कागुने खेत सडक उ स	लाल वहादुर तामाङ	ढुङ्गा ४४ घ मि रु १४५० का दरले माटो ७४१ घ मि रु २०० का दरले	२१२०००
२५७।०८१।३।१८	कान्ले सडक उ स	जित वहादुर तामाङ	ढुङ्गा ४६० घ मि रु १४५० का दरले	६६७०००
३०।०८०।८।१८	गैरीगाउँ गोरेटोवाटो नि उ स	राम तामाङ	ढुङ्गा ४४ घ मि रु १४५० का दरले	६३८००
३१।०८०।८।१९	नागेखोला गोरेटो बाटो नि उ स	सोम वहादुर तामाङ	ढुङ्गा ३६ घ मि रु १४५० का दरले	५२२००
११८।०८०।१२।२७	मेघचौर तुलासिम गोरेटो वाटो उ स	सिताराम दर्नाल	ढुङ्गा ३८ घ मि रु १४५० का दरले	५५१००

४१ अन्य निकायको खर्च :-

(..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-१६ को निर्णयले रु ३००,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

अनियमित भएको	०

४२ उपभोक्ता समितिमार्फत काम :-

प्राविधिक बिल र कार्य सम्पन्न :- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी कित्तावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाको ठेक्का बिलहरुमा लागत अनुमान र वास्तविक कामको मूल्याङ्कनमा बराबर परिमाण र रकम उल्लेख भएको देखिन्छ । लागत अनुमान बराबर नै मूल्याङ्कन भएको देखिएकाले वास्तविक काम कति भएको हो भन्ने सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन । प्राविधिकले पेस गर्ने कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्य सम्पन्न भएको मिति लगायतका इन्जिनियरिङ नमर्स अनुसार बिलमा खुलाउनुपर्ने तथ्याङ्क

उल्लेख गरेको पाईएन । यसले गर्दा कुन काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए/नभएको विषयमा यकिन हुन नसकिएको हुँदा प्राविधिकले इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधारित बनाउनुपर्दछ ।

सामाजिक परीक्षण :- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ (७) मा उपभोक्ता समितिले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना सार्वजनिक स्थानमा टाँस गर्नुपर्ने र आफुले गरेको काम कारबाहीका सम्बन्धमा सार्वजनिक खरिद कार्यालयले तोकेको प्रक्रिया बमोजिम तोकेको अवधि भित्र सामाजिक परीक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाबाट सम्पन्न उपभोक्ता समितिको कार्यमा खर्चको सुचना टाँस, सार्वजनिक परीक्षण तथा सामाजिक परीक्षण गरेको पाईएन । अतः उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउँदा नियममा भएको व्यवस्था बमोजिम सबै प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्दछ ।

४३ वितरण प्रकृतिका खर्च :-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था नभएको साथै स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा पूँजी सृजना नहुने खालका वितरणमूखी र उपयोगिता नदिने स्थितिमा रहेका खर्च लाई निरुत्साहित गर्न आवश्यक व्यवस्था गरेको देखिन्छ । पूँजी निर्माणमा सहयोग नरहने, उत्पादनमा वृद्धि नगर्ने किसिमका खर्चलाई न्यूनीकरण गर्नुपर्नेमा पालिकाले विभिन्न संघ संस्था, समूह, क्लव लगायतलाई मेला महोत्सव जस्ता कार्यक्रम र प्रस्तावको आधारमा आर्थिक सहायता उपलब्ध गराएको छ । यस्ता संस्था वा समूहलाई महोत्सव, पर्व, जात्रा, यात्रा, विरामी, संस्कृति लगायतमा आर्थिकसहायता दिन सक्ने कानुनी अवस्था समेत छैन । यस्ता खर्चहरू न्यूनीकरण गर्दै जानु पर्दछ ।

सि नं	भौ नं	मिति	रकम पाउने	प्रयोजन	रकम	कैफियत
१	७४१	२०८१।२।२९	दोलखा उद्योग वाणिज्य संघ	दोलखा महोत्सव	२०००००	
२	५७४	२०८१।२।२५	वि पि प्रतिष्ठान	अन्तरक्रिया	२०००००	
३	९६	२०८१।३।२१	स्काउट	ट्रुप संचालन	५०००००	
४	विभिन्न	विभिन्न	वैतेश्वर रेडियो	पालिकाको संदेश प्रवाह सामुदायिक रेडियो संचालन	१२०००००	प्रसारण गरिने सेवाहरूको दररेट निर्धारण गरी प्रतिस्पर्धा गराएर छनौट गर्नु पर्ने र प्रगति प्रतिवेदन र काम अनुसार भुक्तानी गर्नु पर्नेमा सो अनुसार नभएको ।

४४ भुक्तानी प्रक्रिया :-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ मा सरकारी रकम खर्च गर्दा अपनाउनुपर्ने कार्यविधिको बारेमा उल्लेख छ । पालिकाले यस वर्ष गरेका भुक्तानीको विधि प्रक्रिया सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्न छन्:

४४.१ सम्बन्धितलाई रकम भुक्तानी नभएको :- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५)मा खर्चको भुक्तानी गर्दा खर्च पुष्ट्याई गर्ने भरपाई प्रमाण कागजात संलग्न गरी उपनियम १० बमोजिम रित पुगे पछि मात्र भुक्तानी गर्नु पर्ने तथा लेखा राख्दा लेखा प्रमाणित गर्ने बिल भरपाई तथा अन्य कागजात सिलसिलाबद्ध रुपमा राख्नु पर्ने उल्लेख छ । साथै नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शनको बुदा नं ६१ मा नगद कारोबार गर्दा हुन सक्ने जोखिम कम गर्न निर्माण व्यवसायी, आपूर्तिकर्ता, सेवाप्रदायक र परामर्शदाताको अनिवार्य रुपमा सम्बन्धित बैंक खातामा विद्युतीय प्रणालीमार्फत भुक्तानी (EFT) गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने तथा तलब, भत्ता, औषधि उपचार, उपदान, सञ्चित विदा र सामाजिक सुरक्षा भत्ता लगायतका सबै प्रकारका भुक्तानीहरू सोझै बैंक खातामा विद्युतीय भुक्तानी (EFT) गर्ने व्यवस्था मिलाउन मार्गदर्शन भएकोमा पालिकाले निम्नानुसार रकम सम्बन्धितलाई बैंक मार्फत भुक्तानी नगरी कर्मचारीमार्फत नगद भुक्तानी गरेको पाईयो । नगद कारोबारमा हुने जोखिम

नियन्त्रण गर्न सम्बन्धितलाई बैंक मार्फत ई एफ टी गरी भुक्तानी गर्नु पर्दछ । इ एफ टी नगरी चेकमार्फत भुक्तानी भएका केही उदाहरण निम्न बमोजिम रहेका छन्:

भौ नं	मिति	योजना तथा उ स ।फर्म	भुक्तानी लिने	भुक्तानी रकम	कैफियत
२१३	२०८०।७।२	N B R supplier pvt ltd वडा नं ७ को विपद वाटो सफा	असिस्टेन्ट सव ई माधव प्रसाद रेग्मी	९९२८६	अमानत
२१५	२०८०।७।२	आई आर कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायरलाई वडा न ३को पहिरो सफा	वडा सचिव अमृत कुमार तामाङ	९००२७	अमानत
३३३	२०८०।९।४	R I construction लाई वडा नं ३को		८०५३६	अमानत
३५१	२०८०।९।१६	आर के हार्डवेयर	वडा सचिव सम्झना रिमाल	११९९२०	अमानत
७६गा पा चालु स्वास्थ्य	२०८१।३।२४	श्री कृष्ण कपी उद्योग वैतेश्वर ५	ज स्व नि रुपेश चापागाई	२९८००	स्टेशनरी खरिद बापत
६०गा पा चालु स्वास्थ्य	२०८१।२।२२	ईसिका सर्जिकल हाउस	सि अ हे व बम बहादुर तामाङ	१९५१८	सर्जिकल सामान
६४गा पा चालु स्वास्थ्य	२०८१।३।२१	विभिन्न आपूर्तिक	रिजु लोनिया	२५२२७२	विभिन्न किसिमका सामान
३७ गा पा चालु शिक्षा	२०८०।९।२४	रिदम बुक्स	वडा सचिव सम्झना रिमाल	५००००	खेल सामान
१८४ गा पा पुँजीगत	२०८१।२।२१	एकीकृत महिला कृषक समूह प्रवर्द्धन कार्यक्रम	एकीकृत महिला कृषक समूह	३७१६८।००	अनुदान
७१ गा पा पुँजीगत	२०८०।११।२९	दोलखा उद्योग वाणिज्य संघ	दोलखा उद्योग वाणिज्य संघ	२९५३७३।००	कार्यक्रमका लागि

४४.२ **नगद कारोवार :-** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९को उपनियम ५मा खर्चको भुक्तानी गर्दा खर्च पुष्ट्याई गर्ने भरपाई प्रमाण कागजात संलग्न गरी उपनियम १०बमोजिम रित पुगे पछि मात्र भुक्तानी गर्नु पर्ने तथा लेखा राख्दा लेखा प्रमाणित गर्ने बिल भरपाई तथा अन्य कागजात सिलसिलाबद्ध रुपमा राख्नु पर्ने उल्लेख छ ।साथै नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शनको बुदा नं ६१ मा नगद कारोबार गर्दा हुन सक्ने जोखिम कम गर्न निर्माण व्यवसायी, आपूर्तिकर्ता, सेवाप्रदायक र परामर्शदाताको अनिवार्य रुपमा सम्बन्धित बैंक खातामा विद्युतीय प्रणालीमार्फत भुक्तानी (EFT) गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने तथा तलब, भत्ता, औषधि उपचार, उपदान, सञ्चित विदा र सामाजिक सुरक्षा भत्ता लगायतका सबै प्रकारका भुक्तानीहरू सोझै बैंक खातामा विद्युतीय (EFT) गर्ने व्यवस्था मिलाउनु मार्गदर्शन भएकोमा पालिकाले निम्नानुसार रकम सम्बन्धितलाई बैंक मार्फत भुक्तानी नगरी कर्मचारीमार्फत नगद भुक्तानी गरेको पाईयो ।नगद कारोवारमा हुने जोखिम नियन्त्रण गर्न सम्बन्धित लाई बैंक मार्फत ई एफ टी गरी भुक्तानी गर्नु पर्दछ । यस सम्बन्धमा केही उदाहरण निम्न बमोजिम रहेका छन्:

सि नं	भौ नं	मिति	रकम पाउने	प्रयोजन	रकम	कैफियत
१	८	२०८०।८।१७	३९ दुध उत्पादक किसान	दुध उत्पादक किसान प्रोत्साहन अनुदान	३३५८८	प्रति लिटर रु २
			७६ दुध उत्पादक किसान	दुध उत्पादक किसान प्रोत्साहन अनुदान	१८२६६३	
					१८२५००	प्रति सुत्केरी पशु रु २५००
जम्मा					३९८७५१	

४५ जिन्सी व्यवस्थापन :-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २८(१) मा जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी नगदीको हकमा सोही दिन वा त्यसको भोलीपल्ट र जिन्सी मालसामान भए सात दिनभित्र यथास्थानमा दाखिला गरी श्रेस्ता खडा गर्नु पर्ने उल्लेख छ । जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धमा निम्न व्यहोरा देखिएको छ ।

४५.१ ;सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा प्रविष्टि नभएको :- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६को दफा २८ (१)मा जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी नगदीको हकमा सोही दिन वा त्यसको भोलिपल्ट र जिन्सी मालसामान भए सात दिनभित्र यथास्थानमा दाखिला गरी श्रेस्ता खडा गर्नु पर्ने उल्लेख छ । साथै आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९को उपनियम ५मा खर्चको भुक्तानी गर्दा खर्च पुष्ट्याई गर्ने भरपाई प्रमाण कागजात संलग्न गरी उपनियम १०बमोजिम रित पुगे पछि मात्र भुक्तानी गर्नु पर्ने तथा लेखा राख्दा लेखा प्रमाणित गर्ने बिल भरपाई तथा अन्य कागजात सिलसिलाबद्ध रुपमा राख्नु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले निम्न बमोजिमका कार्यालयमा प्राप्त सामानको PAMS ENTRY गरी अभिलेख राख्नु पर्ने तथा मर्मत गरेका सामानको मर्मत तथा संरक्षण अभिलेख राख्नु पर्नेमा राखेको नपाईएकोले प्रविष्टि गरी दाखिला प्रमाण पेश हुनु पर्ने देखिएको रु...

सि नं	भौ नं	मिति	खरिद/मर्मत सेवा प्रदायक	समान विवरण	परिमाण	मुल्य	कैफियत
१	५७	२०८१। १।२६	पाल ईन्जिनियरिङ ट्रेड सेन्टर	जेनेरेटर मर्मत	७ वटा सामान	२२१४९।००	PAMS ENTRY नभएको म ले प फ नं ४१४ र
२	७६ गा पा स्वास्थ्य	२०८१। ३।२४	श्री कृष्ण कपी उद्योग वैतेश्वर ५	स्टेशनरी खरिद	८ किसिमका ४१० थान	२९८००।००	डायरी कपी फोटोकपी पेपर आदी खरिद आदेश र दाखिला नभएको
३	७३ गा पा स्वास्थ्य	२०८१। ३।२४	सनसाईन सप्लायर्स	कार्यालय सामान	५ किसिमका ५३५ थान	४३८४४।००	खरिद आदेश र दाखिला नभएको
४	६८ गा पा स्वास्थ्य	२०८१। ३।११	आर के ट्रेडर्स	कार्यालय सामान	६ किसिमका १२० थान	१७०४८।००	खरिद आदेश र दाखिला नभएको
५	६६ गा पा स्वास्थ्य	२०८१। ३।११	भगवती ट्रेडर्स	कार्यालय सामान	१३ किसिमका ३८० थान	९५६३२।००	
६	६४ गा पा स्वास्थ्य	२०८०। ३।११	वायो मेड सिस्टम	ओटोस्कोप र ट्युनिङ फर्क	२ सेट	१३८३१।००	PAMS मा प्रविष्ट नगरेको
७	६- गा पा पुँजीगत स्वास्थ्य	२०८०। १२।१३	मेडिफिड इन्टरनेशनल	सेन्साकोर क्याब्रिलाइट एनालाइजर	१ सेट	२४५७७५। ००	अस्पतालका लागि खरिद गरिएकोमा हस्तान्तरण फारम तथा अस्पतालको जिन्सी खातामा दाखिला भएको प्रमाण पेश नभएको
८	१३- गा पा पुँजीगत स्वास्थ्य	२०८१। ३।२३	अस्मिता सर्जिकल हाउस	आइ एल आर रेफ्रिजेरेटर	३ सेट	९९९०३३। ००	जिन्सी दाखिला तथा ह.फा. नभएको
९	१०-गा पा पुँजीगत स्वास्थ्य	२०८१। ३।२१	महालक्ष्मी ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	ए एन सी हस्पिटल फोल्डिङ ब्याग, फुट स्टेप, बेड सिट लगायत	७ आइटम	२४९७३०। ००	अस्पतालका लागि खरिद गरिएकोमा हस्तान्तरण फारम तथा अस्पतालको जिन्सी खातामा दाखिला भएको प्रमाण पेश नभएको
१०	९- गा पा पुँजीगत स्वास्थ्य	२०८१। १।३१	त्रिशुल इन्टरनेशनल प्रा लि	बर्थिङ सेन्टरको सामान	विभिन्न	७४९२६३। ००	बर्थिङ सेन्टरका लागि खरिद गरिएकोमा हस्तान्तरण फारम तथा सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाको जिन्सी खातामा दाखिला भएको प्रमाण पेश नभएको
जम्मा						२४६६१०५। ००	

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३ को निर्णयले रु २९९,९०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	२४,६६,१०५

४५.२ हस्तान्तरण फाराम र जिन्सी खातामा दाखिला भएको प्रतिवेदन पेश हुनु पर्ने : - आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७को नियम १०५मा (१) मा कार्यालय प्रमुख वा निजले तोकेको अधिकारीको लिखित आदेश नभई नगद, जिन्सी वा सरकारी कागजात कसैलाई हस्तान्तरण गर्नु वा गराउनु नहुने तथा उपनियम (२) मा उपनियम (१) बमोजिम नगद, जिन्सी वा सरकारी कागजात हस्तान्तरण गर्दा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत ढाँचाको हस्तान्तरण फाराम भरी हस्तान्तरण गर्नु पर्ने, नगदी वा जिन्सी मालसामान बुझिलिने कार्यालयले हस्तान्तरण भई आएको नगदी वा जिन्सी मालसामान जिन्सी खातामा आम्दानी बाँधी सोको जानकारी सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय र साविक कार्यालयलाई दिनु पर्नेतथा बुझिलिने कार्यालयबाट आम्दानी बाँधेको जानकारी प्राप्त भएपछि साविक कार्यालयले त्यस्तो सम्पत्ति तथा जिन्सी सालसामानको लगत कट्टा गर्नु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले निम्नानुसार सामान स्वास्थ्य संस्था (वैतेश्वर अस्पताल) लाई बुझाएको भनिएकोमा बुझाउनेको हस्तान्तरण फाराम तथा जिन्सी सामान पाउने कार्यालयमा जिन्सी खातामा दाखिला भएको प्रमाण पेश नभएकोले पेश हुनु पर्ने रु

सि नं	भौ नं	मिति	खरिद/मर्मत/सेवा प्रदायक	समान विवरण	परिमाण	मुल्य
१		२०८१।३।२३	हिमालयन मेडी डिष्ट्रिब्यूटर	BP set	१०	३५०००
		२०८१।३।२३	हिमालयन मेडी डिष्ट्रिब्यूटर	Otoscope set	११	६५५००
२	३३२ संघ	२०८१।३।२३	हिमालयन मेडी डिष्ट्रिब्यूटर	Muace tape adut	१००	१०५००
				Muace tape paed	१००	९५००
				Weight scale	५	१७४००
				BP set with stethoscope	१०	४२५००
				Digital thermo meter	२०	७०००
				Salter scale	१०	२६८००
				Weighing scale digital	५	१७४००
	४० गा पा स्वास्थ्य	२०८०।१।१३	सेविका सर्जिकल	Dry starD2B 10×12	१ सेट	२१७५००
	३० गा पा स्वास्थ्य	२०८०।९।१४	ओम मेडिकल एण्ड सर्जिकल सप्लायर प्रा ली	माईक्रोस्कोपिक वाईनाकुलर	१ सेट	२०३४००
				सेन्ट्रिफ्यूजिड मेसिन	१ सेट	७९१००
				Calcium Test Reagent		३३५७
				C R P test		१२४३०
				R F test kit		८७०१०
जम्मा						८३४३९७

४६ खेलकुद प्रतियोगिता :-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम १९ मा कार्यालयले अर्थमन्त्रालयको सहमतिमा आफुले सम्पादन गर्ने कामको प्रकृति अनुसार मापदण्ड बनाउन सक्ने व्यवस्था छ। साथै नियम ३९को उपनियम ५मा खर्चको भुक्तानी गर्दा खर्च पुष्ट्याई गर्ने भरपाई प्रमाण कागजात संलग्न गरी उपनियम १०बमोजिम रित पुगे पछि मात्र भुक्तानी गर्नु पर्ने तथा लेखा राख्दा लेखा प्रमाणित गर्ने बिल भरपाई तथा अन्य कागजात सिलसिलाबद्ध रुपमा राख्नु पर्ने उल्लेख छ । खेलकुद प्रतियोगिता संचालन गर्नका लागि रित प्रकृयाको रुपमा खेल सञ्चालन खर्चका मापदण्ड तथा कार्यविधिको व्यवस्था रहेको छ । मापदण्ड र कार्यविधिको पालना गरी लागत अनुमान र खेल प्रतियोगिताको प्रस्तावना बनाई खेल सम्पन्न भएपश्चात प्रतिवेदन तयार गरी स्वीकृत गराउनु पर्दछ । यो वर्ष विद्यालयस्तर तथा पालिकास्तरमा गरी राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता संचालन बापत रु.१९२००००।०० खर्च भएको छ । कार्यालयले खेलकुद प्रतियोगिता संचालन प्रकृया तथा खर्चका मापदण्डहरु तयार गरेको छैन । मापदण्ड तथा कार्यविधिका आधारमा प्रशिक्षकद्वारा प्रशिक्षण लगायतका कार्यका लागि छनोट तथा बन्द प्रशिक्षणमा संलग्न मेडिकल स्वयंसेवक टिम,राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय प्राविधिक प्रशिक्षक, राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय निर्णायक (अम्पायर) राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय रेफ्री स्कोरर तथा खेलाडीलाई उपलब्ध गराइने सेवा सुविधाको निर्धारण गरी व्यवस्थित रुपमा खेल सञ्चालन गर्न मापदण्ड तथा कार्यविधि तयार गरेको देखिएन । दैनिक भत्ता प्रशिक्षक भत्ता, एम्पायर रेफ्री तथा स्कोर गणकको पारिश्रमिक भत्ता,यातायात खर्च, खाना खाजा होटेलबास खर्च,खेलाडी खुराक आदि वापत् फरक फरक दरमा खर्च भएको पाईयो। खेलकुद प्रतियोगिता संचालन प्रस्तावना, छनोट प्रतियोगिता सञ्चालन,बन्द प्रशिक्षणमा खेलाडी, प्रशिक्षक लगायतका जनशक्तिलाई उपलब्ध गराउने सेवा सुविधा आधार, मापदण्ड ,कार्यविधि सुविधा बापत दिने खर्चका आधार तयार गर्नु पर्दछ । कार्यविधि तथा खर्चका मापदण्डहरु तयार नगरी खेल सञ्चालन गरेका केही उदाहरण निम्नानुसार छन ।

सि नं	खेलकुद कार्यक्रम	खर्च रकम
१	दोश्रो अध्यक्ष कप प्रतियोगिता	६४००००
२	विविध खेलकुद प्रतियोगिता	३३००००
३	राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता	४५००००
४	जिल्लास्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता	४०००००
	जम्मा	१९२००००

४७ घर भाडा :-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९को उपनियम ५मा खर्चको भुक्तानी गर्दा खर्च पुष्ट्याई गर्ने भरपाई प्रमाण कागजात संलग्न गरी उपनियम १०बमोजिम रित पुगे पछि मात्र भुक्तानी गर्नु पर्ने तथा लेखा राख्दा लेखा प्रमाणित गर्ने बिल भरपाई तथा अन्य कागजात सिलसिलाबद्ध रुपमा राख्नु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले भक्तपुर नगरपालिका वडा नंवर ८ सिपाडोलस्थित घर नंवर १३५६र १३४५ मा देश माया जवेगु संग प्रतिकोठा रु ३२००।००का दरले ४ कोठाको मासिक रु १२८००मा भाडामा २०८०।८।४ मा २०८०।४।१ देखि लागु हुने गरी सम्झौता गरी यो वर्ष रु १५३६००।०० भुक्तानी दिएको छ । पालिकाको कार्य क्षेत्र बाहिर घर भाडामा लिई भुक्तानी गरेको कार्य नियमसम्मत नदेखिएको रु...

अनियमित भएको १,५३,६००

४८ इन्धन खर्च :-

४८.१ इन्धन खर्चको आन्तरिक नियन्त्रणको लागि सवारी लगबुक् महालेखापरीक्षकको फारम नम्बर ९०५ मा अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले यो वर्ष इन्धनको लागि रु ४० लाख विनियोजन गरेकोमा सुत्र अनुसार ३ वटा खर्च शीर्षकबाट रु.३४ लाख ३८ हजार खर्च

गरेको छ । सो बाहेक अन्य खर्च शीर्षक र कार्यक्रमबाट पनि विभिन्न आपूर्तिकबाट इन्धन खरिद गरेको देखिन्छ। पालिकामा ३ वटा हलुका सवारी साधन, २ वटा स्कुटर र ३४ वटा मोटर साईकल गरी ३९ वटा सवारी साधन रहेकोमा सवारी लगबुकको प्रयोग गरेको पाईएन । सवारी लगबुकको प्रयोगले, सवारी प्रयोगकर्ताको गन्तव्य स्थान, दुरी, समय र इन्धन खपत बिच सामान्यस्यता एवम् मितव्ययिता कायम हुन्छ । सवारी लगबुकको प्रयोग नगरिँदा कसलाई कुन प्रयोजनका लागि कति परिमाणमा इन्धन दिएको हो प्रयोग भएको सवारी साधनको समय र खपत इन्धन बिच मेल खाए नखाएको जानकारी नहुने हुँदा सवारी लगबुक राखिनु पर्दछ । पालिकाले यस्तो विवरण खुल्ने गरी लगबुक राख्नुपर्नेमा राखेको पाईएन । कसलाई के प्रयोजनार्थ इन्धन दिएको हो खुल्न सकेन । लगबुक र पर्याप्त अभिलेख बेगर भुक्तानी दिनेलाई पनि जिम्मेवार बनाई यस्तो खर्चको सीमा निर्धारण गरी नियन्त्रण गरिनु पर्दछ ।

कालिञ्चोक आयल तथा शैलुङ आयल स्टोर बाट लगबुक प्रमाणित बेगर इन्धन खरिद गरेको केही उदाहरणहरु निम्नानुसार छन ।

भौ नं	मिति	आपूर्तिकर्ता	डिजल लि	पेट्रोल लि	जम्मा मुल्य
७	२०८०।६।१	कालिञ्चोक आयल	१४२३	१२४४	४८७१६५
४३०	२०८०।१०।१२	कालिञ्चोक आयल	१४१	२५०	६५३४०
			२३०	५२९	१२७९२६
६०६	२०८०।१२।१६	शैलुङ आयल स्टोर	१२९५	६४०	३२५६६०

४८.२ इन्धन खर्चको मापदण्ड पालना :- वागमती प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन २०७५को दफा ३क अनुसूची १ क को सि नं १२ मा इन्धन खर्चको मापदण्ड तोकीदिएको छ । जस अनुसार अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र वडा अध्यक्षले मासिक रुपमा क्रमश ८० लिटर, ८० लिटर र २० लिटर इन्धन पाउने व्यवस्था छ । पालिकाका निम्नानुसार पदाधिकारीले मापदण्ड भन्दा बढी इन्धन सुविधा लिएको देखियो । यस सम्बन्धमा छलफल गर्दा तोकिएको मापदण्ड अनुसारको इन्धनले योजना अनुगमनमा नपुग भएकोले बढी खर्च हुन गएको पालिकाको भनाई छ। इन्धन खर्चको सीमाको परिपालना हुनुपर्दछ ।

सि नं	पद	मापदण्ड अनुसार सुविधा पाउन	सुविधा लिएको खर्च लिटर	बढी लिटर
१	गाउँपालिका अध्यक्ष	८०×१२=९६० लिटर डिजल	१५००	५४०
२	गाउँपालिका उपाध्यक्ष	८०×१२=९६० लिटर डिजल	१२००	२४०

४९ सवारी भाडा :-

क) लागत अनुमान निर्धारण :- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १३(२)मा भाडामा लिने सवारी साधनको लागि लागत अनुमान तयार गर्न सम्बन्धित सार्वजनिक निकायको प्रमुखले त्यस्तो साधनको ज्ञान भएका बढीमा ३ जना दक्ष प्राविधिकहरुको समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उप नियम(३) मा उपनियम (२) बमोजिमको समितिले भाडा लिने सवारी साधनको लागत अनुमान तयार गर्दा भाडामा लिने साधनको विवरण, स्पेसिफिकेशन, अवस्था र आयु, भाडामा लिन पर्ने सवारी साधन, मेशिनरी औजार, उपकरण वा प्रचलित बजार दर, भाडामा लिने अवधि, इन्धनको मूल्य र खपत, र समितिले उपयुक्त ठहर्याएको अन्य कुरा, ढुवानीको लागत अनुमान तयार गर्दा सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले जिल्लास्तरको सार्वजनिक निकायको हकमा दररेट निर्धारण समितिले निर्धारण गरेको दररेटको आधारमा, प्रचलित बजार दररेटको आधारमा मोटामोटी लागत अनुमान तयार गर्नु पर्नेछ । पालिकाले भाडामा लिने सवारी साधनको लागत अनुमान तयार गरेको पाईएन। सवारी साधन तथा ढुवानी साधनको भाडा निर्धारण गर्दा नेपाल सरकार मन्त्री परिषद कार्यालय,भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय,यातायात व्यवस्था विभागले समय समयमा प्रकाशन गरेको लामो र छोटो दूरीको भाडा दररेट जिल्ला दररेट समेतलाई आधार लिई भाडा लिने साधनको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्नेमा सो गरेको देखिएन।

ख) सम्झौता वेगर भाडा भुक्तानी :- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८५को १(ख)मा एक आर्थिक आर्थिक वर्षमा एकै पटक वा पटक-पटक गरी रु ५ लाख भन्दा बढी रकमको एउटै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाबाट सोझै खरिद गर्न नमिल्ने तथा

उपनियम (४)मा सार्वजनिक निकायले एक लाख रुपैयाँ भन्दा बढी रकमको सोझै खरिद गर्दा मौजुदा सूचीमा रहेका कम्तीमा तीन वटा आपूर्तिकर्ता, निर्माण व्यवसायी, परामर्शदाता वा सेवाप्रदायकबाट लिखितरूपमा दरभाउपत्र वा प्रस्ताव माग गरी खरिद गर्नु पर्ने उल्लेख भएकोमा नियमको पालना गरी सम्झौता गरेर भाडा लिएको देखिएन । नियमको पालना नहुँदा भाडा लिने कार्यमा मितव्ययिता, पारदर्शिता कायम भएको नदेखिएकाले भाडामा सवारी प्रयोग गर्ने प्रक्रियामा सुधार गरी खर्च रकमको उपलब्धी मूल्याङ्कन योग्य बनाउनु पर्दछ । लागत अनुमान तयारी, लिखितरूपमा दरभाउपत्र वा प्रस्ताव माग तथा सम्झौता बेगर विभिन्न प्रयोजनमा भाडा भुक्तानी भएका केही उदाहरण निम्नानुसार छन्:

सि नं	भौ नं	मिति	भाडाको सवारी प्रयोगको मिति	भुक्तानी लिने सवारी स्टाफ	विवरण	भाडा रकम
१	३७	२०८०।६।५	२०८०।३।२६,३०,३१/२०८०।४।४,५, १३, २३, २४, ५।३ र ११	कुमार दाहाल	बा१३ च ६७५१ बोलेरो	६४०००
	१८७	२०८०।७।२	२०८०।५।१३,१५,२९,३०,३१, १९,२१,२५,२६, २९ र ७।२	कुमार दाहाल	बा१३ च ६७५१ बोलेरो	८७०००
	३४१	२०८०।८।२६	२०८०।८।५,८, ९, ६।५, ९, २२/७।४, १४, १९	कुमार दाहाल	बा१३ च ६७५१ बोलेरो	६१०००
	२१६	२०८०।८।२६	२०८०।८।२, ३, ५, ११, १७, २१ र २५	संजित तामाङ	प्र-३-०१-०२४-च-१२४५	७४०००
	जम्मा					२८६०००

५० सवारी साधन मर्मत :-

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १३को उपनियम ५ मा मर्मत गरिने सवारी साधनको दक्ष प्राविधिकबाट लागत अनुमान स्वीकृत गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । यस नियमावलीको प्रक्रिया अपनाई मर्मत संभार गराउनु पर्ने मर्मत गराउदा कुनै मालसामान पार्टपूजा वा उपकरण प्रतिस्थापन गर्नु पर्ने भए यस नियमावलीको प्रक्रिया अपनाई खरिद गर्नुपर्ने हुन्छ । यसरी खरिद गरेको सामानको जिन्सि दाखिला गराई रु ५०००।००भन्दा बढी मूल्यका सामानको अभिलेख राखी प्रतिस्थापन गरिएको कुरा सम्बन्धित प्राविधिक बाट प्रमाणित गराई पुराना सामान जिन्सि दाखिला गर्नुपर्ने उल्लेख छ । त्यस्तै सवारी साधन मर्मत संभार शिर्षकमा यस आ व मा रु.२५लाख २५हजार बजेट विनियोजन भएकोमा ३ वटा हलुका सवारी साधन, २ वटा स्कुटर र ३४ वटा मोटर साईकल गरी ३९ वटा सवारी साधन मर्मतको लागि रु.२४२०९८२।००खर्च गरेको छ । सवारी साधन मर्मत गराएकोमा उल्लेखित प्रक्रिया अपनाएको देखिएन । खरिद कानुनको प्रकृया नअपनाई मर्मत गराउँदा मितव्ययिता, दक्षता, पारदर्शिता, टिकाउपना भएको छ भन्ने आधार नभएकोले खरिद कानुनको पालना गरी मर्मत गराउनुपर्दछ ।

५१ सामाजिक सुरक्षा :-

सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७६ मा प्रत्येक वर्ष भाद्र महिनाभित्र वडा समितिको सिफारिसमा वडा कार्यालयले लाभग्राहीहरुको नामावली नविकरण गरी पालिकाबाट प्रमाणित गरी लाभग्राही विवरण अद्यावधिक गर्दै सोही लाभग्राहीलाई मात्र सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकालाई यस वर्ष सामाजिक सुरक्षा तर्फ रु १२ करोड ६० लाख ८३ हजार बजेट विनियोजन भएकोमा रु १२ करोड ५७ लाख ५६ हजार वितरण भई खर्च भएको र मृत्यु भई लगत कट्टा भएकाको बैंकमा रहेको रकम रु १७७४८।०० लेखापरीक्षणका क्रममा फिर्ता भएको छ । पालिकाले सफ्टवेयरबाट लाभग्राहीहरुको वडा कार्यालयमा दर्ता नवीकरण गरेता पनि पालिकाबाट प्रमाणित गरी मुल अभिलेख राखेको देखिएन, लगत कट्टा समयमै नहुने तथा लगत कट्टा भएको व्यक्तिको रकम समयमै बैंकबाट फिर्ता लिने गरेको नदेखिएकोले पालिकाले लगत अद्यावधिक गर्दै निस्कृय खातामा रहेको रकम लगायत बैंकबाट फिर्ता प्राप्त

गर्नुपर्ने अन्य रकमका सम्बन्धमा यकिन गरी फिर्ता प्राप्त गरी केन्द्रिय खातामा जम्मा गर्नुपर्दछ । लेखापरीक्षणका क्रममा लगत कट्टाको विवरणबाट हेर्दा निम्न रकम फिर्ता गर्न बाँकि देखिएकोले रकम असुल गरी संघीय संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने देखिएको रु...

क्र.सं	परिचयपत्रनं	नाम	नागरिकता नं । जन्म मिति	रकम	कैफियत
१	१९९००५२३००११९	पद्म प्रसाद धिमिरे	१९९०-०५-२८	६४५२	मृत्यु भै लगत कट्टा २०८०।५।१२
२	१९९००७०३०१५४५	पद्म बहादुर तमाङ	१९९०-०७-०३	७५००	मृत्यु भै लगत कट्टा २०८१।२।१४
	जम्माअसुल गर्नुपर्ने रु			१३९५२	
१	१९८९०११०००९७६	विर्ख बहादुर वस्नेत	१९८९-०१-१०	१६७७	बसाई सराई गएको स्थानमा दोहोरो भत्ता गए नगएको यकिन गर्नुपर्ने

• सामाजिक सुरक्षाको सफ्टवेयरको लगत कट्टा महलको प्रतिवेदन अनुसार लगत कट्टा लागू हुने मिति र लगत कट्टा हुने मिति प्राय सबैको एउटै देखाएको छ । तर व्यक्तिगत विवरण अनुसार हेर्दा फरक देखिन्छ । सफ्टवेयरको डाटाहरु यथार्थमा आधारित हुनुपर्ने र फरक फरक प्रतिवेदनमा पनि डाटा फरक नपर्ने गरी सफ्टवेयरको प्रयोग हुनुपर्दछ । अतः सफ्टवेयर डेभलपरले यस्तो फरक पर्नुको कारण पत्ता लगाई डाटालाई वास्तविकतामा आधारित हुने गरि सफ्टवेयर परिमार्जन तथा अपडेट गर्नुपर्दछ र सफ्टवेयर प्रयोगकर्ताले पनि वास्तविक डाटा प्रविष्टि गर्ने र समस्या देखिएमा समयमै डेभलपर समक्ष समाधानका लागि पहल गर्नुपर्दछ ।

असुल गर्नुपर्ने	१३,९५२

५२ रिपोर्टिङ खर्च :- (२७५-२०८१-३-९):

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ को (५) अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने बील, भर्पाई तथा कागजात संलग्न गर्नु पर्ने उल्लेख छ । साथै उपनियम १० मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च लेख्न वा भुक्तानी गर्न आवश्यक बील भर्पाई वा संलग्न कागजात भए नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रित पुगे नपुगेको जाँच गर्न आवश्यक छ । संघ सशर्ततर्फको गो. भौ. नं/मिति २७५।२०८१।०३।०९ मा शान्ति प्रसाद दाहाललाई कुनै बील भर्पाईविना ईपिडिमियोलोजिकल रिपोर्टिङ्गबाट जम्मा रु.१२०००। भुक्तानी भएको देखिएकोले सम्बन्धित व्यक्तिलाई जिम्मेवार बनाइ बील भर्पाई पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने देखिएको रु...

प्रमाण पेश नगरेको	१२,०००

५३ औषधी खर्च :-

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १ (क) मा २५ लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य वस्तु उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । सार्वजनिक खरिद ऐनको दफा ८ को उपदफा २ मा खरिद प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा पारी खरिद गर्न नहुने कुरा उल्लेख छ । पालिकाले निम्नलिखित आपूर्तिकर्ता /फर्मबाट रु.६६२४६९९।- मूल्यका औषधि तथा औषधिजन्य वस्तु खरिद गरेकोमा निम्न व्यहोरा देखिएका छनः

व उ शि नं	भौचर नंवर	मिति	आपूर्तिकर्ता	मुल्य रु
संघ सशर्त	११२	२०८०।१०।२३	हिमालयन मेडि डिष्ट्रिब्यूटर	४९९०८५
संघ सशर्त	६५	२०८०।८।२८	सोहन मेडि हेल्थ	४८९९८७
	१९३	२०८१।१।१६	सोहन मेडि हेल्थ (सिलबन्दी)	८३०१५५
	२७८	२०८१।३।१०	सोहन मेडि हेल्थ	८६०३११
गा पा स्वास्थ्य चालु	६२	२०८१।३।१०	सोहन मेडि हेल्थ	४३९५९१
गा पा चालु	९५२	२०८१।३।२४	ईन्फिनिटी मेडी सप्लायर	४०६७२५
गा पा चालु	६८४	२०८१।१।२७	डालिमा मेडि सेल्स प्राली	७१७२८३
गा पा स्वास्थ्य चालु	३१	२०८०।९।१४	मेडिकेस्टल फर्मा प्रा ली	९८४३७६
गा पा स्वास्थ्य चालु	४१	२०८०।११।३	मेडि कन्सर्न प्रा ली	९७७५६२
गा पा स्वास्थ्य चालु	५८	२०८१।१।२७	बसुधैव फर्मा प्रा ली	४१९६२४
जम्मा				६६२४६९९।००

यसरी पटक पटक फरक फरक व्यवसायीसँग औषधि खरिद गर्नभन्दा एकै पटक वार्षिक आवश्यकता निकर्वाण गरी बोलपत्रको विधिबाट खरिद गर्नु उपयुक्त हुन्छ ।

साथै, आपूर्ति भएका औषधिका उत्पादकले डब्लु.एच.ओ. बाट असल उत्पादन अभ्यास (Good Manufacturing Practice) को प्रमाण-पत्र प्राप्त गरेको हुनुपर्नेमा सो सम्बन्धी अभिलेख तथा प्रमाण पेश नभएको, औषधीको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको, उक्त औषधी बिक्रीको लागि होइन भन्ने खुलाएको प्रमाण संलग्न नभएको तथा आपूर्ति भएका औषधी एवम् सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेसिफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधीको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिने। औषधिको खरिद, आपूर्ति, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकिएको गुणस्तर अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएको यकिन गरी हस्तान्तरण गर्ने तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी रहेको औषधिहरु जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

५४ शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्ति :-

स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ। यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका २५ सामुदायिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

सि.नं.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी	पदपूर्तिमध्ये स्थायी	पदपूर्ति मध्ये करार	विद्यार्थी संख्या	विद्यार्थी संख्या
१	हिमालय प्रा.वि	२	१	१	४१	
२	विष्णु मा.वि	१२	९	३	२६५	
३	कैलेश्वर प्रा.वि	५	२	३	७३	
४	जनज्योति मा.वि	१६	१२	३	३०६	
५	गौरीशंकर प्रा.वि	२	२	०	४१	
६	जनसर्वदान प्रा.वि	०	०	०	२५	बाल विकास केन्द्र मात्र सञ्चालन भएको
७	कालिदेवी आ.वि	५	४	१	५८	
८	यार्सा प्रा.वि	३	२	१	३४	
९	जनसम्मिक प्रा.वि	०	०	०	९	बाल विकास केन्द्र मात्र सञ्चालन भएको
१०	कालिडुङ्गा मा.वि	१६	८	९	२३४	
११	हनुमन्तेश्वर मा.वि	३५	२३	१२	९८४	
१२	जलदेवी मा.वि	१३	१०	३	२४८	
१३	नेत्रज्योती प्रा.वि	३	२	१	४५	
१४	वैतेश्वर मा.वि	२०	१६	४	२७१	
१५	घिमिरेटार प्रा.वि	३	३	०	३०	
१६	जलपादेवी आ.वि	७	५	२	५२	
१७	बुस्ती आ.वि	६	६	०	७२	
१८	कालिका मा.वि	१२	६	६	२११	
१९	खकालेश्वरी प्रा.वि	२	२	०	३२	
२०	कालिदेवी बा वि के	०	०	०	९	बाल विकास केन्द्र मात्र सञ्चालन भएको
२१	डुङ्गेकालिका बा वि के	०	०	०	६	बाल विकास केन्द्र मात्र सञ्चालन भएको
२२	गौरीशंकर प्रा.वि	२	१	१	५४	
२३	यवो प्रा.वि	२	२	०	२७	
२४	धर्मशाला आ.वि	४	३	१	४७	
२५	क्षत्रावति मा.वि	२०	११	९	२९७	
	जम्मा	१९०	१३०	६०	३४७१	

माथिको तालिका अध्ययन गर्दा सबैभन्दा बढी विद्यार्थी संख्या भएको ९८४ जना विद्यार्थी संख्या रहेको विद्यालय श्री हनुमन्तेश्वर मा वि मा ३५ जनाको शिक्षक दरबन्दी रहेकोमा ३५ जनाको नै पदपूर्ति भएको देखिन्छ जसमा २३ जना स्थायी र १२ जना करारबाट पदपूर्ति भएको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम विद्यार्थी भएको श्री यवो प्रा. वि. मा २७ जना विद्यार्थी रहेको देखिन्छ भने २ जना शिक्षक दरबन्दी रहेकोमा २ जना नै शिक्षक रहेको देखिन्छ । पालिकाले सार्वजनिक विद्यालय समायोजन एवम् एकीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद ३ का आधारमा समायोजन वा एकीकरण हुनुपर्ने विद्यालयमा पर्ने नपर्ने एकिन गरी विद्यालयको

आवश्यकता अनुसार विद्यालय समायोजन वा एकीकरण गरी विद्यार्थीको अनुपात बमोजिम शिक्षक पदपूर्ति गर्नुपर्दछ ।

५५ सामुदायिक सिकाइ केन्द्र :-

शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।८१मा स्थानीय तहले नियमित रूपमा सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरूको स्थलगत निरीक्षण गरी वार्षिक साधारण सभा भएको, साधारण सभाबाट बजेट र कार्यक्रम पास गरेको, गत आवको खर्च स्वीकृत गरेको, लेखापरीक्षण गरी प्रतिवेदन पेश गरेको र शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (NFE EMIS) भरेका यी पाँच मापदण्ड पूरा गरेका सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरूलाई एकमुष्ट रु २ लाख ५० हजार रकम अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहेको छ। यस पालिकाद्वारा देहायका सामुदायिक अध्ययन/ सिकाइ केन्द्रलाई देहायअनुसार भुक्तानी गरेको पाइन्छ ।

गो. भौ. नं./मिति	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र/मापदण्ड	वार्षिक साधारण सभा भएको	साधारण सभाबाट बजेट र कार्यक्रम पास गरेको	गत आवको खर्च स्वीकृत गरेको	लेखापरीक्षण गरी प्रतिवेदन पेश गरेको,	शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (NFE EMIS) भरेका	भुक्तानी रकम	कैफियत
३१३।२०८१।०३।१९	कुनसाङ सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	१९३९०७।	
३१४।२०८१।०३।१९	मिर्गे सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	१८३२६०।	
३१५।२०८१।०३।१९	जलदेवी सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	२०००००।	
३१२।२०८१।०३।१९	हितैषी सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	२५००००।	
३५०।२०८।०३।२४	क्षत्रवति सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	छैन	बैठक बसेको र बैठकबाट विगत र आगामी कार्यक्रम स्वीकृत गरेको तर साधारण सभाबाट पास गरेको छ।	बैठक बसेको र बैठकबाट विगत र आगामी कार्यक्रम स्वीकृत गरेको तर साधारण सभाबाट पास गरेको छ।	छैन	छैन	२२००००।	

यसरी कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।०८१ मा व्यवस्था भएबमोजिम सबै मापदण्डको प्रमाण पूरा नगरी सिकाइ केन्द्रहरूलाई रकम भुक्तानी गरेको देखिन्छ। पूरा प्रमाणविना सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरूलाई रकम भुक्तानी गरिएकोले सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरूले आवश्यक प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने देखिएको रु...

प्रमाण पेश नगरेको	८,२७,१६७

५६ दिवा खाजा :-

शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।८१को दफा २.८.७ को क्रियाकलाप नं. २.८.११.१ मा तोकिएको विद्यार्थीको लागि दिवाखाजा सम्बन्धी व्यवस्था छ ।जसमा स्थानीय तहले दिवा खाजाबाट रकम निकास गर्दा विद्यालयको

प्रधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षबाट विद्यार्थीको संख्यात्मक हाजिरी विवरण प्रमाणित गराई स्थानीय तहमा सङ्कलन गरी संख्या यकिन भएपछि मात्र खाजाबापतको अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । यस पालिकाको अधिकांस विद्यालयहरुबाट विद्यार्थी संख्या र सो विद्यार्थी संख्याको पठाइएको हाजिरी प्रधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट प्रमाणित गरेर पठाएको देखिएन। पालिकाले दिवाखाजाबापत विभिन्न समयमा दैनिक खाजाबापतको दर रु. १५ का आधारमा भुक्तानी भएको रकम रु. ३९३७९५०। देखिन्छ जुन १४५८ जना बराबर विद्यार्थीको १८० दिनको खाजाको रकम हो भने EMIS को विद्यार्थी संख्यालाई आधार मान्दा सो अनुसार १६१४ जना विद्यार्थी संख्या देखिन्छ। EMIS को संख्या अनुसार १८० दिनको रु.१५ का दरले हेर्दा रु.४३५७८००। दिवाखाजा बापतको रकम देखिन्छ जुन भुक्तानी गरिएको भन्दा रु.४१९८५०। ले बढी हुन जान्छ। यसरी विद्यार्थीको हाजिरी विवरण गणना नगरी विद्यालय खुलेको दिन भनी समग्रमा १८० दिनको भुक्तानी भएको देखिन्छ जसबाट सबै विद्यार्थी १८० दिन हाजिर भए नभएको सम्बन्धमा यकिन हुन नसक्दा दिवा खाजाबापत भुक्तानी रकम यकिन गर्न सकिएन। तसर्थ: पालिकाको विद्यालयहरुबाट कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा व्यवस्था भए बमोजिम विद्यार्थी संख्या र सो विद्यार्थी संख्याको हाजिरी यकिन गरी प्रधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट प्रमाणित गरेर पठाउनु पर्ने देखिन्छ भने पालिकाले विद्यार्थीको हाजिरी विवरण यकिन गरेर मात्र दिवाखाजा रकम निकास गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

५७ प्रतिव्यक्ति लागत र शैक्षिक गुणस्तर :-

प्रतिव्यक्ति लागत :- पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्रति विद्यार्थी लागत देहाय अनुसार रहेको छ ।

बजेट विवरण	बजेट रकम	खर्च रकम	विद्यार्थी संख्या	प्रति विद्यार्थी लागत
संघीय सरकार-सशर्त	१५१४००००।	१४८४०५९९९।	३४७१	४५९८४।
प्रदेश सरकार	२५५२०००।	२२२२००९।		
स्थानीय सरकार	१२४०००००।	८९८५७२७।		
जम्मा	१६६३५२०००।	१५९६१३६५५।	३४७१	४५९८४।

शैक्षिक गुणस्तर :- यस पालिका अन्तर्गत रहेका विद्यालयहरुको २०८० सालको एस. ई. ई. परीक्षामा देहायको विद्यार्थीको सहभागी भएकोमा नतिजाका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयको तुलना देहाय बमोजिम रहेको छ ।

२०८०को एस.ई.ई नतिजा विश्लेषण						
क्र.सं.	विद्यालय	जी.पी. ए.	एस.ई.ई. परीक्षामा सम्मिलित जम्मा विद्यार्थी	उत्तीर्ण विद्यार्थी	उत्तीर्ण प्रतिशत	कैफियत
१	सामुदायिक	३.६१-४.००	३०३	२२	७.२६	जम्मा ५०.८२ प्रतिशत उत्तीर्ण
		३.२१-३.६०		१३२	४३.५६	
२	संस्थागत	३.६१-४.००	१२	०	०	१०० प्रतिशत नै उत्तीर्ण
		३.२१-३.६०		१२	१००	
जम्मा			३१५	१६६		

माथिका तालिकाहरु अध्ययन गर्दा पालिकाको प्रतिविद्यार्थी लागत रु. ४५९८४।देखिन्छ भने शैक्षिक गुणस्तरसम्बन्धमा एस ई ई को नतिजा हेर्दा संस्थागततर्फको ३.६१-४.०० जी. पी. ए. ल्याई कोही उत्तीर्ण नभएको र ३.२१-३.६० जी. पी. ए. प्राप्त गरी सम्पूर्ण १०० प्रतिशत उत्तीर्ण भएको देखिन्छ भने सामुदायिक तर्फ ३०३ जनाले एस.ई.ई को परीक्षा दिएकोमा ३.६१-४.०० जी. पी. ए. ल्याई २२ जना र ३.२१-३.६० जी. पी. ए. ल्याई १३२ जना उत्तीर्ण भएको देखिन्छ। समग्रमा एस.ई.ई. मा सामुदायिक विद्यालयतर्फ ५०.८२ प्रतिशत उत्तीर्ण रहेको देखिन्छ। पालिकाबाट शिक्षा क्षेत्रमा लगानी भईरहेको अवस्थामा पनि एस.ई.ई. को उत्तीर्ण प्रतिशत सन्तोषजनक देखिँदैन। सामुदायिक विद्यालयहरुले शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । यसको लागि पालिकाले निरन्तर अनुगमन र मूल्याङ्कन तथा आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरी सम्बन्धित सरोकारवाला पक्षहरूसँग आवश्यक छलफल र अन्तरक्रिया गरी आवश्यक निर्देशन जारी गरी निरन्तर शैक्षिक गुणस्तर सुधारमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

५८ संस्थागत छात्रवृत्ति :-

नेपालको संविधानको अनुसूची ८ अनुसार आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा स्थानीय तहको अधिकारको सूची अन्तर्गत रहेको देखिन्छ । अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा २७ मा निजी लगानीका विद्यालयले प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षा देखि बाह्र कक्षा सम्मका कूल विद्यार्थी संख्या अनुसार पाँचसय जनासम्म, पाँचसय देखि आठसय जनासम्म र आठसय भन्दा बढी विद्यार्थी संख्या भएका विद्यालयले क्रमशः कम्तीमा दश, बाह्र र पन्ध्र प्रतिशत विद्यार्थीलाई निःशुल्क शिक्षा प्रदान गर्न स्थान आरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम १५१ मा संस्थागत विद्यालयले गरिब, अपाङ्ग, महिला, दलित र जनजाति विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था छ। आ.व.२०८०।०८१ मा यस पालिकाभित्र सञ्चालन रहेको देहायका ५ वटा संस्थागत विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या १०३५ जना रहेकोमा छात्रवृत्ति सम्बन्धमा १६६ जना विद्यार्थीले छात्रवृत्ति प्राप्त गरेको विवरण यस पालिकाको शिक्षा शाखाबाट प्राप्त भएको छ। यो संख्या नियमबमोजिमकै देखिए तापनि पालिकाले आफ्नो क्षेत्रका विद्यालयको अनुगमन गरी यस्ता छात्रवृत्ति कार्यक्रमको कार्यान्वयनको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागि यसरी छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थीको नाम, ठेगाना र रकम पालिकाको र सम्बन्धित विद्यालयको वेबसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ। संस्थागत छात्रवृत्तिसम्बन्धमा पालिकाबाट प्राप्त विवरण देहायअनुसार छ

संस्थागत विद्यालयको छात्रवृत्ति विवरण-२०८०					
सि.नं	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी संख्या	छात्रवृत्ति प्राप्त गर्नुपर्ने	छात्रवृत्ति प्राप्त विद्यार्थी संख्या	कैफियत
१	सनराइज एकेडमी	३६१	३६	५१	
२	लालीगुरास एकेडमी	१७०	१७	५०	
३	छोरोल्पा एकेडमी	१२५	१३	२१	
४	आमालय स्कुल	१००	१०	१६	
५	सिल्भर स्टार एकेडमी	२७९	२८	२८	
जम्मा		१०३५	१०४	१६६	

५९ विद्यार्थी निर्वाह खर्च व्यावहारिक अभ्यास :- (१३८-२०८०-११-३०):

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को क्रियाकलाप नं २.७.१३.५० मा विद्यालयबाट भरिएको IEMIS प्रतिवेदनमा उल्लेखित विद्यार्थी संख्याको आधारमा लागत अनुदान (कक्षा ११-१२) शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Lab Assistant, Equipment and Practical material, OJT, Operation cost व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१२ (Digital Materials) समेत प्राविधिक धारअन्तर्गत अध्ययनरत विद्यार्थीले तोकिएको कक्षामा व्यावहारिक अभ्यास गर्न व्यावहारिक अभ्यास कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७३, प्राविधिक तथा व्यावसायिक माध्यमिक शिक्षामा गरिएको दुबै ढाँचा अर्थात् कक्षा १० पछि ३ महिना, कक्षा ११ पछि ३ महिना, कक्षा १२ पछि ६ महिनाको व्यावहारिक अभ्यास वा कक्षा १२ पछि १२ महिनाको व्यावहारिक अभ्यास गराउने तथा विद्यार्थी निर्वाह खर्च व्यावहारिक अभ्यास (OJT) मा सहभागी हुने विद्यार्थीका लागि प्रति महिना १ हजारका दरले रकम सम्बन्धित विद्यार्थीको बैङ्क खातामा उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहेको छ । यसरी हनुमन्तेश्वर मा वि.बाट OJT बापत रकम रु.३५४०००। विद्यार्थीहरूलाई नगदै भुक्तानी भएको देखिन्छ।तसर्थ; विद्यालयहरूले कार्यक्रम कार्यान्वय पुस्तिकामा व्यवस्था भए अनुसार OJT लगायतको रकम विद्यार्थीहरूलाई बैङ्कमार्फत भुक्तानी गर्नुपर्ने देखिन्छ।

६० पुस्तकालय व्यवस्थापन :- (३४२-२०८१-३-२३):

शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।०८१ को क्रियाकलाप नं २.७.१३.१३ को ९.५ मा पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धमा व्यवस्था छ।जसमा कुल बजेटको २५ प्रतिशत रकम पुस्तकालय व्यवस्थापनको फर्निचर खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ साथै पठन पाठनसँग असम्बन्धित र असान्दर्भिक पुस्तक तथा सामग्री खरिद गर्न सकिने छैन भन्ने उल्लेख छ।यस

पालिकाको विष्णु मा. वि. लाई पुस्तकालय व्यवस्थापनसम्बन्धमा रु.६५०००। भुक्तानी गरेकोमा रु.१९५४९०। को कम्प्युटर, प्रिन्टर्स लगायतको मेशिनरी सामान खरिद गरिएको , रु.११७५२०। को बुकस्याक लगायत फर्निचर खरिद गरिएको र रु.३४२४०५। पुस्तक खरिद गरिएको देखिन्छ। जसमा कुल खर्चको कम्प्युटर खरिदमा ३०.०७ प्रतिशत, बुकस्याकमा १८.०८ प्रतिशत र पुस्तक खरिदमा ५२.७० प्रतिशत भुक्तानी गरिएको देखिन्छ। पुस्तकालयले तोकेको मापदण्ड विपरित रु. ११७५२०।०० रकमको कम्प्युटर, प्रिन्टर्स लगायत मेशिनरी सामान खरिद गरिएको देखिन्छ। यसरी मापदण्ड विपरित कम्प्युटर, प्रिन्टर्स लगायत मेशिनरी सामान खरिद गरिएको रकम नियमसंगत नदेखिएको रु...

अनियमित भएको	१,१७,५२०

६.१ स्यानिटरी प्याड :-

पालिकाले आ व २०८०।८१ मा संघीय हस्तान्तरित सशर्ततर्फको सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन कार्यक्रमबाट ३७०० प्याकेट स्यानिटरी प्याड रु.८०३७८८ (मु अ कर समेत) मा खरिद गरेको छ। पालिकाले स्यानिटरी प्याडको गुणस्तर सम्बन्धमा प्रतिवेदन पेश गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्न छन्:

६.१.१ (३५३-२०८१-३-२४):

स्यानिटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ दफा १९ को ४ बमोजिम यस शीर्षकमा खरिद गर्न बाहेक अन्य कुनै पनि कार्यमा खर्च गर्न नपाइने व्यवस्था छ। स्यानिटरी प्याड ढुवानीबाट गो. भौ. नं/मिति ३५३/२०८१।०३।२४ बाट ढुवानी भाडाबाट रु.७२०००। (कर कट्टीबाहेक) खर्च लेखेको रकम नियमसंगत देखिँदैन । स्यानिटरी प्याडको ढुवानी भाडाको खर्च लेख्न नमिल्नेमा ढुवानी खर्च गरी भुक्तानी गरेको रकम नियमसंगत नभएको रकम रु...

अनियमित भएको	७२,०००

६.१.२ स्यानिटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ को दफा ४ मा पालिकाले खरिद गरेको स्यानिटरी प्याड गुणस्तरमा कमी नआउने गरी भण्डारण गर्नुपर्ने उल्लेख छ। साथै दफा ५ मा स्यानिटरी प्याड त्रैमासिक, चौमासिक वा अर्धवार्षिक रुपमा वितरण गर्न सकिने उल्लेख छ। पालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरुमा कक्षा ६ भन्दा माथिका छात्रा विद्यार्थीहरु १३८१ जना रहेका देखिन्छन। पालिकाले गत विगतको खपतलाई आधार मानी समयमै उचित परिमाणमा खरिद गर्नुपर्नेमा वर्षान्तमा खरिद गरी मौज्जातमा राखेको देखिन्छ। यसरी खरिद गरी राख्दा भण्डारण उचित हुन नसकी प्याडको गुणस्तरमा हास आउन सक्ने हुनाले पालिकाले आवश्यकताको पहिचान गरी आवश्यक परिमाणमा मात्र प्याड खरिद गर्नुपर्दछ र प्याडहरु भण्डारण गर्दा गुणस्तरमा कमी नआउने गरी सुरक्षित रुपमा भण्डारण गर्नुपर्दछ ।

स्यानिटरी प्याड वितरण विवरण २०८१					
गत आ व को मौज्जात अवस्था	यस वर्ष माग गरिएको संख्या	खरिद संख्या	वितरण संख्या	छात्रा विद्यार्थी संख्या	मौज्जात संख्या
प्राप्त नभएको	१३८१० प्याकेट	३७०० प्याकेट	५३०० प्याकेट	१३८१	३०० प्याकेट

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ बमोजिम मालसामान खरिद गर्नु पहिले मागको आँकलन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार पालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयका ६ देखि १२ कक्षासम्म पठनपाठन गर्ने छात्रा संख्या १३८१ रहेको छ । सो बमोजिम प्रति छात्रा १० महिनाको प्रति महिना ८ थान प्याड खपत हुने अनुमानमा प्रति प्याकेट ८ वडा प्याड रहने गरी हिसाब गर्दा १३८१० प्याकेट खरिद गर्नुपर्ने देखिन्छ । पालिकाले विद्यालयबाट भएको माग समावेश नगरी अन्दाजका भरमा ३७०० प्याकेट स्यानिटरी प्याड खरिद गरी पुरानो र नयाँ गरी जम्मा ५३०० प्याकेट वितरण गरेको भरपाई पेश गरेको छ । वितरणको विवरण हेर्दा ९० छात्रा रहेको विष्णु मा वि मा ९०० प्याकेट आवश्यक हुनुपर्नेमा पालिकाले ५०० प्याकेट मात्र पठाएको देखिन्छ भने हनुमन्तेश्वर मा वि मा ४०० छात्राका लागि ४००० प्याकेट आवश्यक हुनेमा १००० प्याकेट मात्र पठाएको देखिन्छ । पालिका तथा विद्यालयमा रहेको गत आ व को मौज्जात सम्बन्धी विवरण माग गर्दा प्राप्त हुन नसकेकाले सो सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन । छात्रा संख्या अनुसार आवश्यक

हुने भन्दा कम प्याड खरिद गर्नुको कुनै पुष्ट्याई पेश हुन आएन । विगतको प्रयोगको आधारमा हो वा मौज्दात प्रशस्त भएर हो वा प्याडको गुणस्तरमा कुनै समस्या रहेकोले प्रयोग गर्न छात्राहरु अनिच्छुक रहेका हुन सो सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन । पालिकाले आफ्नो तथा विद्यालयहरुको प्याड प्रयोग तथा मौज्दात सम्बन्धमा अनुगमन गरी प्रयोगको अवस्था तथा मौज्दातको अवस्था यकिन गरी हिसाब दुरुस्त राख्नुपर्दछ ।

६२ पालिका श्रोत शिक्षक कर्मचारी पारिश्रमिक :-

अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २१ को उपदफा (४) मा प्रदेश तथा स्थानीय तहले आफूले उठाएको राजस्व र यस ऐन बमोजिम राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकमबाट प्रशासनिक खर्च पुग्ने गरी राजस्व र व्ययको अनुमान पेश गर्नुपर्नेछ भन्ने प्रावधान रहेको छ। राजस्व बाँडफाँट तथा आन्तरिक श्रोतबाट विद्यालयका कर्मचारी तथा बाल विकास सहजकर्ताको पारिश्रमिक रु.७१५८०२४।०० खर्च लेखेको छ।

सिं	प्रकार	विद्यालय संख्या	शिक्षक/कर्मचारी	विद्यार्थी संख्या	वार्षिक तलव
१	वालविकास सहजकर्ता	२५	३१	४०९	१८०००००
२	विद्यालय कर्मचारी	८	८		२८८०००
३	विद्यालय सहयोगी कर्मचारी	२६	२६		९३६०००
जम्मा		५९	६५	४०९	३०२४०००

सि.नं.	विद्यालयको नाम	शिक्षकको तहगत संख्या	विद्यार्थी संख्या	पोषाक भत्ता	निजी स्रोतमा राख्नुपर्ने कारण	पालिका स्रोत वार्षिक भुक्तानी रु.
१	विष्णु मा वि	मा वि २ नि मा वि १	२६५	३००००	मा वि दरबन्दी नभएको	१६१७४०४
२	जनज्योति मा वि	प्रा वि १	३०६	१००००	शिक्षक संख्या न्युन	४३७७२६
३	कालिदेवी आ वि	नि.मा.वि. १	५८	१००००	नि मा वि दरबन्दी नभएको	४६१४९०
४	जलदेवी मा वि	मा वि १	२४८	१००००	मा वि दरबन्दी नभएको	५७७९५७
५	कालिका मा वि	मा वि १	२११	१००००	मा वि दरबन्दी नभएको	५७७९५७
६	धर्मशाला आ वि	नि मा वि १	४७	१००००	नि मा वि दरबन्दी नभएको	४६१४९०
जम्मा			११३५	८००००		४१३४०२४

संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी दरबन्दी मिलान गर्न नेपाल सरकारसँग अनुरोध गरी दरबन्दी कायम गर्नुपर्ने, दरबन्दी मिलान पश्चात शिक्षक सेवा आयोग वा स्थायी रुपमा पदपूर्ति प्रयोजन सिफारिस हुने पदहरु माग गरी पदपूर्ति प्रकृया अगाडी बढाउने तथा आयोगबाट पदपूर्ति नहुने अन्य पदका लागि आन्तरिक आयको दिगो श्रोत व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ।

६३ लागत सहभागिता :-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ को उपनियम ५ अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने बील, भर्पाई तथा कागजात संलग्न गर्नु पर्ने उल्लेख छ । साथै उपनियम १० मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च लेख्न वा भुक्तानी गर्न आवश्यक बील भर्पाई वा संलग्न कागजात भए नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रित पुगे नपुगेको जाँच गर्न आवश्यक छ । कृषि कार्यक्रमको संघीय ससर्त तर्फ खाद्यान्न बालीको उन्नत बीउ उपयोगमा अनुदान कार्यक्रम २०८०।०८१ मा यस गाउँपालिकाले ५० प्रतिशत अनुदानमा उन्नत बीउ वितरण गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले देहायअनुसार उन्नत बीउ अनुदान दिएको देखिन्छ ।

गो भौ नं./मिति	कार्यक्रमको नाम	सामग्री बिक्रेता फर्म/संस्थाको नाम	हुनुपर्ने			भएको	(कार्यसञ्चालन कोष) लागत सहभागिता			काम गर्ने जिम्मेवार व्यक्ति
			पालिका(सशर्त अनुदान)बाट व्यहोर्नु पर्ने रकम	कृषकबाट व्यहोर्नु पर्ने रकम	जम्मा भुक्तानी हुनुपर्ने रकम		जम्मा गरिएको रकम	खर्च रकम	खर्च विवरण	
७३/२०८०।०९।१८	गहुँ खरिद	श्री ओली एग्रीभेट	१७५०००।	१७५०००।	३५००००।	३५००००।	१७५०००।	१०४१७८।	गहुँको बीउ ढुवानी लोड अनलोड	
१८२/२०८०।१२।२८	मकै खरिद	पहाडी बाली अनुसन्धान कार्यक्रम र नाल ढुङ्गा कृषि सहकारी संस्था	१२९८००।	१२९८००।	२५९६००।	२५९६००।	११६५००।	२४०००।	दुधको प्रोत्साहन अनुदान र लिई मकैको बीउ गरेको ढुवानी	निरोज पाण्डेले पेशकी खर्च गरेको
जम्मा			३०४८००।	३०४८००।	६०९६००।	६०९६००।	२९१५००।	१२८१७८।		

यस सम्बन्धमा देखिएका थप व्यहोराहरु निम्न छन् :

६३.१ लागत सहभागिताबापत कृषकले व्यहोर्नुपर्ने रकम रु.३०४८००।०० रहेकोमा रु.२९१५००।०० मात्र कोषमा जम्मा भएको देखिएकोले बाँकी रकम रु.१३३००।०० सम्बन्धित कृषकबाट प्राप्त गरी कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने देखिएको रु....

असुल गर्नुपर्ने	१३,३००

६३.२ लागत सहभागिताबापत कार्यसञ्चालन कोषमा वचत भएको रकमबाट ५० प्रतिशत र संघीय सञ्चित कोषबाट ५० प्रतिशत खर्च व्यहोर्नुपर्नेमा मकै तथा गहुँको अनुदानको १०० प्रतिशत रकम नै संघीय सञ्चित कोषबाट खर्च भएको तथा लागत सहभागिता बापतको सञ्चित कोषमा जम्मा भएको रकम गहुँको ढुवानी, मकैको ढुवानी तथा दुधको प्रोत्साहन अनुदान जस्ता क्षेत्रमा खर्च भएकोले कार्यक्रमको कार्यविधि विपरीत रु.१२८१७८।०० खर्च गरेको अनियमित देखिएको रु...

अनियमित भएको	१,२८,१७८

६३.३ कृषकको तर्फबाट संकलित रकमबाट खर्च हुनुपर्ने ५० प्रतिशत रकम रु.३०४८००।०० पनि संघीय सञ्चित कोषबाट नै व्यहोरिएको देखिएकाले बढी खर्च भएको रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गरी प्रमाण पेश गर्नुपर्ने देखिएको रु....

प्रमाण पेश नगरेको	३,०४,८००

६४ स्वास्थ्य उपकरण खरिद :-

स्वास्थ्य उपकरण खरिद गर्दा मेशिन मात्र नभै रियाजेन्ट / किट तथा स्पेयर पार्ट्स पनि आवश्यक हुने हुँदा तत्कालीन अवस्थाको न्युन मूल्य मात्र नभई सञ्चालन गर्दा प्रयोग हुने एक्सेसरिज वारेन्टी लगायतका विषय समेतको हिसाब गरी खरिद गर्ने असल अभ्यास स्वास्थ्य क्षेत्रमा रहेको छ । त्यस्तै प्राप्त भएपश्चात उपकरण तोकिएको स्पेशिफिकेशन बमोजिम भए नभएको यकिन गर्नका लागि Post Delivery Inspection गरेपश्चात मात्र उक्त सामान स्वीकार गरी भुक्तानी गर्ने अभ्यास छ । पालिकाले गाउँपालिका स्वास्थ्य पुँजीगततर्फ निम्न बमोजिम उपकरणहरु खरिद गर्दा ३ फर्मसँग दर लिई न्यून दरवालासँग सोझै खरिद गरेकोमा देखिएका व्यहोरा निम्न छन्:

क्र सं	गो भौ नं / मिति	सामानको विवरण	आपूर्तिक फर्म	रकम रु	कैफियत
१	६ - २०८०१ १२१३	Sensacore Curelyte Analyzer with accessories (electrolyte), १ थान	मेडिफिड इन्टरनेशनल	२४५७७५।००	एकै मेशिनको लागि ३ फर्मसँग दर माग भएकोमा न्युन २४५७७५।०० र उच्च २४९००००।०० को कोटेशन पेश गरिएको देखियो, प्राप्त सामानको PDI गरेको देखिएन, उक्त सामानको रिजेन्ट बजारमा उपलब्ध हुने जुनै कम्पनीको भए हुने हो वा सोही कम्पनीको चाहिने भन्ने निक्काल गरी सो समेतको आधारमा प्रति टेस्टको लागत निर्धारण गरी खरिद गर्नुपर्नेमा त्यस्तो कुनै विषय समावेश नभएको
२	१४ - २०८११ ३१२३	ILR Refrigerator, ३ थान	अस्मिता सर्जिकल हाउस	९९९०३३।००	प्राप्त सामानको PDI गरेको देखिएन, प्राप्त भ्याट बिलमा सामानको ब्राण्ड मोडल कन्ट्रि अफ ओरिजिन लगायतका कुनै पनि विवरण उल्लेख नभई खाली IRL Freeze (Vaccine Refrigerator) मात्र उल्लेख गरिएको

यसरी बिलमा पूरा विवरण समावेश नगरेको तथा PDI समेत गरेको नदेखिएकाले प्राप्त सामानहरु तोकिएको स्पेशिफिकेशन बमोजिम भए नभएको यकिन गर्न सकिएन । पालिकाले यस्ता सामग्री खरिद गर्दा उपयुक्त प्राविधिकबाट सामान तोकिएको गुणस्तर तथा स्पेशिफिकेसन बमोजिम भए नभएको यकिन गरी मात्र स्वीकार गरेर भुक्तानी गर्नु पर्दछ ।

६५ यवो खानेपानी लिफ्टिङ आयोजना :-

आयोजना सम्पन्न गर्न लाग्ने समयावधि तथा लागतका आधारमा वार्षिक लक्ष्य निर्धारण गरी आवश्यक श्रोतको सुनिश्चितता पश्चात आयोजना सञ्चालन गरिनुपर्दछ । सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १० अनुसार सार्वजनिक निकायले कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा नियम ९ को अधीनमा रही लागत अनुमान तयार गरी कार्य गर्नु पर्ने उल्लेख छ । गाउँपालिका पुँजीगततर्फ यवो खानेपानी लिफ्टिङ आयोजनाका लागि कुल रकम रु.२५ लाख विनियोजित भएको देखिन्छ । पालिकाले ३ वटा ५० घ मी क्षमताको आर भि टी ट्यांकी, १ वटा इन्टेक तथा २ इन्चको जी आई पाइप २४० मीटरको कामको लागि रु.२६७१५९४।३२ को लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समितिसँग २०८०।११।१७मा सम्झौता गरेको देखिन्छ । खोलाको पानी लिफ्टिङ गरी पानी भरेर वितरण गर्ने प्रयोजनका लागि निर्माण गरिएको उक्त संरचनाको निर्माण सम्पन्न भएको भनी उपभोक्ता समितिलाई दुई बिलबाट कर तथा धरौटी कटाई जम्मा रु.२३५०६७४।०० भुक्तानी भएको छ । उक्त आयोजना सम्पन्न भएको भनिए तापनि धारा जडान तथा लिफ्टिङ प्रणाली जडान तथा परिचालनको काम नभएकाले पानी वितरणको काम अघुरै रहेको देखिन्छ । उक्त योजना उपभोक्ता समितिको पहलमा वा पालिकाले बजेट व्यवस्था गरी पूरा गर्नु पर्नेमा त्यसो नभएको जानकारी प्राप्त भएको छ । यसरी विनियोजित बजेटबाट निर्माण हुन सक्ने संरचना मात्र समावेश गरी लागत अनुमान तयार गरेर उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरी निर्माण कार्य गरेको देखिन्छ । जसले गर्दा आयोजना अधुरो रहन गएको छ । पालिकाले यसरी पटके लागत अनुमान तथा सम्झौता गर्नुभन्दा उक्त कार्यहरुको एकीकृत मूल लागत अनुमान तयार गरी योजनाको पूर्णता हुने गरी श्रोतको सुनिश्चितता भए पश्चात मात्र निर्माण कार्य शुरु गर्नुपर्नेमा त्यसो नगरेकाले यथासंभव अधुरो आयोजना पूरा गर्न पहल गर्नु पर्दछ ।

६६ लाभग्राहीको नामै तोकेर बजेट विनियोजन :-

अनुदान दिने सम्बन्धमा बनेका सबै कार्यविधिहरुमा सुचना आह्वान गरी, निश्चित मापदण्ड बमोजिम अधिकतम अंक प्राप्त गर्नेलाई मात्र छनोट गरी संझौता गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको देखिन्छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ले सार्वजनिक निकायले निर्माण, परामर्श वा सेवा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । यसरी सकेसम्म धेरै भन्दा धेरैलाई सहभागिताको दायरामा

ल्याई प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट मात्र योजना छनौट गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्नेमा नमुना परीक्षणका रूपमा असार महिनाको भुक्तानी परीक्षण गर्दा निम्न बमोजिम प्रतिस्पर्धा नगराई सोझै नाम तोकेर बजेट तथा वार्षिक कार्यक्रममा राखी अनुदान दिएको देखिन्छ ।

क्र सं	कार्यक्रमको नाम	गरेको काम	विनियोजित बजेट रु	खर्च रकम रु
१	भावी साना किसान कृषि सहकारी संस्था चिलिङ भ्याट खरीद अनुदान	सहकारीका लागि चिलिङ भ्याट खरिद गरी ढुवानी गरेको	२५००००।००	२५००००।००
२	श्री फुलबारी कृषि तथा पशुपन्छि फर्म		२०००००।००	०।००
३	टार महिला कृषक समुह प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मल तथा बीउ खरिद	४००००।००	४००००।००
४	एकीकृत महिला कृषक समुह प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मल तथा बीउ खरिद	४००००।००	४००००।००
५	उपल्लोमुदी महिला कृषक समुह प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मल तथा बीउ खरिद	४००००।००	४००००।००
६	पोखरी कप्टि टोल विकास समिति		५०००००।००	५०००००।००
७	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ (वैतेश्वर पालिका)	कार्यक्रमको	५००००।००	५००००।००
८	दोलखा उद्योग वाणिज्य संघ	दोलखा महोत्सव बापत	३०००००।००	३०००००।००
९	पशुपति चौलागाई फाउण्डेशन	सहयोग	१०००००।००	१०००००।००
जम्मा			१५२००००।००	१३२००००।००

उपरोक्तानुसार ८ संस्थाको नाम नै तोकेर बजेटको कार्यक्रम बनाइएकोमा १ वटा कार्यक्रम नभई खर्च भएको छैन । बाँकी कार्यक्रममा विनियोजन बराबरको पूरै रकम खर्च भएको देखिन्छ । यस विषयमा गत विगतका महालेखापरीक्षकको कार्यालयको प्रतिवेदनमा समेत विषय उठाइएकोमा सुधार भएको पाइएन । प्रतिवेदनमा आँल्याएका विषयमा गम्भीर भई आवश्यक सुधार गर्नुपर्नेमा नगरी पुनः त्यस्तो काम दोहोरिएकोले नियमसंगत नदेखिएको रु...

अनियमित भएको	१३,२०,०००

६.७ कन्टेन्जेन्सी खर्च :-

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ अनुसार सार्वजनिक निकायले बजेट खर्चको बढीमा ४ प्रतिशत सम्म कन्टेन्जेन्सी बापतको रकम खर्च गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले यस वर्ष विभिन्न योजनाबाट कन्टेन्जेन्सी रु.७२८४९२।०० खर्च गरेको देखिन्छ । पालिकाले कन्टेन्जेन्सी रकम खर्च गर्दा आर्थिक कार्यविधि ऐन नियम बमोजिम कानूनको पालना गरी खर्च गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.थिस	संकेत	शीर्षक	बजेट	डेबिट	क्रेडिट
१	२२५२२	कार्यक्रम खर्च	३४,००,०००.००	४८,०००.००	८८,०००.००
२	२२७११	विविध खर्च	१,१०,००,०००.००	०	४,४०,०००.००
३	२७२१२	उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापनाखर्च	११,००,०००.००	०	१०,०००.००
४	२८९११	भैपरी आउने चालु खर्च	५२,६३,६७८.००	१२,०००.००	५२,०००.००
५	३१११३	निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधारखर्च	३८,८६,०००.००	०	१,५५,४४०.००
६	३११३१	पशुधन तथा बागवानी विकास खर्च	६,२०,०००.००	१०,०००.००	१४,८००.००
७	३११५१	सडक तथा पूल निर्माण	९,५०,५१,०००.००	३०,०००.००	१८,४०,००८.००
८	३११५४	तटबन्ध तथा बाँधनिर्माण	२,१०,००,०००.००	२,००,७४४.००	२,०९,०७१.००
९	३११५५	सिँचाई संरचना निर्माण	८,५०,०००.००	०	३४,०००.००
१०	३११५६	खानेपानी संरचना निर्माण	४,०१,००,०००.००	१,७६,०००.००	३,६२,६९७.००
११	३११५८	सरसफाई संरचना निर्माण	५,००,०००.००	०	२०,०००.००
१२	३११५९	अन्य सार्वजनिक निर्माण	४,८९,८२,०००.००	२,५१,७४८.००	१२,८६,९६६.००
जम्मा			२३,१७,५२,६७८.००	७,२८,४९२.००	४५,१२,९८२.००

६८ रासायनिक मलमा दोहोरो अनुदान :-

सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ४५ को अधिनमा रही नेपाल सरकारबाट जारी भएको अनुदानको मल वितरण व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७७ को दफा १४ को (१) मा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहले नेपाल सरकारबाट अनुदानमा प्राप्त मलको मूल्यमा थप अनुदान दिन पाउने छैन भनी उल्लेख छ । त्यस्तै, दफा १९ मा रासायनिक मल बिक्रेताले मल बिक्री वितरण गर्दा सम्बन्धित कृषकको नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, सम्पर्क फोन नम्बर र खेती सम्बन्धी विवरण लिई अनुसूची-८ बमोजिमको बिल जारी गरी बिक्री वितरण गर्नु पर्ने र अनुदान प्राप्त मल बाहेक सोही प्रकारको अन्य मल जुनसुकै प्रक्रियाबाट प्राप्त गरी बिक्री वितरण गर्न नहुने उल्लेख छ । नमुना परीक्षणका क्रममा पालिकाले निम्न बमोजिमका समूहलाई आलु रोपण लगायतका कामका लागि गरिएको रासायनिक मल खरिदका लागि ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराएको देखियो । ती समूहले पेश गरेका मल खरिदका बिजक पनि तोकिए बमोजिम नरहेको पाइयो भने निम्नबमोजिम थप कैफियत पनि देखियो । यस्तो प्रवृत्तिमा सुधार गर्नका लागि मल सम्बन्धमा स्थानीय तहको अनुगमन-कारबाही प्रक्रियामा सुधार हुनुपर्दछ ।

क्र सं	समूहको नाम	कामको विवरण	पेश भएको बिल बमोजिम रासायनिक मलको परिमाण (के जी)	दर प्रति के जी रु.	रासायनिक मल खरिदको बिल रकम रु	कुल खर्च मध्ये अनुदान रकम रु	बिक्रेता तथा पान नं	कैफियत
१	उपल्लोमुदी महिला कृषक समुह प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मल तथा बीउ खरिद, रोपण	युरिया ५५ डी ए पी ३५ पोटास २५	३० ६० ६०	१६५०।- २१००।- १५००।-	८२५।- १०५०।- ७५०।-	बस्नेत ब्रदर्स स्टोर एण्ड सप्लायर्स, चरकोट (६०२६१७५०१)	अनसूची - ८ बमोजिम मल बिक्रेताका रूपमा दर्ता भई प्राप्त दर्ता नं बीजकमा उल्लेख नगरेको
२	एकीकृत महिला कृषक समुह प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मल तथा बीउ खरिद रोपण	युरिया ९० डी ए पी ७० पोटास ४०	३० ६० ६०	२७००।- ४२००।- २४००।-	१३५०।- २१००।- १२००।-	ओली एग्रो भेट सेन्टर, चरकोट (६०००४५०६३)	

६९ एउटै फर्मसँग पटक पटक खरिद :-

सार्वजनिक खरिद ऐनको दफा ८ को उपदफा २ मा खरिद प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा पारी खरिद गर्न नहुने कुरा उल्लेख छ । पालिकाले संघ सशर्ततर्फका दुई कार्यक्रममा विनियोजित बजेट समावेश गरी ९० प्रकार औषधि तथा २३ प्रकारका औषधिजन्य सामाग्री खरिद गर्नका लागि मू अ कर सहित जम्मा रु.२८५१९०२।५ बराबरको लागत अनुमान तयार गरी २०८० माघ ८ मा सूचना गरी इबिडिड प्रणालीबाट सिलबन्दी दरभाउपत्र आह्वान गरेकोमा सोहन मेडी हेल्थ न्यून कबोलकर्ता रही रु.९३७८९९।२३ को कबोल स्वीकृत भई २०८०।११।१६ मा औषधि दाखिला भएको देखिन्छ । मिति २०८०।११।१६ मा रु.८३०१५५।०० को औषधिखरिद बापत भुक्तानी भएको देखिन्छ । सम्झौतामा उल्लेख गरिएको भन्दा ११ प्रतिशत कम सामाग्री खरिद भएको देखिएकोमा उक्त फर्मसँग पालिकाले सो खरिद पश्चात सो रकम बाहेक पनि पटक पटक गरी कुल रु.१२८०४०३।०० र ठेक्का अघि रु.४८९९८७।०० को सामान खरिद गरेको देखिन्छ । यसरी समयमै वार्षिक माग आँकलन गरी सबै किसिमका औषधि तथा औषधिजन्य सामाग्रीको प्याकेज बनाई बोलपत्रका माध्यमबाट खरिद गर्न सकिनेमा पटक पटक गरी एउटै फर्मसँग औषधि खरिद गर्नु उपयुक्त नदेखिएकोले अनियमित भएको रु...

अनियमित भएको	२६,००,५४५

७० प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम :-

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ (प्रथम संशोधन) को दफा ६८ मा प्राप्त रकम पारिश्रमिकमा खर्च गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै दफा २७ मा अदक्ष कामदारको ज्याला सम्बन्धमा मात्र उल्लेख भएको र दक्ष कामदारको स्पष्ट व्यवस्था नहुँदा साझेदारीमा द्विविधा सिर्जना भएकोले नेपाल सरकारले (माननीय मन्त्रीस्तर)को मिति २०८०।११।०४ गतेको निर्णयानुसार दक्ष श्रमिक, निर्माण सामाग्री, हाते औजार र सुरक्षा सामाग्री प्रचलित दररेट बमोजिम स्थानीय श्रोतबाट व्यहोर्ने गरी लागत साझेदारी गर्नुपर्ने कुरा उल्लेख छ । पालिकामा आर्थिक वर्ष २०८०।०८।१ मा २३ वटा पालिकाको साझेदारीमा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमअन्तर्गतका कार्यक्रमहरु भएको देखिन्छ जसमध्ये पालिकाबाट साझेदारीमा रु.४९५००००।०० रकम खर्च भएको देखिन्छ भने प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत संघीय ससर्तबाट रु.५२७६६८०।०० खर्च भएको देखिन्छ ।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमसम्बन्धी अनुसूचीमा तालिका अध्ययन गर्दा पालिकाले दक्ष श्रमिकको पारिश्रमिक र निर्माण सामाग्री बापत व्यहोर्नु पर्ने रकम रु.५६५७५११।०० भएकोमा पालिकाले रु.४९५००००।०० मात्र व्यहोरेको र पालिकाबाट भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम रु.७०७५११।०० प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट भुक्तानी भएको देखिन्छ । यस पालिकाले दक्ष श्रमिकको पारिश्रमिक र निर्माण सामाग्री संघीय हस्तान्तरण अनुदानबाट रु.७०७५११।०० भुक्तानी भएकोले सो भुक्तानी भएको रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गरी प्रमाण पेस गर्नुपर्ने देखिएको रु...

क्र.सं.	बेरुजुको विवरण	रकम																									
१	खर्च तथा भुक्तानी प्रकृया :- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ को उपनियम १० बमोजिम रित पुगे पछि उपनियम ५ बमोजिम यथेष्ट प्रमाणका आधारमा भुक्तानी गरी खर्च लेखाङ्कन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले निम्नानुसार खर्चहरूको भुक्तानी गर्दा प्रचलित कानुनको रित प्रकृया तथा मापदण्डको पालना गरेको नदेखिएकोले नियमसंगत नदेखिएको रु... [क] अन्य निकायको खर्च :- नेपाल सरकारको विनियोजन ऐन मार्फत नेपाल सरकार मातहतका सबै निकायहरूको कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गर्ने व्यवस्था रहेको छ । थप रकम नपुग भएमा तालुक निकायसंग नै माग गर्नसक्ने व्यवस्था पनि रहेको छ । पालिकाले गो भौ नं २९५-२०८१।३।१८ बाट संघिय सरकारबाट बजेट विनियोजन हुने गैरीमुदी प्रहरी चौकी परिसर भित्र किचन मेस, पाइप लाइन, इलेक्ट्रिकल ग्रिल लगायतको मर्मत सम्भारका लागि रु ३०००००।०० खर्च गरेको छ । संघ सरकार अन्तर्गतको कार्यालयका लागि खर्च गर्दा तालुक मन्त्रालयलाई जानकारी गराई वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गराई खर्च गर्ने व्यवस्था रहेकोमा सो नगरी उक्त कार्यालय प्रयोजनको लागि भुक्तानी गरेको खर्च नियमसंगत नदेखिएको रु.... ३०००००।०० [ख] प्रोत्साहन भत्ता :- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ८६(१) बमोजिम स्थानीय सेवा गठन, सञ्चालन व्यवस्थापन, सेवाका सर्त तथा सुविधा सम्बन्धी आधारभूत सिद्धान्त र मापदण्ड संघीय कानुन बमोजिम हुने, दफा ८६ (२) बमोजिम स्थानीय सेवाको गठन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सेवाको सर्त तथा सुविधा सम्बन्धी अन्य व्यवस्था स्थानीय तहले बनाएको कानुन बमोजिम हुने व्यवस्था छ । त्यस्तै, बागमती प्रदेश सरकारको स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०७९ को दफा ६९ को उपदफा (४) बमोजिम कर्मचारीलाई कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गर्नका लागि सम्बन्धित स्थानीय तहले आफ्नो आन्तरिक आय स्रोतबाट व्यहोर्ने गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले फिल्डमा खटिनुपर्ने कर्मचारीहरूका खर्चको लागि अन्य कुनै व्यवस्था नभएको जनाई कानुन तथा कार्यविधि नबनाई यस वर्ष १४ जना प्राविधिक कर्मचारीलाई तलब स्केलको ३० प्रतिशत फिल्ड भत्ता नाम दिई जम्मा रु.४४५३९९।०० प्रोत्साहन भत्ता वितरण गरी खर्च गरेको देखिन्छ । पालिकाको आन्तरिक आय रु.१६२८७५८३.९०।०० रहेकोमा कुल आयको २.७३ प्रतिशत यस कार्यमा खर्च गरेको देखिन्छ । तथापि पालिकाले वार्षिक कार्यक्रमहरू घाटा बजेट व्यवस्थापन गरी सञ्चालन गरिरहेको अवस्थामा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन अनुसार कार्यसम्पादनसँग स्पष्ट सम्बन्ध देखिने सूचक निर्माण गरी स्थानीय कानुन तथा कार्यविधि सूचक र मापनयोग्य कार्यसम्पादन मापदण्ड बनाई कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहनको रुपमा भत्ता वितरण गर्नु पर्दछ । <table><tr><th>सि.नं.</th><th>पद</th><th>कर्मचारी संख्या</th><th>भत्ता प्रतिशत</th><th>यो वर्ष भुक्तानी</th></tr><tr><td>१</td><td>ईन्जिनियर</td><td>१</td><td>३०</td><td>७४,५६८</td></tr><tr><td>२</td><td>सब-ईन्जिनियर</td><td>४</td><td>३०</td><td>१,४४,३०१</td></tr><tr><td>३</td><td>असिस्टेन्ट सब-ईन्जिनियर</td><td>९</td><td>३०</td><td>२,२६,५३०</td></tr><tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>१४</td><td>३०</td><td>४४५३९९</td></tr></table>	सि.नं.	पद	कर्मचारी संख्या	भत्ता प्रतिशत	यो वर्ष भुक्तानी	१	ईन्जिनियर	१	३०	७४,५६८	२	सब-ईन्जिनियर	४	३०	१,४४,३०१	३	असिस्टेन्ट सब-ईन्जिनियर	९	३०	२,२६,५३०	जम्मा		१४	३०	४४५३९९	३,००,०००
सि.नं.	पद	कर्मचारी संख्या	भत्ता प्रतिशत	यो वर्ष भुक्तानी																							
१	ईन्जिनियर	१	३०	७४,५६८																							
२	सब-ईन्जिनियर	४	३०	१,४४,३०१																							
३	असिस्टेन्ट सब-ईन्जिनियर	९	३०	२,२६,५३०																							
जम्मा		१४	३०	४४५३९९																							

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०८०/८१

कार्यालय र स्थान : वैतेश्वर गाउँपालिका, दोलखा, वैतेश्वर गाउँपालिका, दोलखा

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	RISHIRAM GYAWALI	२०८०-८-५	२०८१-५-१८
कार्यालय प्रमुख	RAMESH GHIMIRE	२०८०-५-६	२०८०-८-४
कार्यालय प्रमुख	Mahesh Paudel	२०८१-५-१९	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	Uttam Dahal	२०७९-१०-२४	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेशकी
६४३,६२४	५,०६६,२४३	८,५७२,१२६	०	०	०
प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजु रु.					१४,२८१,९९३
प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फर्क्याउ गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.					१,२५७,५७४
संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजु रु.					३००,०००
लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजु रु.					१३,३२४,४९९

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		२५७११७१४.५४	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३२०४६७६२२	चालु खर्च	३२४०३५१८५
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	४८५५७११६	पूँजीगत खर्च	१५८३५९०४९.५९
राजश्व बाँडफाँट	८५१४८९१०.८६	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	१३५४१०५८२
आन्तरिक आय	१६२८७५८३.९		
अन्य आय	१४०२२८६४७.३२		
कुल आय	६१०६८९८८०.०८	कुल खर्च	६१७८०४८१६.५९
बाँकी मौज्दात		१८५९६७७८.०३	

अनुसूची - २

बेरुजु दफा ७० सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ३

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमसँग सम्बन्धित तालिका										
१	खनिबोट पुतलीकाठ गोरेटोबाटो वडा नं.२									
काम	विस्तृत	परिमाण	दर	भुक्तानी रकम व्यहोर्नु पर्ने	भुक्तानी भएको	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट	भुक्तानी थप व्यहोर्नु पर्ने रकम	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट
माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	६१	४५६		२७७१६					
	औजार उपकरण उपकरण	६१	१४	८३१						
ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	७२	६३५		४५९६३					
	ढुंगा	७२	२३५७		१७०७२५					
सुख्खा ढुंगाको गारो	दक्ष कामदार	१७	३८०	६५७४						
	अदक्ष कामदार	१७	११४०		१९७२२					
	ढुंगा	१७	२३५७		४०७७८					
सिमेन्ट कंक्रीटको काम										
जनशक्ति	दक्ष कामदार	४१	१५२	६२२३						
	अदक्ष कामदार	४१	१५२०		६२२२९					
निर्माण सामग्री										
	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी	४१	९५४०	३९०५६०						
फर्माको काम	अदक्ष कामदार	१०९	१९५		२१३२७					
	फर्माको काम	१०९	२१५	२३४२९						
जम्मा				४२७६१७	३८८४५९					

जनसहभागिता(१०.१५%)				१६४३६					
खुद जम्मा				४१११८१	३८८४५९	२०००००	५९९६४०	२१११८१	-२१११८१
२	चौरपूर गोरेटोबाटो वडा नं. ४								
माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	५१	३९१		१९८०१				
	औजार उपकरण उपकरण								
		५१	१४	६९२					
ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	२७	३८०	१०४०४					
	अदक्ष कामदार	२७	११४०		३१२१३				
	ढुंगा	२७	२०१५		५५१६४				
सुख्खा ढुंगा बिछ्याउने									
	अदक्ष कामदार	५०	२९६५		१४८६८३				
सिमेन्ट कंक्रीटको काम									
	अदक्ष कामदार	३५	१५२०		५२५०१				
	निर्माण सामग्री, सिमेन्ट, दक्ष	३५	१०३९२	३५८९४२					
स्थानीय काठ									
	अदक्ष कामदार	९३	१९५		१८०८५				
	स्थानीय काठ, किलाकाँटी, दक्ष	९३	२१५	१९८६७					
ढुंगाको काम	अदक्ष कामदार	१२	४३२५		५०८६४				
	दक्ष कामदार,सिमेन्ट	१२	४४८६	५२७५६					
पाइप		१२	८६८	९०२७					
जम्मा				४५१६८७	३७६३१०				

	जनसहभागिता(१०.७६%)				२८२३८	०				
	खुदजम्मा				४२३४५०	३७६३१०	४०००००	३९९७६०	२३४५०	-२३४५०
३	कोटगाउँ नागथान गोरेटोबाटोवडा नं. ६									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	२२	३८०		८३७५				
		औजार उपकरण उपकरण	२२	११	२५१					
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	३१	२९६५		९२०५६				
		ढुंगा								
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	१४	४२२७	६०९०६					
		अदक्ष कामदार	१४	४३२५		६२३२६				
		ढुंगा								
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम									
	जनशक्ति	दक्ष कामदार	१६	९६९२	१५२३५५					
		अदक्ष कामदार	१६	१५२०		२३८९४				
	निर्माण सामग्री									
		सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	३१	१९५		६०७८				
		फर्माको काम	३१	२१५	६६७७					
	जम्मा				२२०१९०	१९२७२९				
	जनसहभागिता(१०.८३%)				१३०४०					
	खुदजम्मा				२०७१५१	१९२७२९	२०००००	१९९८८०	७१५१	-७१५१
४	तल्लो दहालटार गोरेटोबाटोवडा नं.६									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	३१	४५६		१४२२३				
		औजार उपकरण उपकरण	३१	१४	४२७					

ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	४७	२९६५		१३८६९१				
	ढुंगा	४७							
ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार								
	अदक्ष कामदार								
	ढुंगा								
सिमेन्ट कंक्रीटको काम									
जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२४	९१९१:६४	२१८४८५					
	अदक्ष कामदार	२४	१५२०		३६१३०				
निर्माण सामाग्री									
	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
फर्माको काम	अदक्ष कामदार	१९	१९५		३७३१				
	फर्माको काम	१९	२१५	४०९८					
जम्मा				२२३०१०	१९२७७५				
जनसहभागिता(११.४५%)				१५९०५					
खुदजम्मा				२०७१०५	१९२७७५	२०००००	१९९८८०	७१०५	-७१०५
५	पोक्तेडाँडा गोरेटो बाटोवडा नं १								
काम	विस्तृत								
माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	२७	४५६		१२५२२				
	औजार उपकरण उपकरण	२७	१४	३७६					
ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	१८	२९९१:६९		५२९२३				
	ढुंगा								
ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	११	२७७५	२९७२०					

		अदक्ष कामदार	११	११४०		१२२०९				
		ढुंगा								
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम									
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२२	९२९१:६७४६६७	२०३८५९					
		अदक्ष कामदार	२२	१५२०		३३३४९				
	निर्माण सामाग्री									
		सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	३५	१९५		६८६५				
		फर्माको काम	३५	२१०	७३८८					
	१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार	६	४७०६		२८७५१				
		अन्य	६	४०७८	२४९२०					
	जम्मा				२६६२६३	१४६६१९				
	जनसहभागिता(१०.५०%)				१३००२					
	खुदजम्मा				२५३२६१	१४६६१९	२०००००	१९९८८०	५३२६१	-५३२६१
६	कुलफाँटजिम्मलटोल दमाईगाँउ गोरेटोबाटो निर्माण वडा नं.३									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	२८	४५६		१२७२७				
		औजार उपकरण उपकरण	२८	१४	३८२					
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	४१:६१	२९९१:६९		१२४४८४				
		ढुंगा								
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	१	३८०	२७७					
		अदक्ष कामदार	१	३५३५		२५८१				
		ढुंगा								
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम									

	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२१	१०६९२	२२५४९८					
		अदक्ष कामदार	२१	१५२०		३२०५७				
	निर्माण सामाग्री									
		सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	३१	११४		३५००				
		फर्माको काम	३१	५३६	१६४४९					
	१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार								
		अन्य								
	जम्मा				२४२६०६	१७५३४८				
	जनसहभागिता(१०.७८%)				१८०७५					
	खुदजम्मा				२२४५३२	१७५३४८	२०००००	१९९८८०	२४५३२	-२४५३२
७	कार्कीटोल गोरेटोबाटो वडानं ५									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	२४	३८०		९०७१				
		औजार उपकरण								
		उपकरण	२४	११	२७२					
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	२५	२९९१:६९		७३५६६				
		ढुंगा								
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	६	३८०	२२९५					
		अदक्ष कामदार	६	३३४५		२०२०३				
		ढुंगा								
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम									
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२१	१०२९२	२१९५२८					

	अदक्ष कामदार	२१	१५२०	3242१:६				
निर्माण सामाग्री								
	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी							
फर्माको काम	अदक्ष कामदार	३०	१९५	५८२४				
	फर्माको काम	३०	२०५	६११५				
१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार	६	४५१५	२५४६७				
	अन्य	६	४४४९	२५०९२				
जम्मा				२५३३०२	१६६५५२			
जनसहभागिता(१०.६९%)				१९९७४				
खुदजम्मा				२३३३२८	१६६५५२	२०००००	१९९८८०	३३३३८ -३३३३८
८	घर्तिगाउँ गोरेटोबाटो वडानं.७							
माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	३३	३८०	१२३७७				
	औजार उपकरण उपकरण	३३	११	३७१				
ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	४०	२९२५	११६८६९				
	ढुंगा							
आर सी सी काम	दक्ष कामदार	८९	११	१००९				
	अदक्ष कामदार	८९	१४१	१२५३०				
	ढुंगा							
सिमेन्ट कंक्रीटको काम								
जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२१	१०६९२	२२३५७४				
	अदक्ष कामदार	२१	१५२०	३१७८३				
निर्माण सामाग्री								
	सिमेन्ट, बालुवा,							

	गिट्टी								
फर्माको काम	अदक्ष कामदार	३०	१९५		५७७२				
	फर्माको काम	३०	२१५	६३४०					
१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार	१८	४२८६		७८९०१				
	अन्य	१८	४५९७	८४६३४					
जम्मा				३२७४५०	२४६७११				
जनसहभागिता(१०.१३%)				२४२८१					
खुदजम्मा				३०३१६९	२४६७११	३५००००	१९९८८०	-४६८३१	४६८३१
९	गैराधर गोरेटोबाटो वडा नं.८								
माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	३१	३८०		११९३६				
	औजार उपकरण	३१	११	३५८					
ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	३६	२९६५		१०६९६९				
	ढुंगा								
ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	८	३८०	३०५५					
	अदक्ष कामदार		३१५५		२५३६४				
	ढुंगा								
सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									
जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२०	१०२१२	२०४५४६					
	अदक्ष कामदार		१५२०		३०४४६				
निर्माण सामग्री									
	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
फर्माको काम	अदक्ष कामदार	६१	१९५		११९३२				

		फर्माको काम		२१५	१३१०८					
	१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार								
	जम्मा				२२१०६७	१८६६४६				
	जनसहभागिता(१०.१३%)				७८३४					
	खुदजम्मा				२१३२३४	१८६६४६	२०००००	१९९८८०	१३२३४	-१३२३४
१०	चुलीडाँडा बसेरी गोरेटोबाटो									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	२६	३८०		९८०४				
		औजार उपकरण उपकरण		११	२९४					
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	२८	२९६५		८३७५४				
		ढुंगा								
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	१०	३८०	३९७९					
		अदक्ष कामदार		३१५५		३३०३०				
		ढुंगा								
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२१	१०६९२	२२६४६०					
		अदक्ष कामदार		१५२०		३२१९४				
	निर्माण सामग्री									
		सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	५८	१९५		११२४५				
		फर्माको काम		२१५	१२३५३					
	जम्मा				२४३०८५	१७००२७				

	जनसहभागिता(१०.७२%)				१३२३२					
	खुदजम्मा				२२९८५३	१७००२७	२०००००	१९९८८०	२९८५३	-२९८५३
११	एवो गोरेटोबाटो वडा नं. ८									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	२९	३८०		१०९४८				
		औजार उपकरण उपकरण		११	३२८					
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	९	२९६५		२६६५३				
		ढुंगा								
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	१०	३८०	३८२३					
		अदक्ष कामदार		३१५५		३१७३७				
		ढुंगा								
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२४	१०६९२	२६०७८२					
		अदक्ष कामदार		१५२०		३७०७३				
	निर्माण सामग्री									
		सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	१०६	१९५		२०६५७				
		फर्माको काम		२१५	२२६९३					
	१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार								
		अन्य								
	जम्मा				२८७६२६	१२७०६८				
	जनसहभागिता(११.५९%)				१४८१४					
	खुदजम्मा				२७२८१२	१२७०६८	२०००००	१९९८८०	७२८१२	-७२८१२

१२	सिमलधारा क्षत्रावतीगोरेटोबाटो									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	२५	३८०		९४०९				
		औजार उपकरण उपकरण		११	२८२					
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	३७	२९६५		१०९१३३				
		ढुंगा								
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	२	३८०	३७					
		अदक्ष कामदार		३१५५		७३१९				
		ढुंगा								
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)		२१							
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट		१०३९२	२१७७१४					
		अदक्ष कामदार		१५२०		३१८४४				
	निर्माण सामग्री									
		सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	४४	१९५		८५५३				
		फर्माको काम		२१५	९३९६					
	१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार	२	४४८६		९९५९				
		अन्य		४३२५	९६०२					
	जम्मा				२३७८७५	१७६२०९				
	जनसहभागिता(१०.८८%)				१४२०४					
	खुदजम्मा				२२३६७१	१७६२०९	२०००००	१९९८८०	२३६७१	-२३६७१
१३	छाप गोरेटोबाटो वडा नं.७									

माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	२८	४५६		१२७७७				
	औजार उपकरण उपकरण		१४	३८३					
ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	४२	२९६५		१२४२५३				
	ढुंगा								
ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	१	३८०	३२३					
	अदक्ष कामदार		३१५५		२६८२				
सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									
जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२१	१०६९२	२२७६३६					
	अदक्ष कामदार		१५२०		३२३६१				
निर्माण सामाग्री									
	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
फर्माको काम	अदक्ष कामदार	३१	१९५		६०२६				
	फर्माको काम		२१५	६६१९					
१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार								
	अन्य								
जम्मा				२३४९६२	१७८०९८				
जनसहभागिता(१०.८८%)				१३१८०					
खुदजम्मा				२२१७८२	१७८०९८	२०००००	१९९८८०	२१७८२	-२१७८२
१४	कार्कीबुस्ती गोरेटोबाटोवडा नं.६								
माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	३१	४५६		१३९०८				
	औजार		१४	४१७					

		उपकरण							
		उपकरण							
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	४३	२९६५		१२६०६२			
		ढुंगा							
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	१	३८०	४४८				
		अदक्ष कामदार		३१५५		३७२३			
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)								
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२३	९६९२	२२५०४४				
		अदक्ष कामदार		१५२०		३५२९४			
	निर्माण सामाग्री								
		सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी							
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	३४	१९५		६६१२			
		फर्माको काम		२१५	७२६३				
	जम्मा				२३३१७३	१८५५९८			
	जनसहभागिता(११.२६%)				१८८९१				
	खुदजम्मा				२१४२८२	१८५५९८	२०००००	१९९८८०	१४२८२ -१४२८२
१५	भत्तेरे गोरेटोबाटो वडा नं.६								
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	३०	४५६		१३६९४			
		औजार उपकरण		१४	४११				
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	३६	२९९१:६९		१०८८९८			
		ढुंगा							
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार		३८०					

		अदक्ष कामदार		३१५५						
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	१९	९६९२	१७९२९९					
		अदक्ष कामदार		१५२०		२८१२०				
	निर्माण सामाग्री									
		सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	१६	१९५		३०८२				
		फर्माको काम		२१५	३३८६					
	१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार	७	४६६८		३३९७९				
		अन्य		४२२७	३०७७०					
	जम्मा				२१३८६५	१८७७७३				
	जनसहभागिता(११.४४%)				१७५८					
	खुदजम्मा				२१२१०७	१८७७७३	२०००००	१९९८८०	१२१०७	-१२१०७
१६	मैनापोखरी काल्थोकगोरेटोबाटो वडा नं ५									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	२३	४५६		१०५२४				
		औजार उपकरण उपकरण		१४	३१६					
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	१९	२९९१:६९		५६४८३				
		ढुंगा								
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	९	३८०	३३७४					
		अदक्ष कामदार		३३४५		२९७०३				

सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									
जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	१९	९८९२	१८४०८८					
	अदक्ष कामदार		१५२०		२८२८७				
निर्माण सामाग्री(आर सी सी)		१३	१४५	१८५५					
	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
फर्माको काम	अदक्ष कामदार	५०	१९५		९७२३				
	फर्माको काम		२१५	१०६८१					
१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार	१०	४५१५		४३२५७				
	अन्य		४३०१	४१२०१					
जम्मा				२४१५१५	१७७९७८				
जनसहभागिता(११.४१%)				१९६१३					
खुदजम्मा				२२१९०२	१७७९७८	२०००००	१९९८८०	२१९०२	-२१९०२
१७	उनियाचौर गोरेटोबाटो वडानं. ४								
माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	२९	३८०		१०८४९				
	औजार उपकरण उपकरण		११	३२५					
ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	३५	२९६५		१०४३६०				
	ढुंगा								
ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	२३	३८०	३६९					
	अदक्ष कामदार		३१५५		७३५६९				
सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									

	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	१७	१०३९२	१७७८०८				
		अदक्ष कामदार		१५२०		२६००७			
	निर्माण सामाग्री(आर सी सी)								
		सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी							
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	३९	१९५		७६४५			
		फर्माको काम		२१५	८३९८				
	१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार							
		अन्य							
	जम्मा				१९५३९३	२२२४३०			
	जनसहभागिता(११:६५%)				१७९४३				
	खुदजम्मा				१७७४५०	२२२४३०	२०००००	१९९८८०	-२२५५०
१८	पल्लावारी दमाईटोलगोरेटोबाटो वडा नं ३								
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	३३	३८०		१२५७०			
		औजार उपकरण उपकरण		११	३७७				
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	१८	२९६५		५३६६२			
		ढुंगा							
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	६	३८०	२१३६				
		अदक्ष कामदार		३१५५		१७७३०			
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)								
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२५	१०६९२	२६६५५६				

		अदक्ष कामदार		१५२०		३७८९४				
	निर्माण सामाग्री(आर सी सी))									
		सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	५५	१९५		१०७०४				
		फर्माको काम		२१५	११७५८					
	जम्मा				२८०८२७	१३२५५९				
	जनसहभागिता(११.०९%)				१३५०६					
	खुदजम्मा				२६७३२१	१३२५५९	२०००००	१९९८८०	६७३२१	-६७३२१
१९	तुलाचौतारा आर्यघाट गोरेटोवडा नं. ३									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	३३	४८४		१५९२८				
		औजार उपकरण								
		उपकरण		१७	५६१					
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	३९	२९६५		११५९२२				
		ढुंगा								
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	१	४४८	५५६					
		अदक्ष कामदार		३८५५		४७८०				
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२२	१०३९२	२२८७२९					
		अदक्ष कामदार		१५२०		३३४५५				
	निर्माण सामाग्री(आर सी सी)	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								

	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	३३	१९५		६४१८				
		फर्माको काम		२१५	७०५१					
	१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार								
		अन्य								
	जम्मा				२३६८९६	१७६५०४				
	जनसहभागिता(१०.६६%)				१३५२०					
	खुदजम्मा				२२३३७६	१७६५०४	२०००००	१९९८८०	२३३७६	-२३३७६
२०	खड्काटोल लामास्वारागारेबटोबाटो वडा नं. ३									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	३३	३८०		१२४२६				
		औजार उपकरण उपकरण		११	३७३					
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	३२	२९६५		९४६३५				
		ढुंगा								
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	२	३८०	७११					
		अदक्ष कामदार		३१५५		५८९९				
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२४	१०२९२	२४९७८७					
		अदक्ष कामदार		१५२०		३६८९०				
	निर्माण सामग्री(आर सी सी))	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	३४	१९५		६५८६				
		फर्माको काम		२१५	७२३५					

	जम्मा				२५८१०६	१५६४३७				
	जनसहभागिता(१०.७५%)				१६८३०					
	खुदजम्मा				२४१२७६	१५६४३७	२०००००	१९९८८०	४१२७६	-४३४४३
२१	मुलावारी स्याङ्ताङटोलगोरेटोबाटो वडा नं. २									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	२४	४५६		१०९८०				
		औजार उपकरण उपकरण		१४	३२९					
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	३६	२९९१:६९		१०७७३१				
		ढुंगा								
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	०	३८०	२७					
		अदक्ष कामदार		३५३५		२४७				
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२५	९५९२	२३८५४८					
		अदक्ष कामदार		१५२०		३७८०२				
	निर्माण सामाग्री(आर सी सी)	दक्ष कामदार	५	१४५	६८३					
		सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी								
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	४५	१९५		८७९५				
		फर्माको काम		२१५	९६६२					
	जम्मा				२४९२४९	१६५५५६				
	जनसहभागिता(१०.६५%)				१४९२५					
	खुदजम्मा				२३४३२४	१६५५५६	२०००००	१९९८८०	३४३२४	-३४३२४
२२	डाँडाटोल नेवारटोलगोरेटोबाटो वडा नं. २									
	माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	४२	३८०		१६०६३				

	औजार उपकरण उपकरण		११	४८२					
ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	२२	२९६५		६५४०३				
	ढुंगा								
ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	१०	३८०	३६४४					
	अदक्ष कामदार		३१५५		३०२५४				
सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									
जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	१९	१०३९२	१९७५५३					
	अदक्ष कामदार		१५२०		२८८९५				
निर्माण सामग्री(आर सी सी) गिट्टी	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी	४	१४५	५५२					
फर्माको काम	अदक्ष कामदार	५४	१९५		१०४७३				
	फर्माको काम		२१५	११५०५					
१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार	६	४३६०		२५२०१				
	अन्य		४१५०	२३९९०					
जम्मा				२३७७२६	१७६२८९				
जनसहभागिता(१०.७८%)				१४१३५					
खुदजम्मा				२२३५९१	१७६२८९	२०००००	१९९८८०	२३५९१	-२३५९१
झुलेलीटोल गोरेटोबाटो २३ वडानं. १									
काम	विस्तृत								
माटो खन्ने	अदक्ष कामदार	३८	४८५		१८४१३				
	औजार		१५	५५२					

		उपकरण								
		उपकरण								
	ढुंगा बिछ्याउने	अदक्ष कामदार	६०	२९१४		१७४३८९				
		ढुंगा								
	ढुंगाको सुख्खा गारो	दक्ष कामदार	५	४०४	२१२१					
		अदक्ष कामदार		३११६		१६३५८				
	सिमेन्ट कंक्रीटको काम(१:२:४)									
	जनशक्ति	दक्ष कामदार, सिमेन्ट	२४	९३०१	२२६८५८					
		अदक्ष कामदार		१५२०		३७०७३				
	निर्माण सामग्री(आर सी सी)	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी				६१५१				
	फर्माको काम	अदक्ष कामदार	३१	१९५						
		फर्माको काम		२१५	६७५७					
	१:६ सिमेन्ट गारो	अदक्ष कामदार	२	४३६०		९९४१				
		अन्य		४१५०	९४६३					
	जम्मा				२४५७५१	२६२३२४				
	जनसहभागिता(१६.८२%)				२८३९५					
	खुदजम्मा				२१७३५६	२६२३२४	२०००००	२७९६८०	१७३५६	-१७३५६
	तुलनात्मक खर्च विवरण				५६५७५११	४५६७००२	४९५००००	५२७६६८०	७०७५११	-७०७५११
	समग्रमा स्थानीय तहबाट व्यहोर्नुपर्ने रकम प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट भुक्तानी भएको रकम रु.								७०७५११	

सुझाव

स्थानीय तहद्वारा प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन यस स्थानीय तहले कानून तथा नीति निर्माण, साधन स्रोतको प्रभावकारी परिचालन, विकास प्रशासन, राजस्व परिचालन, नियमित सेवा प्रवाह, आर्थिक प्रशासन लगायतका विषयमा तपसिल अनुसारका सुधार गर्नुपर्दछः

- वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम सम्बन्धित मार्गदर्शनमा तोकिएको बमोजिम विनियोजनमा कुशलता, कार्यान्वयनमा दक्षता र अपेक्षित नतिजा प्राप्त हुने गरी बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ ।
- आन्तरिक आयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी आन्तरिक आय वृद्धि गर्नुपर्दछ । कार्ययोजना तयार गरी विगतका आय बक्यौता असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधा सम्बन्धी ऐन अनुसार मात्र पदाधिकारीलाई तोकिएको सुविधा व्यवस्था गर्नुपर्दछ । निर्वाचित हुने पद बाहेक राज्यकोषबाट तलब सुविधा बेहोर्ने गरी नियुक्त हुने सबै पदमा योग्यता र मापदण्ड तोकिएको हुनुपर्दछ ।
- स्थानीय सेवा ऐन र नियम अनुसार सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा सङ्गठन संरचना निर्माण गरी स्थायी पद सिर्जना, पद दर्ता र पदपूर्ति गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।
- भौगोलिक अवस्था, स्रोतको उपलब्धता, सेवा प्रवाहको अवस्थासमेतका आधारमा दरबन्दी पुनरावलोकन गरी जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गरी कार्यसम्पादनमा प्रभावकारिता ल्याउन प्रशिक्षण तथा तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- अनुदान दिने विषय, क्षेत्र, वर्ग, समूहबारे कानूनबाट नै स्पष्ट गरी अन्तिम प्रयोगकर्तालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने तथा उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि हुने गरी अनुदान प्रदान गर्नुपर्दछ । अति विपन्न र न्यून आय वर्गलाई सेवामा पहुँच दिन प्रदान गरिने सुविधा सोही वर्गमा पुगेको सुनिश्चित गर्न सो प्राप्त गर्नेको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्नुपर्दछ ।
- एउटै प्रकृतिको काममा समेत लागत अनुमान टुक्र्याई सोझै खरिद गर्ने, पूर्वानुमान गर्न सकिने अवस्थामा पनि लागत अनुमान यथार्थपरक तवरले तयार नगरी भेरिएसनबाट थप कार्य गराउने प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।
- खरिद सम्झौताको निर्धारित समयमा ठेक्काको काम सम्पन्न गर्नुपर्दछ । म्याद थप कार्यलाई वस्तुनिष्ठ र तथ्यमा आधारित बनाउनुपर्दछ । निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ताबाट भएको निर्माण कार्यको विस्तृत विवरण देखिने गरी तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राख्नुपर्दछ ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८(५) बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक तथा सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ गर्नुपर्दछ ।
- पालिकाले आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही मापदण्डका आधारमा आर्थिक सहायता वितरण गरी प्राप्त गर्नेको नाम सार्वजनिक गर्नुपर्दछ । त्यसैगरी अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यक्रममा गरिने खर्च घटाउनुपर्दछ ।
- आधारभूत तथा माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा प्रचलित नियमले तोकिएको अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा शिक्षक संख्या कायम गरी बढी भएका शिक्षकहरू समायोजन गर्नुपर्दछ ।
- एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा रहेका विद्यार्थी संख्याको आधारमा दिवा खाजा, छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक र अन्य अनुदान रकम विद्यालयलाई निकास दिनुपर्दछ ।
- बजेट तर्जुमा पूर्व नै अनुमान गर्न सकिने शीर्षकमा समेत अर्थ विविध वा अबण्डामा बजेट राख्ने र वर्षान्तमा रकमान्तर गरी खर्च गर्ने परिपाटी नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।
- पूर्व तयारीका कार्य सम्पन्न भएका आयोजनामा मात्र बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ । स्रोतको सुनिश्चितताबेगरका कार्यक्रम/ आयोजनामा आगामी वर्षको लागि दायित्व सिर्जना गरी भुक्तानी बाँकी राख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

- कार्यालय तथा अस्पताल भवन, सडक, सिँचाइ, खानेपानी जस्ता आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा स्पेसिफिकेशनले तोकेको संख्यामा निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर परीक्षण गराउनुपर्दछ । साथै रनिङ्ग बिलसाथ गुणस्तर परीक्षण प्रतिवेदन संलग्न गरेर भुक्तानी दिनुपर्दछ ।
- उपभोक्ता समितिबाट काम गराउँदा खरिद सम्झौतामा तोकिए बमोजिमको जनसहभागिताको अंश समितिबाट व्यहोर्ने गरी सम्झौता गरेकोमा कतिपय काममा सो अंश व्यहोरेको यकिन नगरी भुक्तानी दिएकोले सम्बन्धित कर्मचारीलाई जवाफदेही बनाउनुपर्दछ ।
- जटिल प्रविधि तथा उपकरणको प्रयोग हुने निर्माण कार्य र सामग्री खरिद गर्ने कार्य समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएकोले सोमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।
- कृषि, पशु, सहकारी संस्था लगायतलाई विभिन्न प्रयोजनमा अनुदान उपलब्ध गराउँदा किसानको सूचीकरण, वर्गीकरण, परिचयपत्रको व्यवस्था गरी तीनै तहको समन्वयमा दोहोरो नपर्ने व्यवस्था गर्दै एकीकृत विद्युतीय अभिलेख राखी वितरण गर्नुपर्दछ । नाफामूलक संस्थालाई अनुदान वितरण गर्नु हुँदैन ।
- सहकारी तथा गरिबी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (कोपोमिस) तथा विद्यमान सहकारी ऐन तथा नियमको आधारमा सहकारी संस्थाहरूको सुपरिवेक्षण गरी उक्त ऐन नियम अनुसार सञ्चालन भए नभएको सुनिश्चित गर्नुपर्दछ ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यविधि तयार गरी कार्यसम्पादनलाई मितव्ययी, पारदर्शी र व्यवस्थित गर्नुपर्दछ । अन्तिम लेखापरीक्षण अगावै आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सोबाट देखिएका बेहोरा जिम्मेवार व्यक्तिले फर्स्यौट गर्नुपर्दछ ।
- वित्तीय अनुशासन कायम गर्न लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको सार्वजनिकीकरण तथा बेरुजु फर्स्यौटको कानुनी व्यवस्था एवं संयन्त्र तय गरिनुपर्दछ । लेखा समितिको कार्यसञ्चालन सम्बन्धी कानुन तर्जुमा गरी सो समितिलाई प्रभावकारी बनाई बेरुजु फर्स्यौट कार्यालाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ ।
- सरकारी पेशकी बाँकी रहेकालाई सार्वजनिक पदमा नियुक्ति नगर्ने तथा निर्वाचित हुने पदको हकमा उम्मेदवार हुन वञ्चित गर्ने एवं म्याद नाघेको पेशकीको विवरण सार्वजनिक निकायले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ७ दिनभित्र सार्वजनिकीकरण गर्ने कानुनी व्यवस्था हुनुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा असुल गर्नुपर्ने बेरुजु कायम रहेकोमा सो फर्स्यौट नगरुञ्जेल वृत्ति विकासमा रोक्का गर्ने तथा नयाँ नियुक्ति नहुने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा बेरुजु कायम भएमा सो व्यक्तिलाई उक्त बेरुजुबारे समयमै जानकारी गराउनुपर्ने र जानकारी नगराउने कर्मचारी उपर विभागीय कारबाही गर्ने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- जिन्सी सामग्री, यन्त्र उपकरण तथा औजारहरू आवश्यकता र औचित्यका आधारमा खरिद गरी उपयोगको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । मौज्जातमा रहेका यन्त्र, उपकरण र औजार मर्मत सम्भार गरी उपयोग हुन नसक्ने अवस्था एकीन गरेर मात्र खरिद गर्नुपर्दछ ।
- जुनसुकै तरिकाले प्राप्त गरेको जिन्सी एवं सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (पाम्स) मा अभिलेख राख्नुपर्दछ ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ अनुसार कार्यालयको जनशक्तिले गर्न नसक्ने कामको लागि मात्र परामर्श सेवा खरिद गरी परामर्शदाता माथिको निर्भरता कम गर्नु पर्दछ । तयार गरिएका विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन लगायतका प्रतिवेदनहरू क्रमिक रूपले कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।
- सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता लागि नागरिक सचेतना वृद्धि कार्यक्रम गर्नुका साथै नागरिकबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने विधि अवलम्बन गर्नुपर्दछ । समयको उपलब्धता एवं सेवा खरिद गर्ने सामर्थ्य सहितको सेवा प्रवाह तय गरिनुपर्दछ ।
- स्थानीय तहमा रहेका भारी यन्त्र उपकरणहरू निःशुल्करूपमा समेत प्रयोग गरेको कारण ती उपकरणबाट प्राप्त आमदानी भन्दा सञ्चालन खर्च बढी रहेको देखिन्छ । अतः यस्ता उपकरण प्रयोगको शुल्क तोकी प्रयोग गरेको लगबुकको आधारमा शुल्क असुल हुनुपर्दछ ।

- पालिकामा निर्माणाधीन आधारभूत अस्पताल र कार्यालय भवन समयमै निर्माण सम्पन्न गर्नुपर्दछ । पालिकामा सञ्चालित आधारभूत अस्पतालको कारोबारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन सुत्र प्रणाली बमोजिम गरी पालिकाको वित्तीय विवरणमा खुलासा गर्नुपर्दछ ।

